

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN FOLTMAR
I DANMARK OG NORGE

SLÆGTEN FOLTMAR

I DANMARK OG NORGE

AF

KAJ FOLTMAR

ODENSE

1957

FORKORTELSER

* = født

dbt. = døbt

~ = viet

1° ~ = 1. Gang viet

2° ~ = 2. Gang viet

† = død

begr. = begravet

FORORD

I vor Slægt har, saavidt mig bekendt, ingen efterladt sig Optegnelser om denne — bortset fra nogle faa Notitser i den norske Slægts Eje — eller været kendt som særlig interesseret deri. Aarsagen til at jeg begyndte Efterforskningen af Slægtens Oprindelse og Historie skyldes nærmest en Tilfældighed.

En Morgen i September 1944 dumpede et Brev ind af Døren til mig; det indeholdt et Særtryk af »Dansk Musiktidsskrift« med en Artikel af Magister Erling Winkel med Titlen: »En dansk Musikerfamilje i det 18de Aarhundrede«. Til min Overraskelse skildrede Artiklen Hoboist Johann Voltmar og hans fire Sønners musikalske Indsats i dansk Musikliv.

Som ung vakte min Interesse for at efterforske Slægtens Historie; en Interesse, der blev næret af mit sjældne Navn og min Farfaders Fortælling om, at vi nedstammede fra en adelig Løjtnant, der var flygtet fra det sydlige Tyskland tilligemed sin Broder. Manglende Sammenhold i Familien var Aarsag til, at jeg intet kendte til de Medlemmer i Familien, der kunde give mig Oplysninger, og et Forsøg paa i Landsarkivet for Sjælland at skaffe mig Oplysninger, strandede paa mit Ukendskab til Genealogi.

Da jeg nu stod med Erling Winkels Artikel i Haanden, kom Interessen for Slægten igen med fornyet Styrke, og med Artiklen som Udgangspunkt begyndte jeg saa paa Arbejdet, der nu har staaet paa i en lille Snes Aar. I de forløbne Aar har jeg fundet de fleste af de to indvandrede

Brødre Voltmar's Efterslægt, maaske dem alle, men enkelte Medlemmers Skæbne indtil deres Død mangler endnu, ligesom Niels Foltmar's Forældre ikke er genealogisk bevist. Arbejdet er altsaa endnu ikke afsluttet og bliver det sikkert aldrig, men det, der mangler, er saa lidt i Forhold til hele Værket, at jeg finder Tidspunktet inde til Offentliggørelse, saa meget mere som Fru Rachel Søndergaard i Odense har tilbudt vederlagsfrit at lade denne Bog trykke paa sit Bogtrykkeri, et Tilbud som jeg er Fruen meget taknemmelig for. Bogen bliver paa denne Maade ikke alene en Bog om Slægten Foltmar, men ogsaa forfattet, trykt og udgivet af Foltmar'ere.

Mit Arbejde med Stamtablen har bestaaet i Efterforskninger paa alle de københavnske Arkiver og Biblioteker og paa Landsarkivet i Odense, hvis Embedsmænd og øvrige Personale med stor Tjenstvillighed har staaet mig bi under Arbejdet; dels i Korrespondance med Arkiver og kirkelige Myndigheder i Norge, Sverige, Finland, Frankrig, Slesvig, Holsten og U. S. A., dels i personlig Samtale og Korrespondance med Slægtens Medlemmer her i Landet, i U. S. A. og i Norge, hvor jeg navnlig takker Fru Lili Løchen Foltmar i Oslo, som — skønt kun indgiftet i Slægten — har vist en enestaaende Interesse for denne.

Slægtsbogen omfatter i sin sammentrængte Form, Descendenterne efter de to Brødre, Hoboisterne Johann og Hermann Voltmar, opstillet i tabelarisk Orden, saaledes at Forældre og Børn er samlede under hvert sit Tabelnummer, idet A-Tabellerne omfatter Efterkommere efter Johann Voltmar og B-Tabellerne Efterkommere efter Hermann Voltmar; begyndende med den ældste Søn (med Efterkommere), dernæst den næstældste Søn (med Efterkommere) o. s. v. Denne Regel er dog ikke fulgt slavisk, idet det af praktiske Grunde har været nødvendigt at bryde den, men da Slægtsmedlemmerne er forsynede med fortløbende Numre, og der findes Register bag i Bogen, skulde det være muligt nemt at finde de enkelte og deres Forbindelse med de øvrige Slægtsmedlemmer.

Bogen omfatter Slægtens fødte og indgiftede Medlemmer, de kvindeliges Ægtefæller og Navnene paa deres Børn. Hvor der i Registeret ved de

kvindelige Foltmar er anført et Nummer med Bogstaverne a, b eller c, betyder det, at de er gift med den Foltmar, der bærer det samme Løbenummer, og at vedkommende enten er dennes første (a), anden (b) eller tredje (c) Hustru.

Af det righoldige Billedmateriale, jeg har samlet, er foretaget et Udvalg, saaledes at kun det mest interessante er medtaget. Ved Dødsfald har jeg, hvor det har været muligt, medtaget Dødsårsagen, hvad der maaske kan have Interesse for eventuelle Arvelighedsforskere.

Ordrup, den 9. Februar 1956.

Kaj Foltmar.

Gehejmeraad, Kammerherre
HANNIBAL GREVE WEDELL
1731—1766

Christopher Follmar pinx ca. 1751 . Frederiksborg-Museet

INDLEDNING

Hvorfra er Slægten Foltmar indvandret til Danmark? Det er et Spørgsmaal, som efterhaanden alle Slægtens Medlemmer har rettet til mig. Lad mig sige det straks — jeg ved det ikke. Det har indtil nu ikke været mig muligt at finde noget sikkert herom, men der findes flere forskellige Beretninger i Slægten om dette Spørgsmaal, som jeg hermed vil nedskrive:

Min Farfader: Hattemagermester *Wilhelm Thorvald Foltmar* (Nr. 82) fortalte, da jeg endnu var en stor Dreng, at 2 Brødre, to unge adelige Officerer var kommet hertil fra det sydlige Tyskland, helt nede fra Egnene ved Tyrol. De skulde være flygtet til Danmark, hvor den ene bosatte sig i København, medens den anden rejste videre til Norge, hvor der endnu skulde findes Efterkommere. De skulde have stavet deres Navn: »Volkmar«, ikke som nu: Foltmar.

Han fortalte endvidere, at da han en Gang var paa Rejse fra Finland til Rusland, paa den russiske Grænsestation maatte stave sit Navn for den russiske Grænsekontrol. En Herre, der stod bag ham, udbrød forbavset: »Det hedder jeg ogsaa og staver mit Navn paa samme Maade«. Han var Præst i Norge, men hvor kunde min Farfader ikke huske.

Sophie Elise Marie Foltmar (Nr. 113) fortalte mig, da jeg besøgte hende den 15. Juni 1946, at den første her til Landet indvandrede Foltmar stavede sit Navn med »V«. Han var Officer og meget velhavende. Baade han og hans Kone skulde være kommet fra Holland.

Forhenværende Statsminister C. Th. Zahle's Forældre i Roskilde og en Skomagermester sammesteds Grausen's Stamfædre skulde være indvandrede fra Holland paa samme Tid som Foltmar.

Fabrikant *Poul Joachim Foltmar*, Odense, skriver til mig i sit Brev af 29. Decbr. 1947: »Saavidt jeg husker, har min Bedstemoder engang fortalt mig, at Navnet Foltmar var af hollandsk Oprindelse og stammede fra Indvandrede, der bosatte sig paa Amager«.

Anna Marie Sophie Rasmussen, f. Foltmar (Nr. 117) skriver i sit Brev af 5. Juni 1946: »Min Moder fortalte ogsaa, at min Oldemoder eller Tipoldemoder var fra Holland, og at hendes Mand var fra Østrig og Officer, men jeg ved ikke om det passer.«

Elisabeth Henriette Foltmar, f. Løchen (Nr. 37 a) i Oslo har blandt sin Mands efterladte Papirer fundet følgende om Slægten:

Familien Foltmar.

Denne familie nedstammer fra Tyskland, og dens egentlige navn er »Volckmar«. En prest av dette navn anførte en av korsfarenes første sværmer i året 1096. Ved opholdet i Danmark er navnet fordansket til Voltmar, Foltmar og Folmer. Den til Danmark først innflyttede av denne familie var en löitnant, der döde i Kjöbenhavn 96 år gl. Hans fornavn vites ikke. Han hadde en datter, gift med capitain Hansen, som var enke og pleiet ham i hans höie alder, da han gik i barndommen. Han kom til Danmark omkr. 1700. Han hadde 4 sönner:

1. Johan, Hofviolinist, död ugift.
1. Frederik, Ölbrygger, - -
3. Christian Ulrik, Hoftapetvæver og Organist ved Runde Kirke.
4. Christopher, Professor i tegning og lærer for Frederik den 5'tes barn, Christian den 7'de og hans söster i tegning.

Alle barn er födt og likesom faren döde i K. havn.

Den sidste Beretning anser jeg selv for at være den mest troværdige. Den er antagelig skrevet af Sognepræst til Berg Frederik Carl Christian Foltmar (Nr. 32), hvis Stamfader kom til Norge som Foged i Aaret 1788. Selv om den ikke paa alle Punkter kan staa for de af mig fremdragne Kendsgerninger, er den dog paa flere Punkter rigtig.

Den ældste Foltmar — der beviselig hører til Slægten — forekommer første Gang i København den 13. April 1711, da: »Der Vater Johan Volmar, Hauboist bei das Grenadier Regimente und die Mutter Elisabeth Volmersen, Ihre Echte Tochter getauft: Christiana Lucia.« (Garnisons Kirke, tyske Menighed). Dette er imidlertid ikke det ældste Barn. En Søn Hermann Friderich, der ved sin Død 6. Maj 1782 opgives at være 75 Aar gl. er den ældste.

Hoboist ved Grenader Regimentet Johann Voltmar, der ved sin Død i Bagsværd i Oktober 1766 angives at være »nogle og 80 Aar«, hvilket vel vil sige ca. 84 Aar, maa saaledes være født o. 1682. Det vil igen sige, at han var ca. 25 Aar gl. ved den første Søns Fødsel, hvad der ikke synes usandsynligt.

Hoboist ved Fodgarden Hermann Voltmar forekommer første Gang i København ved sin Vielse i Garnisons Kirkes danske Menighed den 6. April 1724: »Herman Woltmers, Hoboist ved Garden til Fods, til Anna Christina Lüres, Pige. Copul. efter Kongebref udi Huuset.« Ved hans Død 19. Maj 1746 angives hans Alder til 51 Aar, han maa saaledes være født ca. 1695, og altsaa være ca. 13 Aar yngre end Johann Voltmar. Der er saaledes stor Mulighed for, at de af min Farfader omtalte 2 Brødre er de to Hoboister. At de er i Familie med hinanden fremgaar af, at de to Liniers Familiemedlemmer flere Gange er Faddere ved den anden Linies Barnedaab.

I flere af de omtalte Beretninger omtales, at Stamfædrene skulde have været Officerer (Løjtnanter); det er nu ikke helt rigtigt. De var Militærmusikere, men Militærmusikerne havde iflg. Niels Friis's Bog »Militærmusiken«, Viborg 1941, i lang Tid en ubestemt militær Stilling, indtil det i 1785 fastsattes, at de skulde regnes for Underofficerer. Der

er saaledes intet i Vejen for, at de i Begyndelsen af 1700 Tallet har været regnet for ligestillede med eller endog har haft Rang som Løjtnanter; helt op til vore Dage har Musikkorpsets Dirigenter saaledes haft Løjtnants Karakter.

Hoboisternes Indførelse i Militærmusiken som Afløser af Skalmajeblåserne, skyldtes Kong Frederik den IV, som paa en Rejse havde hørt dem i Garnisonen i Rendsborg. Han indførte dem o. Aar 1700 ved de Regimenter, han var Chef for: Grenaderkorpset og Livgarden til Fods, ved hvilket sidste Regiment de nævnes i 1702. Langt den overvejende Del af Hoboisterne rekruteredes fra Bøhmen, Sachsen og Bayern, hvad der stemmer godt med de i Overleveringerne nævnte: Østrig og det sydlige Tyskland. Naar B-Liniens Medlemmer omtaler Holland som Oprindelsesland, kan det have sin Forklaring deri, at Hoboist Hermann Voltmars Kone: Anna Christina Lüre er fra dette Land, Navnet kunde tyde derpaa.

Slægtens Maade at stave Navnet paa er: *Voltmar*, som i 2' og 3' Generation er blevet forandret til: *Foltmar*. Svaret paa Spørgsmaalet om, hvorfor Forbogstavet V i Navnet blev forandret til F, findes hos Büsching: »Nachrichten vom den Zustande . . .« i en samtidig Artikel (1754) om Hoboist Johann Voltmar's Søn Christopher Voltmar. Den lyder i Oversættelse: »Hans Fader har skrevet sit Navn Voltmar, men da Danskerne udtalte dette Navn som Woltmar, saa skriver han det nu tilligemed sine Brødre almindeligvis som Foltmar.« At Navnet, som Overleveringerne siger, i Stedet for t skulde være stavet med k, ch eller ck, har jeg gennem mine Undersøgelser aldrig truffet paa. Navnet er antagelig afledet af det germanske: Valdemar. Forledet: valdæ — at øve Magt, at forvalte. Endelsen: mar er oldgermansk og betyder: berømt. Over Navne som Woldemar, Voldemar og Voltemar er Navnet sandsynligvis blevet til Voltmar. Der findes, navnlig i 1700 Tallet, en Mængde Navne, der meget minder om Navnet Voltmar: Voltmer, Vollmar, Vollmer, Volmar, Volkmar, Voltemar, Voldemar, Volkmar, Volckmar, Wolmer etc., de findes for Størstedelens vedkom-

mende indenfor Militæret, hvor Mandskabet hovedsagelig var hvervede Tyskere. Under mine Undersøgelser har jeg flere Gange truffet paa Navnet Foltmar, som saa ved nærmere Prøvelse har vist sig at være Folmer eller et lignende Navn. Til Slut vil jeg lige nævne »Kjøbenhavns Garnisons Journaler 1663-1669«, hvori nævnes i 1668 som havende passeret Byporten: »Moritz Voltmar, Lieutenant unter der Leib Garde« og endvidere findes i 1669 som »Einpassiert«: Johan L. Voltmar. Indtil videre vil jeg regne det for sandsynligt, at Johann Voltmar er kommet til København mellem Aar 1700 og 1710 som Hoboist maaske fra Garnisonen i Sønderjylland. Han har antagelig befundet sig vel her og derpaa skikket Bud efter sin yngre Broder Hermann.

Hoboist ved Grenaderkorpset
Johann Voltmar's Efterkommere
A-Linien

1703.

De to Garderegimenter.

Grenadercorpset .

Livgarden tilfods.

Paa Billedet ses Uniformerne i de to Garderegimenter, ved hvilke Hoboisterne (Nr. 1) Johann og (Nr. 40) Hermann Voltmar gjorde Tjeneste, paa den Tid da Johann Voltmar kom til Danmark

A-TABEL 1

1. *Johann Voltmar*, Fødested ukendt, (antagelig det sydlige Østrig). † i Bagsværd i Oktober 1766, d. v. s. * ca. 1683.

Træffes første Gang i København, da han 13. April 1711 lader en Datter døbe i Garnisons Kirkes tyske Men. Han var kongelig Hautboist ved Grenaderkorpset (Militærmusiker), senere Musicus i Kbhvn. Han skal ikke alene have været en dygtig og velanskrevet Musiker, men ogsaa en habil Komponist. I Auktionskataloget over Lærer ved Sorø Akademi Stephan Kenckel's efterladte Bøger fra 1732 findes i Tillæget under Nr. 136 »Sonate a Flaut. Trav. & Basso. Aut. Voltmer.« og som Nr. 138 »Conc. a 4 fl. Trav. 2 violini & Basso. Aut. Voltmar.« Der kan som Komponist være tale om Johann Voltmar eller Broderen Hermann Voltmar. Det synes nærliggende at antage, at Johann V. har komponeret Koncerten for 4 Fløjter til sig selv og sine 3 musikalske Sønner. En anden Komposition »Flauto Traverso Solo del Signr. Voltmar« findes i en Nodebog paa Det kongl. Bibliotek. (Nr. 12 Minietto con variazoni. Kgl. Bibl. C 1. Side 87.) Det er sandsynligt, at den ogsaa er af Johann Voltmar.

En morsom Retssag mellem ham og en Skrædersvend Johann Hennemann findes i Grenaderkorpsets Justitsprotokol under 14. Juni 1724, den gengives her i Oversættelse fra tysk:

Kiøbenhavn, Onsdag den 14de Juni 1724.

No. 138.

Er i Deres Kongl. Majest.s Grenader Korps iflg. Ordre af Hans Højvelbaaerhed Herr Generalmajor von Staffeldt sub præsidio Herr Kap-

C. W. M. N. E. K. Stern: M. K. Kertorff
 533
 Copenhagen Mittagsen den 14ten Junij. 1724.
 No. 138:
 Iff i den Kongl. Maj. Høi Grenadier Corps, indordret for
 Hofprofflyorbyrdman det H. General. Meyern von Staffeldts
 præfiko de H. Capitain Baurnefeindts cum Assessoribus
 subscriptis in vordentl. Vorsein vefalten, oss pbliget, oss
 pnyttobinn Klage det Hautboisten Johann Voltmars
 der Grenadier von det H. Major Reichaus Compagnie
 Johann Hennemanns vorgefordret ind befreyet vordene.

Hærens Arkiv: Grenader-Corpssets Justitsprotokol
 Sag No. 138, den 14. Juni 1724. Hautboisten (Nr. 1) Johann Voltmar
 contra Grenadier Johann Hennemann

tajn Baurnefeindts cum assessoribus subscriptis afholdt et ordentligt For-
 hør for samme, efter indgiven Klage af Hautboisten Johann Voltmar.
 Grenader af Herr Major Reichaus Kompagni Johann Hennemann blev
 fremstillet og forespurgt:

Om han for nogle Uger siden, da Klageren havde prøvet sin nye Vaabenfrakke paa Skrædersalen havde syet hans anden Vaabenfrakke saadan sammen, at han ikke kunde faa den paa igen. Hautboisten havde bedt ham om at forfærdige hans nye Vaabenfrakke og selv prøve den paa ham i hans Kvarter, saa vilde han give ham en Drikkeskilling. Nu var Hautboisten udeblevet i nogle Dage, men var endelig kommet paa Skrædersalen og havde han, den Anklagede, selv prøvet Vaabenfrakken paa ham, følgelig kunde han ikke have syet den anden Vaabenfrakke sammen, vidste heller ikke hvem der havde gjort det eller hvem der havde ladet det udføre. Anklagede benægtede ikke, at have fordret Drikkepenge, men da Hautboisten intet vilde give ham, svaret: Naar han intet vilde give ham, saa turde han ikke takke ham, han vilde jo være en stor Herre. Hautboisten svarede, at han ikke lod sig kommandere af en Underofficer, det skulle der en Overofficer til, hvorpaa Anklagede i Spørg svarede: Ham kunde Regiments-Tambouren kommandere.

Om han ikke i Gaar paa offentlig Gade havde overfuset Klageren med

Skælds- og Smædeord? Han havde mødt Klageren ved Charlottenborg ved Sandkisten, da havde han tiltalt ham med disse Ord: God Dag, Drikkepenge! Hvorpaa Klageren svarede: Du Canaille! gaa ad Helvede til, hvor vover Du at fornærme mig paa Gaden, jeg skal straks skaffe dig »Kvarter«, var derpaa gaaet til Herr Løjtnant Barbewitz, og havde ladet ham, den Anklagede, arrestere.

Antho'n Seegel af Herr Kaptajn Grüners, Hermann Rudolph Witt fra samme Kompagni og Adam Reuss af Kaptajn Viereggs bevidnede den Anklagedes Udsagn med Hensyn til ovenstaaende Ord og Omstændigheder.

Dimissi.

Den 4. Aug. 1734 indgav Johann Voltmar en Ansøgning til Kongen, der her gengives i Oversættelse efter hans egenhændige Skrivelse, der findes i Rigsarkivet (Krigscancelliet ref. Sager 20. Aug. 1734):

Copenhagen, d. 4. August 1734.

Aller Durchlauchtigster, grosmächtigster Erb König, Allergnädigster König und Herr.

Vil Deres Kongelige Majestæt nedlade sig til i sin store Naade at bemærke følgende; saasom to af mine Sønner i tidligere Tid, har haft den Gunstbevisning underdanigst at opvarte Deres Kongelige Højhed som Kronprins med deres Kunst og Videnskab (skænket dem af Gud) over hvilken Naade vi ogsaa har kunnet glæde os. Nu har den ene af dem Lyst til en Stilling i Krigsvæsenet, hvilken han da ogsaa i ualmindelig Grad ser frem til og har Tilbøjelighed for. Derfor rettes en Bøn til Deres Kongelige Majestæt! Efter denne min allerunderdanigste Ansøgning og Bøn, om at vise denne den Gunst, allernaadigst at beskikke ham som Kadet paa Land-Akademiet; ogsaa af den Grund, at det falder mig svært, saa jeg knap kan ernære mine Børn ved den blotte Undervisning. Vilde dog Deres Kongelige Majestæt stadig vise disse Gunst, vil denne allerhøjeste Naade glæde mig uendeligt.

Jeg forbliver i Haab i allerdybeste Ydmyghed

Deres kongelige Majestæts
allerunderdanigste ærbødigste tro Tjener

Johann Voltmar
Musicus.

Q
Ailer durchlauchtigster, großmächtigster ErbKönig
Ailer gnädigster König und Herr!

I
Eure König Majestet. gnäde Sie sich in Sofan Gundan
zu den Mosten, wald man die Jesay den maner Köfer
unter Friedliche macht, die quade gefalt, das König Hof
den gnädig, den von Prinken, mit isorischen den
Brot walden. Kunst und wist den best, unter
Hänig nicht zu lauten, wald über lais und walden
gnade zu so walden geben. wald nun ainer den
ihnen lust zum Königed lais zu geb; wo zu so lau
ning walden lais zu geb, und gnade ist. wald

Erbøynget om K. d. Kønige Majestet! Besvarede mine
eller under Kønige, der Kønige ind Litter, der den selv
die Grunde til for den, med sin selv Adet og det den Land
academie, eller grundlagde til de for den, in den de ind mig
grofte selv, so selv ind Kønige, mine Kønige, med selv, for
information, so Kønige Kønige, selv selv den K. d. Kønige
Majestet. Grunde der den selv for den, selv selv selv den
Grunde, in in selv selv selv selv selv. der in in selv,
selv selv selv, selv ind selv selv selv

K. d. Kønige Majestet

Copenhagen
d. 4 August
1734

eller under Kønige
Kønige so selv selv selv selv

Johann Voltmar
Musicus

I Forelæggelsesprotokollen har Kongen egenhændig skrevet: Abgeschlag. Motivering: »at Krigs Folkets Børn ei pleie at employeres (ansættes) ved Cadetterne.« De var ikke fine nok. Han døde i Bagsværd hos sin Søn Hofviolon Hermann Friderich, »opvartet i sin Sygdom og Alderdom i alle optænkelige Maader med ald Fliid og Omhyggelighed« af Datteren Sophia Amalia.

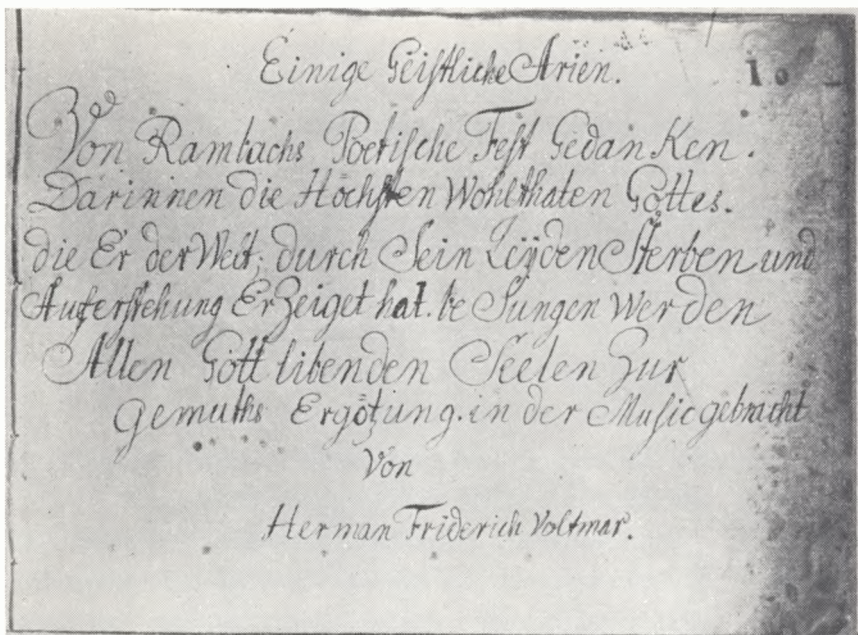
Dødsfaldet bekendtgjordes i Adresseavisen Nr. 159 den 24. Oktober 1766:

Forrige Kongelig Hautboist Hr. Voltmar i Bagsværd her ved Staden afgaaet i hans Alders nogle og 80 Aar.

∞ *Anna Margrethe Elisabeth*. Hun opdrog og underviste selv sine Børn; de skulde ikke sendes i Skole »for at deres Sjæle ikke skulde ledes udi Vildfarelse.« Hun var kunstnerisk begavet. I BÜSCHING: Nachrichten vom den Zustande —, Kbhvn. 1754, nævnes hun under Omtalen af Sønnen Cristoph: Seine Mutter kann etwas zeichnen, daher ihre Kinder auch Lust dazu hatten, und sich von ihr vorzeichnen liessen — « Hun er antagelig død imellem 1750 og 1758.

BØRN:

2. A. 1. *Hermann Friderich Voltmar*, * ca. 1707, Fødested ukendt, † i Bagsværd 6. Maj 1782.
Han blev undervist af Moderen og lærte Musik af Faderen. I en ung Alder blev han Lakaj hos den unge Kronprins, den senere Frederik V. Den 29. Aug. 1738 blev han Hofviolon, men længe før den Tid spillede han i Kapellet. Den 29. Oktbr. 1770 fik han ved Sartis Orkesterreform sin Afsked, han var da ogsaa 63 Aar gl. Sine faste Indtægter supplerede han som Komponist. Kompositionerne averterede han til Salg i Aviserne; en Del af dem findes paa Det kgl. Bibliotek. Ved Kronprinsens (Frederik V)

Kgl. Bibliotek: Gl. kgl. Samling Nr. 1562 4to
Titelblad til et Hefte med gejstlige Arier af Hofviolon (Nr. 2)
Hermann Friderich Voltmar

Bryllup opvartede han med et stort og pompøst Epos paa Tysk. Sine sidste Aar tilbragte han paa sin Lystgaard i Bagsværd, som han ved Gavebrev af 27. Maj 1766 skænkede til Søsteren Sophia Amalia tilligemed alt løst og fast Bohave. »I Henseende til, at forbemeldte min Søster i mange Aar med megen Reedelighed, Vindskibelighed og Flittighed haver forestaaet min Oeconomie og Huusholdning, samt opvartet vores gamle Fader i sin Sygdom og Alderdom i alle optænkelige Maader med ald Flid og Omhyggelighed, betingende mig Alleene for min Persohn og i min Levetid, tvende Værelser; disse ligger paa dend vestre Siide i Gaarden«. Han døde ugift.

3. A. 2. *Christiana Lucia*, * i København 1711, d. Garnisons tyske K. 13. April.
4. A. 3. *Johan*, Organist ved Trinitatis K. (ca. 1714-1794).
Se A-Tabel 2.
5. A. 4. *Christian Ulrich*, Hof-Tapetvæver (1716-1794).
Se A-Tabel 6.
6. A. 5. *Christoph*, Hof-Miniaturemaler (1718-1759).
Se A-Tabel 7.
7. A. 6. *Sophia Amalia*, * 1720 Kbhvn., d. Garnisons tyske K. 18. Septbr., † 25. Marts 1800 antagelig i Bagsværd.

Hun boede hos Forældrene, førte først Husholdningen for dem og senere for Broderen Hofviolon Hermann Friederich paa dennes Lyststed i Bagsværd, som han skænkede hende ved Gavebrev af 27. Maj 1766 med alt Indbo, som en Paaskønnelse af hendes Husførelse for ham og for hendes Pleje og Omhu for deres gamle Fader.

∞ 19. Juni 1766 *Christian Häusser*, * ca. 1714, † 29. Maj 1790. (Søn af Generalmajor Elias David Häusser, * 1687 i Erfurt, † 16. Marts 1745 i Nyborg, begr. i Nyborg Kirke, og Hustru Christina Sophia Heym, * ca. 1692, † 7. Oktbr. 1761 i Kbhvn. Generalmajoren, der var Chef for Danske Fortification, var en dygtig Arkitekt og Mester for flere af Københavns smukkeste Bygninger, saaledes: Kommandantboligen og Fængslet i Kastellet (1725) og Ridebanen og Sidefløjene til Christiansborg Slot. Selve Slottet skal være opført efter Tegninger fra Italien, men det var Generalbygmester Häusser, der ledede Arbejdet. Af andre — nu forsvundne Arbejder

af ham — kan nævnes: Hovedvagten paa Kongens Nytorv (1724), Frontespicerne paa Vesterport (1722) og Amagerport (1724), Stokhuset ved Østervold (1722 — 24) og Hovedvagt paa Slotsholmen (1737), beliggende for Enden af Børskanalen.)

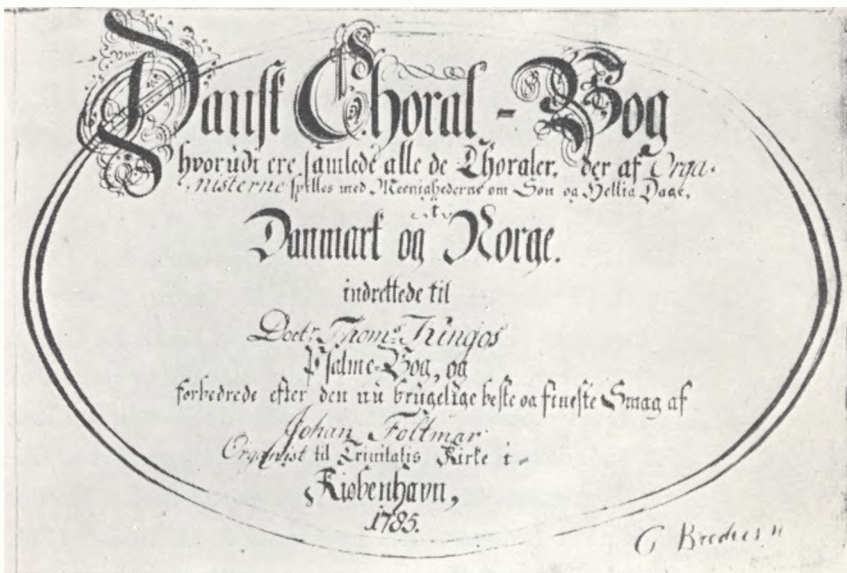
Prmlt. og konst. Overkonduktør i danske Fortifikation 15. Maj 1747, Drabant i Drabantgarden 22. Aug. 1759. (Drabantgarden nedlagdes 29. Decbr. 1763, men Officererne beholdt halv Gage til deres Død.) 25. Oktbr. 1779 ansøger han om et Tillæg til sin Pension. For sin Hustru havde han 31. Maj 1766 indskudt 100 Rdl. i Pensionskassen for Landmilitæretaten og derved sikret hende 40 Rdl. i aarlig Enkepension. En Broder Friderich Häusser, fhv. Løjtnant (d. 24. Decbr. 1731, † 4. Maj 1808) logerede hos dem i Bagsværd, og ham testamenterede de 5. Febr. 1790 Lyststedet » — til Bevis paa vores Kiærlighed, og i Betragtning af den gode Omgang vi bestandig med hinanden have vedligeholdt.«
Ingen Børn.

8. A. 7. *Christina Margrethe*, * Kbhvn., d. Garnisons tyske K. 15. Septbr. 1723, konfirm. Michaelis 1737 Sct. Petri K.

A-TABEL 2

Johan Foltmar, Nr. 4 (Søn af Johann Voltmar A-Tabel 1.) * ca. 1709 eller 1714 (Slesvig?), † Kbhvn. 26. April 1794, begr. Trinitatis K. 1. Maj.

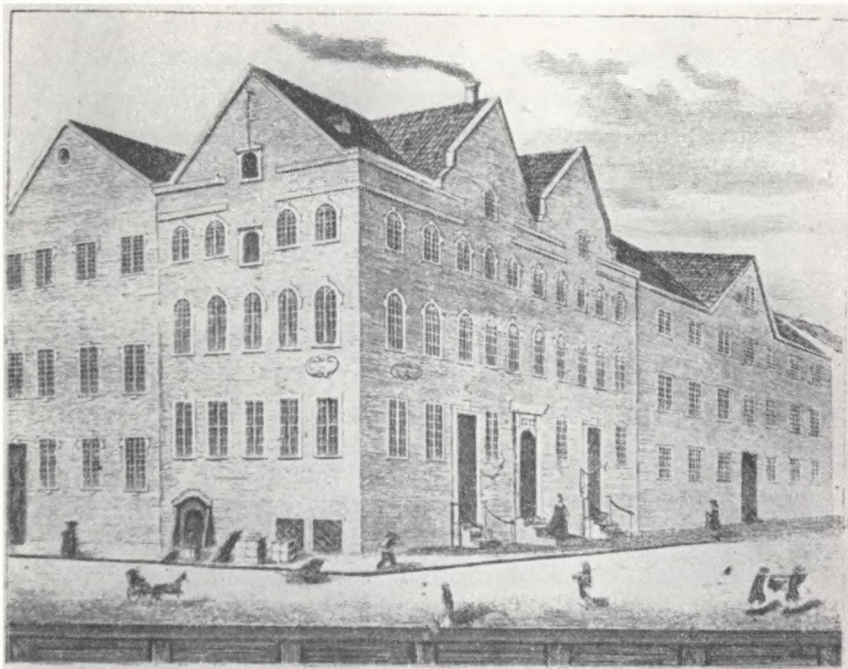
Han maa regnes som den mest fremragende af Brødrene; en selv af Datiden agtet og anset Musiker allerede i 30-aars Alderen. Af Faderen lærte han tidligt at spille paa Fløjte. I Büsching: Nachrichten vom den Zustande — 1754 siges, at Børnene havde stor Lyst til Tegning, og da navnlig den 2den Søn (Johan) viste særlig

Kgl. Bibliotek: C. II Side 183

»Dansk Choral-Bog« med Thomas Kingos Salmer »forbedrede efter den nu brugelige beste og fineste Smag af Johan Foltmar« (Nr. 4)

Fremgang i Tegnekunsten, sendte Forældrene ham til Cadetkorpsets Tegnemester, der underviste ham i Tegnekunsten. Som det fremgaar af Faderens Ansøgning til Kongen, havde to af Børnene opvartet Kronprinsen med deres Kunst. Det har antagelig været den ældre Broder, den senere Hofviolon Hermann Friderich og Johan, der har gjort Tjeneste i Kronprinsens private Musikkorps, der bestod af musicerende Pager og Lakajer. Det blev Musiken, der greb ham. Efter i 6 Aar at have betjent Organistembedet i Trinitatis Kirke, indgav han 1. Maj 1747 til Konsistorium en Ansøgning om at blive adjungeret Organist Peder Poulsen Sparkiær, med Expetance paa at blive hans Efterfølger. Han oplyser i Ansøgningen, at han er optagen som Membrum ordinarium i det oprettede Collegium musicum, at han i 6 Aars Tid i Sr. Sparkiærs Forfald har opvartet det nævnte Organistembede, og af Mangel

Før og Nu, 9. Aargang (1923). Side 415

Matr. No. 247 Øster Kvarter. Hj. af Boldhusgaden og Ved Stranden. Iflg. Susanne Christine Winnecke, Enke efter Toldskriver, Commerceraad Jacob Olsens Testamente af 18. Oktober 1755 tilskødet Organist (Nr. 4) Johan Foltmar den 15. November 1756. Den 22. Juni 1773 tilskødet Porcelænshandler Hans Pay's Enke Mette Christine, gift med Søren Christian Sundorff. Huset nedbrændte til Grunden under den store Ildebrand i 1795

paa Subsistance ernæret sig ved privat Information i Musik. Spar-
kiær gav ham en rosende anbefaling og 9. Marts 1750 holdtes i
Trinitatis Kirke en Prøve, ved hvilken Foltmar dokumenterede
sin Kunnen. 27. April 1750 fik han Beskikkelse som Organist
ved Trinitatis Kirke. I 1764 søgte han Organistembedet ved Vor
Frue Kirke, men det glippede. Der indkom 15 Ansøgninger fra
lige saa mange Organister, men det blev en ukendt Ansøger, der
fik Embedet: Georg Ernst Göring, der var recommanderet med
disse Ord: »at Hans kongelige Majestæts allerhøjstgerne ville se
ham til denne Organisttjeneste.« Han var een af de 4 Fagmusici

i »Collegium musicum«, hvor selveste Ludvig Holberg spillede paa Fløjte. Selskabet afløstes senere af »Det nye musikalske Selskab udi Kiøbenhavn«, og her nævnes Foltmar i 1768 som Æresmedlem tillige med bl. a. Johannes Ewald. Han komponerede Murkier, der fik stor Publikumsukces. Fredag den 5. Decbr. 1952 blev der i Radioen Kl. 16 spillet ældre dansk Klavermusik, og heriblandt en Murki af Johan Foltmar. En del af hans Kompositioner findes paa Det kgl. Bibliotek i en indbunden Bog (Thott 842, 4°) med haandskrevne Noder og bagi Bogen et Hefte, der indeholder Arier og Murkier af Johan Foltmar, Christopher Foltmar og Hermann Friderich Foltmar.

Han ejede Ejendommen Boldhusgade Nr. 247 Hj. af Ved Stranden, som hans Hustru iflg. Testamente af 18. Oktbr. 1755 havde arvet efter sin Farmors Søster: Susanne Christina Olsen f. Winecke. Ejendommen solgte Foltmar iflg. Skøde af 22. Juni 1773 til Hans Pay, hvis Enke senere giftede sig med Sundorph. Huset nedbrændte til Grunden under den store Ildebrand i 1795. I 1757 og 1758 boede i Stueetagen Urmagermester Hermann Andreas Foltmar (Nr. 42). I Ejendommens Kælder i Bagbygningen havde der i mange, mange Aar været et Eddikebryggeri. Da Organistembedet var daarligt lønnet fik han 20. April 1757 Borgerskab som Eddikebrygger. (I Borgerskabsprotokollen staar som Fødested: Slesvig.) Han annoncerede flittigt i Avisen med sin »Wiin-Eddike«, f. Eks. i Adresseavisen Nr. 11 den 25. Jan. 1765:

»J. F. Da jeg formedelst Reparation paa mit Ædike-Værk, har havt Mangel paa min sædvanlige Viin-Ædike, og desaarsag ikke efter Ønske har kundet fornøye mine Kiøbere paa nogen Tidlang; Saa averteres hermed til alles Efterretning, at der nu som tilforn kand bekommes extra god Viin-Ædike, i mit iboende Huus paa Hiørnet af Boldhusgade og Stranden, 10 og 12 Sk. Potten, og i halve og hele Ankere 9 og 11 Sk.«

Johann Foltmar.

Han skal ogsaa have haft en Frugt- og Planteskole i Follerup i Jylland, desuden underviste han i Musik. Det har nu ikke været helt ringe med ham, han holdt i hvert Fald baade Kokkepige og Stuepige, som det fremgaar af nedenstaaende Annonce i Adresseavisen, Nr. 82 den 24. Juli 1765:

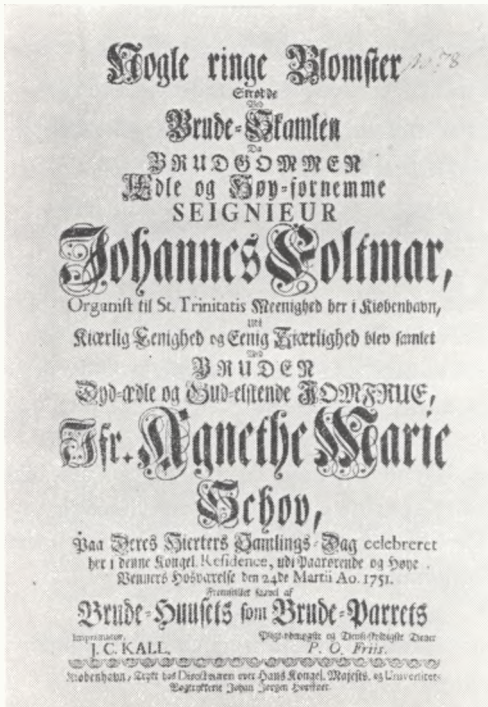
F. Da min Kokkepige Johanna, maadelig af Høyde, lidet koparret, i et ulden sribet Skiørt, og rød Nanqvins trykt Trøye paa, den 16. Juli a. c. Tirsdag Aften er bortløben; har medtaget nogle af mine Penge, et Messing Fyrfad og Stuepigens Sølv Skospender; kiøbt paa mit Navn og beholdt Pengene; taget hos adskillige paa Credit. Skulde et Sted henbringe et Bolte-Strygejern, et andet Sted en stor Messing Lyseplade, begge til at repareres, der ey kand opspørges. Laant Penge af en og anden etc. Saa advares hermed Vedkommende og andre got Folk, ikke at betroe hende noget paa mit Navn; men alle og enhver tjenstlig ombedende, hvem hun skulle forekomme, hende at anholde, for at giøre Rigtighed og Rede for det bortkomne.

Johan Foltmar, Organist
boende paa Hiørnet af Boldhusgaden og Stranden.

Johan Foltmar og hans Hustru var Faddere ved en af B-Liniens Barnedaab: ved Skræderm. Hans Peder Schmidt og Hustru Christina Margaretha Voltmars (Nr. 48) Datters Daab i Sct. Petri K. 31. Juli 1767.

Der overgik Organisten en stor Ære ved Datteren Juliane Maria Frederica's Daab i Trinitatis Kirke den 13. Oktbr. 1755, idet Hendes Majestæt Dronning Juliana Maria bar Barnet og Prinsesse Sophie Magdalena holdt Huen. Hans kongl. Majestæt Frederik den 5., Kronprins Christian og Prins Frederik var Faddere. Alle nærværende i Kirken.

∞ Sct. Nicolai K. 24. Marts 1751 *Agnethe Maria Schow*, * ca. 1732, konfirm. i Vor Frelsers K. (Christianshavn) 13. April 1749, † af »Krampeflag« paa »Mosendahl« hos Sønnen Johan Fridrich

Kongl. Bibl.: Samling af Bryllups-
 og Lig Vers i Folio fra det 17. og 18.
 Aarhundrede
 Bryllupssang ved Organist (Nr. 4)
 Johan Foltmars Vielse i 1751

30. Aug. 1795, begr. Trinitatis K. 4. Septbr. (Datter af Brygger Gerhard Schow fra Nordrup, Ringsted Hrd., hvor hans Fader Hans Mortensen Schow var Præst.)

BØRN:

9. B. 1. *Thomas Jacob*, Substitut i Birkerød. (1752—1815).
 Se A-Tabel 3.
10. B. 2. *Susanne Christina*, * Kbhvn. 15. Aug. 1753, d. Trinitatis K. 19. Aug., † 1. Febr. 1797, begr. St. Michaelis K. Slesvig By 5. Febr.

∞ Garnisons K. danske M. 29. Marts 1775 *Hermann Heinrich Munderloh*, * ca. 1752, † 15. Decbr. 1801, begr. St. Michaelis K. Slesvig By 19. Decbr. (Søn af Ludwig Munderloh, Inspektør paa Godset Elmeloh u. Hude i Hertugdømmet Oldenburg og Hustru Anna Margaretha Strockerjahn.)

I 1775 var han Korporal ved Livgarden til Fods, 1780 Kommandersergent, 4. Decbr. 1781 til 1801 Kontrollør og Visitør ved Gottorper Toldsted ved Slesvig By.

BØRN:

1. Johan Hermann Christian Munderloh, d. Garn. K. danske M., begr. sst. 24. Marts 1775.
2. Friderich Ludwig Munderloh, d. Garn. K. danske M, 9. Juli 1776, † Flensburg 1856. Kompagnichef ved slesv. Infanteriregmt.
3. Maria Magdalena Munderloh, d. Garn. K. danske M. 28. Juli 1778.
4. Christian Friderich Munderloh, d. Garn. K. danske M. 8. Septbr. 1780, † 27. Marts 1848. Grosserer i Kbhvn.
5. Johan Adolph Munderloh, d. Garn. K. danske M. 8. Marts 1782, begr. 23. Marts 1782.
6. Peter Anthon Munderloh, d. i Slesvig 4. Juni 1783. Premierlt. Han dræber i Duel 28. Septbr. 1810 Seklt. Carl Majus paa Langeland. Aarsagen sagdes at være en Degnekone.
7. Hans Carl Ludewig Munderloh, d. i Slesvig 9. Jan. 1785. Guldsmedemester i Kbhvn.

8. Vollert Heinrich Munderloh, d. i Slesvig 19. Maj 1786. Gartner og Opsynsmand ved Flensborg Kirkegaard.
9. Hinrich Bernhard Munderloh, * ca. 1788.
11. B. 3. *Juliana Maria Frederica*, * Kbhvn. 8. Oktbr. 1755, d. Trinitatis K. 13. Oktbr.
 Hun havde kongelige Faddere: »Hendes Majest. Dronning Juliana Maria bar det, Prinsesse Sophia Magdalena holdt Huen, Deres Kongl. Majest. Kong Friderich den femte, Kronprins Christian og Prins Frederik vare Faddere og alle tilstede i Kirken.« Hun fødte 1777 en Søn: *Mouritz*, d. Trinitatis K. 21. Jan. Faderen var Skriver i Rentekammeret, senere Hovedbogholder ved Finanskasse-Direktoratet Mouritz Borchorst. Blandt Fadderne var: Jfr. Christiane Foltmar (Nr. 50), Sr Schmidt, Skræderm. (gift med Christina Margrethe Voltmar [Nr. 48]) og Urmagermester Hermann Andreas Voltmar (Nr 42) — alle af B-Linien. Han kaldes i 1787: Monderloë og ved Konfirmationen 6. Oktbr. 1793: Mouritz Foltmar.
- ∞ *Georg Friderich Ernst Hansen*. Han var i 1790 Handelsmand i Rendsburg og i 1803 Urmager i Flensborg.

BØRN:

1. Juliana Maria Henriette Hansen, d. Rendsborg 20. Juni 1790. Hun var Veninde med dr. phil. Louis Bobé's Moder. Hun havde foræret ham 2 Salmebøger med Noder og et Miniaturebillede, som hun havde sagt forestillede »Onkel Foltmar«. Billedet er nu i Forfatterens Besiddelse.

∞ Ole Lassen, Skolelærer i Birkerød.

2. Hans Carl Friderich Hansen, d. Rendsborg 10. November 1793.

12. B. 4. Johan Friderich, Kattunfabrikør (1758—1821).
Se A-Tabel 4.
13. B. 5. *Carl Wilhelm*, * Kbhvn., d. Sct. Nicolai K. 11. Juni 1760,
† sst., begr. Trinitatis K. 23. Juni 1760.
14. B. 6. *Caroline Wilhelmine*, * Kbhvn. 16. Septbr. 1761, d. Sct. Nicolai K. 22. Septbr., † sst., begr. Trinitatis K. 12. Marts 1764.
15. B. 7. *Caroline Wilhelmine*, * Kbhvn., d. Sct. Nicolai K. 3. April 1764, † sst. 5. Maj 1841, begr. 9. Maj paa Assistents Kirkegaard (Helliggeist K.).

Berlingske Tidende den 11. Maj 1841:

Onsdagen den 5te Mai berøvede Døden os vor gode kjerlige Moder, Caroline Wilhelmine Riise født Foltmar, i hendes 77 Aar; dette bekendtgjøres for Slægt og Venner af hendes dybtsørgende Børn.

C. W. Schönheyder, født Riise	J. Riise
J. C. Riise	D. B. Riise

∞ i Huset 12. Novbr. 1790 (Vor Frue S.) *Christian Fischer Riise*, * 1761, † Kbhvn. 28. Maj 1815, begr. Trinitatis K. 1. Juni. (Søn af Præst i Nimtofte Jacob Mathiasen Riise 1719—1775. Af gammel Præsteslæggt. Tip-Oldefaderen var Sognepræst i Nimtofte og Tøstrup Jacob Pedersen Riise (Riese) død 1712).

Han var Bogholder paa Cramer & Sønners Kontor i Anthonistræde, senere Købmand og Vexelmægler.

Reproduktion af Fotografii efter Maleri i Overintendant F. Riise's Eje
Paa Billedet ses (Nr. 15) Caroline Wilhelmine Riise født Foltmar med Datteren Caroline Wilhelmine (f. 1798) ved Haanden. Paa Bænken sidder hendes Ægtefælle Mægler Christian Fischer Riise med Sønnen Diderich Bernhard (f. 1796) paa Skødet. Støttende sig til Bænken staar den ældste Søn Jacob (f. 1791) og længst til venstre kommer Johan Christian (f. 1794) løbende

Adresseavisen den 1. Juni 1815:

Søndagen den 28. Mai behagede det Forsynet at bortkalde til et bedre Liv min uforglemmelige Mand Vexelmægler Christian Fischer Riise, i hans 54de Aar, efter faa Dages Sygdom; dette bekendtgjøres sørgeligst for fraværende Slægt og Venner.

Caroline Wilhelmine Riise
født Foltmar.

Ved min Ven Riises Jordefærd.
Op mod Himlen saae jeg fra Din Baare;
Gjensyns Haab da smilte gennem Taare.

C. B. Hallager

BØRN:

1. Jacob Riise, Boghandler, Kammersekretær, d. 3. Oktbr. 1791, † 24. Febr. 1872.
2. Maria Wilhelmina, d. 28. Oktbr. 1792, begr. 12. Aug. 1793.
3. Johan Christian, Inspektør ved Klasselotteriet, Etatsraad, d. 4. Maj 1794, † 27. Juli 1875.
4. Diderich Bernhard, Gartner, ugift, d. 22. Maj 1796.
5. Caroline Wilhelmine, d. 11. Marts 1798, gift med Justitssekretær i Højesteret, Justitsraad Johan Martin Schönheyder (1793—1866).
6. *Carl Ferdinand*, d. 21. Juli 1800, begr. 13. Juli 1816.

A-TABEL 3

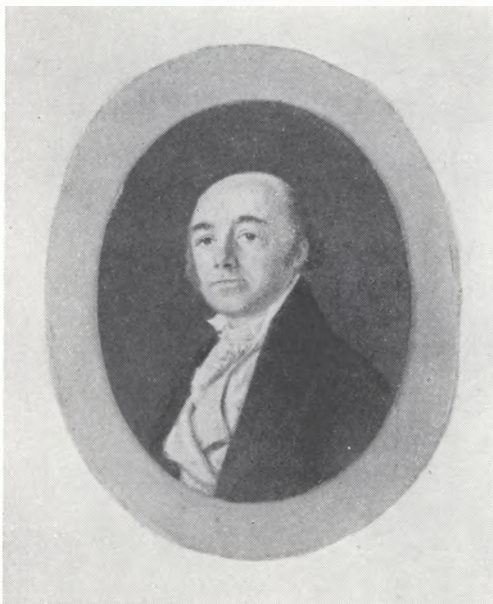
Thomas Jacob Foltmar, Nr. 9. (Søn af Johan Foltmar A-Tabel 2).
* Kbhvn. 27. April 1752, d. Trinitatis K. 30. April, † Birkerød 14. Aug. 1815, begr. sst. 21. Aug.

Han var Elev i Vor Frue Skole, men blev Student fra Køge 1773. Substitut (Medhjælper) ved Birkerød Kirke og Skolelærer.

∞ Birkerød Kirke 23. Juni 1790 *Anna Regitze Petresch*, * ca. 1751, † Birkerød 16. Maj 1815, begr. sst. 21. Maj. (Datter af Sogne-
degn i Birkerød Oluf Been Petresch og Hustru Hedevig Han-
sen. Degnen var døbt i Marstal 3. Oktbr. 1714, hvor hans Fader
var Organist. Død i Birkerød 28. Juli 1804; hans Hustru * ca.
1715, begr. Birkerød 21. Maj 1798.)

BARN:

16. C. 1. *Johan Oluf Been Foltmar*, * Birkerød 14. Septbr. 1790, hjemmedøbt, fremstillet i Birkerød K. 24. Oktbr. 1790. Konfirm. i Birkerød K. 1'Søndag efter Paaske 1805.

Miniaturebillede af (Nr. 9) Thomas Jacob Foltmar, Substitut i Birkerød.

Tilhører (Nr. 89) Kaj Foltmar

Billedet har tilhørt dr. phil. Louis Bobé, efter hvem Forfatteren af denne Bog har arvet det. Han havde faaet det efter en Skolelærerenke i Birkerød Juliane Lassen, f. i Rendsborg, der var hans Moders bedste Veninde. Hun havde fortalt ham, at Billedet forestillede »Onkel Foltmar«. (Juliane Marie Henriette Lassen født Hansen var Datter af (Nr. 11) Juliana Maria Frederica Foltmar, der var en Søster til (Nr. 9) Thomas Jacob Foltmar)

A-TABEL 4

Johan Friderich Foltmar, Nr. 12 (Søn af Johan Foltmar A-Tabel 2). * Kbhvn., d. Sct. Nicolai K. 26. Septbr. 1758, † sst. 6. Aug. 1821 af Apoplexi, begr. Trinitatis K. 8. Aug.

Han havde arvet Faderens musikalske Begavelse og arverte-rede sine Kompositioner til Salg i Avisen. Det har rimeligvis kastedet for lidt af sig, thi 11. Oktbr. 1784 løser han Borgerskab i Kbhvn. (Handel eft. Priv.) og køber 24. Oktbr. 1785 en Vind-Valke-Mølle, beliggende paa Sct. Hans Hospitals (Ladegaarden) Terræn. Her bygger han i 1787 en Kattunfabrik, og en ny Hovedbygning staar færdig i 1791. (Se »Frederiksberg gennem Tiderne« IV, S. 138.) Paa denne Ejendom »Mosendahl« driver han Fabrikationsvirksomhed indtil 1806. 12. Juni 1797 køber han den kendte »Admiral Gjeddes Gaard« i St. Kannikestræde Matr. Nr. 44, som

han sælger 9. Marts 1804. Han handler derefter i udstrakt Grad med Ejendomme indtil sin Død. Adresseavisen den 6. Aug. 1821:

At min gode Mand, Johan Friderich Foltmar, døde af apoplectiske Tilfælde Mandagen den 6te dennes, bekendtgjøres sørgeligst for Familie og Venner.

Kjøbenhavn, den 8de August 1821.

Cathrine Margaretha Foltmar
født Kleffer.

∞ hos Konditor Aagaard i Klædeboderne 6. Juli 1791 (Sct. Nicolai K.) *Cathrine Margaretha Kleffer*, * Febr. 1757, † i Slesvig 21. Maj 1839 af Vattersot hos Sønnen.

Adresseavisen den 21. Maj 1839:

Natten imellem den 20. og 21. Dennes hensov min Moder Catharine Margrethe, født Kleffer, Enke efter afdøde Fabriqueur Foltmar, roligt og blidt til en anden Verden i en Alder af 82 Aar og 3 Maaneder, efter i længere Tid at have lidt af Vattersot, hvilket jeg ikke undlader at bekendtgøre for fraværende Slægt og Venner.

Schlesvig, den 22. Maj 1839.

F. V. v. Foltmar.

Ritmester i Livregiment Cuirasserer.

BARN:

17. D. 1. *Friderich Wilhelm Foltmar*, Oberstløjtnant (1794—1872).
Se A-Tabel 5.

A-TABEL 5

Friderich Wilhelm v. Foltmar, Nr. 17 (Søn af Johan Frideric Foltmar. A-Tabel 4.) * Roskilde 9. Marts 1794, d. Sct. Hans Hospitals K. 4. April, † Itzehoe 28. Decbr. 1872, begr. sst. 2. Jan. 1873 (Ev. -luth. Kirche).

14. Jan. 1808 Frikorporal v. Marine Regimentet og Danske nat. Infanteri Regmt., afgik fra Skolen 27. Decbr. 1810 med bedste

Karakter som Kornet i Livregiment Ryttere og karakt. Sekond-leutn., fra 9. Novbr. 1813 fik han højere Gage. 15. Aug. 1815 karakt. Premierleutn., 1. Febr. 1816 virkelig Premierleutn., 2. Aug. 1823 Ritmesters Anciennitet, 2. Maj 1834 Secondritmester, 1. Juli 1842 Major i 2. Dragon Regmt., 1. Maj 1847 Land- og Søkrigskommissær i 3. Slesvig-holsten. Distrikt og karakt. Oberstløjtnant. Han blev Ridder af Dannebrog 28. Juni 1840 og var tillige Ritter des Rothen Adler-Ordens IV Klasse. 4. Juni 1847 fik han Tilladelse til at bosætte sig i Itzehoe.

Han arvede Faderens og Farfaderens musikalske Begavelse. Allerede som 10-aarig optraadte han som musikalsk Vidunderbarn ved en af »Det musikalske Selskab's« ugentlige Koncerter i 1804. Han komponerede en Del Musikstykker for Piano, hvoraf »Trois grandes Marches« tilegnedes Prinsesserne Louise og Amalie af Slesvig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg og en Sonate i G-Moll tilegnede han Hertugen af Slesvic-Holstein-Sonderburg-Beck. Hans Sympati synes at have været hos Slesvig-Holstenerne, men han beholdt sit danske Ridderkors.

∞ Itzehoe (ev.-luth. K.) 9. Maj 1846 *Juliane Louise Amalia Mohrhagen*, * Itzehoe 5. Juni 1819, dbt. sst. 29. Juni, † sst. 6. April 1849, begr. 10. April. (Datter af Carl Fridrich Mohrhagen, Klosterhofmeister ved St. Laurenti Kloster i Itzehoe, * ca. 1771 i Eutin og Hustru Anna Margaretha Göttsche, * ca. 1775 i Glückstadt.)

Hun døde en Uge efter Datterens Fødsel.

BARN:

18. E. 1. *Juliane Anna Margaretha von Foltmar*. * Itzehoe 30. Marts 1849, dbt. sst. (Ev.-luth. Kirche) 1. Maj, † i Marienbad 7. Juni 1900, begr. Itzehoe 13. Juni.
Hun efterlod sig et Legat paa Mk. 2.000,00 til Kirken. Ugift.

Miniaturebillede af Hoftapetvæver (Nr. 5) Christian Ulrich Voltmar. Tilhører (37 a) Fru Lilli Löchen Voltmar i Oslo

Hoftapetvæveren staar i rød Frakke med et Billede i højre Haand, medens han med venstre Haand, hvori han holder en »Ridsefjer«, peger paa et af ham selv tegnet eller malet Billede. I Baggrunden ses Gobelinvæven. Direktør Otto Andrup ved Frederiksborgmuseet mener, at Billedet er et Selvportræt. (Christian Ulrich malede ligesom Broderen (Nr. 6) Christopher Miniaturer til Hoffet)

A-TABEL 6.

Christian Ulrich Voltmar, Nr. 5 (Søn af Johann Voltmar, A-Tabel 1.) * Kbhvn. 31. Oktbr. 1716., dbt. Garnisons tyske Kirke 4. Novbr., † Kbhvn. 11. Aug. 1794, begr. Sct. Petri K. »in der Stadt« 15. Aug.

Han blev 19 Aar gammel konfirmeret sammen med Broderen Christopher i Sct. Petri K. i Paasken 1736 — første Gang efter Konfirmationens Indførelse i Danmark. Han arvede ligesom Brødrene den musikalske Begavelse og Lysten til at tegne. Det blev som Tapetvæver, hans Evner for Tegnekunsten fik Anvendelse. Han kom i Lære og arbejdede som Svend hos Francois Leger i dennes Tapetværksted i København. Man ved at Francois Leger, der kaldtes Dronningens Tapetvæver, drev en »haute-lisse Fabrique« paa Christianshavn i 1733. Nogle Aar senere flyttedes

den til Charlottenborg og her fremstod i 1736 og 1740 2 endnu bevarede Gobeliner. I 1747 ophævedes Værkstedet, og Voltmar, der da var 31 Aar, har vel derefter arbejdet for egen Regning. Han udnævntes den 16. April 1754 til Hoftapetvæver og har som saadan leveret adskillige Arbejder til Kongehuset. Som Hoftapetvæver fik han aarlig 150 Rdl. i Gage at udbetale kvartaarligt. I 1757 fik han Betaling for en vævet og monteret Lyseskærm, 1759 for A. G. Moltkes Portræt vævet i Gobelin og 1762 for et vævet Billede af Frederik V. En Skærm (Frederiksborgmuseet) med vævet allegorisk Fremstilling af Christian VII i Anledning af den holstenske Kanals Aabning i 1784 er signeret C. U. V. Han vedblev, som den eneste af sine Søskende, at stave sit Navn med »V«.

Efter Broderen Hofminiaturemaler Christopher Foltmars Død 1759 leverede han indtil 1765 Hoffet Miniature- og Emaillebilleder af Kongen, især Rytterbilleder. Frederiksborg Museet ejer 2 saadanne signeret af ham, det ene fra 1759; de nærmer sig Broderens Arbejde, men er mere klare og haarde i Farven. Paa Billedet af Christian Ulrich ses han staaende i rød Frakke pegende med en Ridsefjer paa et Billede, sikkert hans eget Arbejde. I Baggrunden ses den lodretstaaende Gobelinvæv. Billedet, der er knap 9 x 12 cm., er efter Museumsdirektør Otto Andrups Udtalelse, et Selyportræt; det ejes af Fru Lili Löchen Foltmar i Oslo.

Hvad hans musikalske Evner angaar, ses han ikke at have efterladt sig Kompositioner; derimod er han ved Datteren Christiana Andrea's Daab i 1769 og ved sammes Begravelse 19. Marts s. A. i Kirkebogen opført som »Organist«. I de gamle norske Optegnelser kaldes han: »Kristian Ulrik, Hoftapetvæver og Organist ved Runde Kirke.« Han har imidlertid ikke faaet Beskikkelse som Organist, men udelukket er det ikke, at han har hjulpet sin Broder Johan i dennes Tjeneste ved »Runde Kirke« d. v. s. Trinitatis Kirke.

Han boede i Aarene 1755—1761 i Kompagnistræde Nr. 67 paa

Hjørnet af Kompagnistræde og Knabrostræde, som han sikkert har ejet, da Huset i 1755 kaldes: »Christian Uldrichs Leyevaaning«. 22. Juni 1761 fik han Skøde paa 2de Huse i Skidenstræde (gl. Matr. Nr. 43, nyt Matr. Nr. 167 Klædebo Kv.), hvor han boede indtil sin Død. Huset solgtes 3. Jan. 1795 til afg. Skibs Capitain Berthel Nissen Smiths Enke. 1801 finder vi Skrædermester Hans Peter Schmidt, der var gift med Christina Margaretha Foltmar (B.-Linie Nr. 48), boende i Ejendommen.

Den 4. Juli 1759 indskyder Voltmar i Den Landmilitære Enke-Casse 200 Rdl. dansk curant, for sin Hustru Johanna Maria, for at hun, hvis hun overlever ham, kan faa udbetalt 80 Rdl. aarlig i Enkepension. Han selv fik Pension af den kongl. Particulærkasse fra 1. April 1771. Han har sikkert været vel anskrevet ved Hoffet, thi da hans Søn, Friderich Christian, i 1784 ansøger Kongen om at blive Copist i Rentekammeret, indstilles han af Arveprinsen med Tilføjelsen: »hvis Fader har vist i sin Art en udmærket Færdighed«. Han døde 11. Aug. 1794, og blev begravet 15. Aug. »mit doppelter Gesang«.

∞ Sct. Petri K. 23. Marts 1757 *Johanna Maria Westermann*,
* Næstved 17. Novbr. 1731, dbt. sst. Sct. Peders K. 22. Novbr.,
† Kbhvn. 26. Septbr. 1793, begr. Sct. Petri K. 30. Septbr. »mit dobbelt Gesang«. (Datter af Stadsmusikant i Næstved Ewert Westermann og Hustru Sophia Amalia Pedersdatter Meedelbye.)

Da hun var 10 Aar blev Forældrene skilt ved Tamperrettens Dom af 20. Decbr. 1741. Ved Næstved Bys Tingsvidne fra 4. Septbr. til 18. Septbr. 1741 førtes over 30 Vidner.

Vidnerne forklarede bl. a. »at Citanten (Ewert Westermann) derimod haver levet et meget kirkeligt og christeligt Levnet i og uden sit Huus, som en ærlig, ædrue og fredelig Mand andstaaer.« Under Sagen i Tamperretten den 30. Oktbr. 1741 (Tamperrettens Copibog 1737—1742. Rigsark.) forklares: »hvorledes

hand finder sig høyligt nødtvungen for os udi Tamper-Retten at lade indstefne sin Egtekone Sophia Amalia Pedersdaatter Meedelbye, fordi hun i omtrent 1¹/₂ Aar haver ødelagt og forkommet Citantens tilhørende Gods og Effecter.« I den nævnte Periode vilde hun ikke have noget med Manden at gøre, saa han havde sovet alene i et andet Kammer i sit Hus, indtil hun: »— om Natten eller tillig om Morgenen d. 12. May indeværende Aar Citanten u-afviidende bortreyst til en anden Province, nemlig Fyen, hvor hun i Gjeslef Sogn og Bye haver giordt Barsel og foedt een Søn, til hvem Citanten icke vedkiender sig at være Fader.« Vidnerne forklarede, at Barnets Fader var en Lieutenant, som paa den Tid havde været indkvarteret hos Westermanns; de havde iøvrigt intet godt at sige om Fru Westermann og hendes Moder Kirstine Peder Meedelbye. Efter Skilsmissen logerede hun (1743) hos Jacob Hattemager, en fattig Mand i Næstved. Foruden Johanna Maria var der i Ægteskabet 3 Børn: Peter, dbt. 10. Aug. 1736, Bernt dbt. 20. Juni 1738 og Edele Christine, dbt. 16. Febr. 1733.

Edele Christine blev gift med Faktor i Det Asiatiske Compagni Georg Christan Huulbeck. Efter at deres eneste Datter var død, og hun var blevet Enke, betænkte hun i sit Testamente af 2. Marts 1800 Søsterens Børn med henholdsvis 4000 og 7000 Rdl.

BØRN:

19. F. 1. *Friderich Christian Foltmar*, Kammerraad, Foged i Norge (1758-1832). Stamfader til den norske Linie. Se A-Tabel 9.
20. F. 2. *Anna Margaretha Elisabeth*, * Kbhvn. 3. Febr. 1763, dbt. Sct. Petri K. 9. Febr., † Kbhvn., begr. Sct. Petri K. 3. Juni 1764. Dødsarsag: »Tænder«.

Silhuet af (Nr. 21) Anna Margaretha Elisabeth Foltmar gift med Sognepræst Bernhard Matthias Wedel i Marstal. Tilhører (Nr. 37 a) Fru Lili Løchen Foltmar i Oslo
 Hun er ikke som angivet paa Billedet født i 1760, men er iflg. Petri Kirkes Daabsprotokol født 9. April og døbt 16. April 1765

21. F. 3. *Anna Margaretha Elizabeth*, * Kbhvn. 9. April 1765, dbt. Sct. Petri K. 16. April. † i Marstal 15. Marts 1822.

Danske Statstidende den 25. Marts 1822:

Efter 4 Ugers Sygeleie og haarde Lidelser, dog ved en blid og rolig Død den 15' dennes, behagede det den evige og algode Gud at bortkalde fra det Timelige til det bedre vor trofaste altid uforglemmelige kiære gode Moder, Anna Margaretha Elisabeth Wedel, fød Foltmar, Enke efter vor gode salig Fader, Bernhard Mathias Wedel, forhenværende Sognepræst her paa Stedet, bliver herved veemodigst tilkiendegivet alle fraværende Familier og Venner.

Forklaret hun i Evighed
Seer til os Efterladte ned,
O! Gud den Glæde den er stor
I din Himmel paa din Jord.

af

Svigersonnen Maren Johanne Christina Bay
Hans Hansen Bay, junior fød Wedel
paa egne og 6 Sødskendes Vegne.
Marstall og Ærø, den 18' Marts 1822.

∞ Sct. Petri K. 5. Novbr. 1790 *Bernhard Mathias Wedel*,
af den bekendte Anders Sørensen Vedel'ske Slægt, *
Bækmark 3. Oktbr. 1759, † Marstal 1. Decbr. 1819.
(Søn af Johan Frederik Laugesen Vedel * 18. Juni 1722,
cand. phil. og Ejer af Gudumkloster, Nørre Vinkel og
Skov i Gudum og Hustru Maren Staby, Datter af Pro-
curator Mads Staby.)

Student fra Odense 1781, Kandidat 10. Jan. 1787,
res. Cap. i Ærøskøbing 23. Septbr. 1790, Sognepræst i
Marstal 14. Marts 1800. Ved sin Død efterlod han sig
et Konkursbo. 13. Septbr. 1821 mødte den gejstlige
Skifteret i »Madame Sl. Wedels Boepæl i Store Rise«
for at afslutte Boet.

Danske Statstidende den 17. Decbr. 1819:

Efter en langvarig Nervesvaghed og de sidste 8 Dages
Sygeleie, behagede det det alvise Forsyn at bortkalde til det
Bedre, fra mig og 8 uforsørgede Børn, min inderlig elskede
Mand Bernhard Mathias Wedel, Sognepræst herved Menig-
heden, den 1ste dennes, i sit 61de Aars Alder. I henimod 30
Aar var han Præst her paa Landet, og i ligesaa mange Aar
min troe og hulde Ledsager paa Livets Vei. Ved utrættelig
Flid og Iver, samt et retskaffent Forhold i sin mangeaarige
Embedstid, erhvervede han sig sine Menigheders Tilfredshed
og Yndest. Jeg har i ham tabt den kiærligste Ægtefælle og

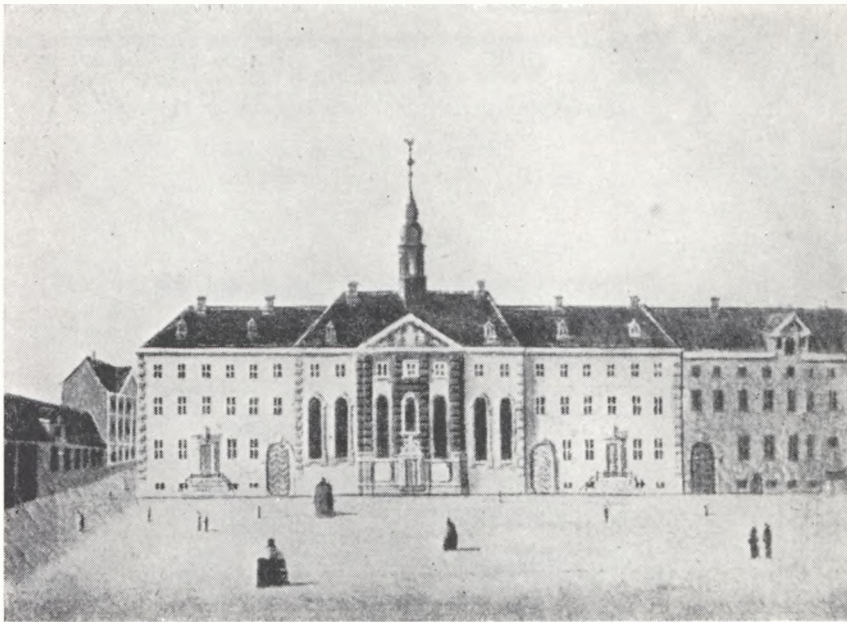
mine Børn den bedste Fader. Det bekiendtgjøres for Slægt og Venner, overbeviist om øm Deltagelse i denne vor billige Sorg, frabedende os al Condolence.

Marstal paa Ærøe, den 3die December 1819.

Anna Margaretha Elisabeth Wedel
født Foltmar.

BØRN:

1. Johan Georg Christian Wedel, dbt. 15. Aug. 1791 i Ærøskb., Løjtn. v. Schlesv. Rytter Regmt., † 11. Juni 1820. Ugift.
 2. Maren Johanne Christine Wedel, dbt. 26. Juni 1793 i Ærøskb., † 12. Febr. 1871. 3 S. 3 D. ∞ 21. Decbr. 1820 Hans Hansen Bay junr., Skipper og Købm. i Marstal, * 1798, † 10. Febr. 1840.
 3. Erich Ludwig, dbt. 7. Juni 1795 i Ærøskb., † 4. Decbr. 1832. Ugift. Toldbetjent i Bogense.
 4. Sophia Fridericha, dbt. 17. April 1797 i Ærøskb., begr. 28. Septbr. 1802.
 5. Jacob Lago Mathias, dbt. 12. Juni 1799 i Ærøskb., † 20. Decbr. 1855, Købmand i Marstal. 2 S. 5 D.
 6. Bernt Wilhelm, * 27. Aug. 1801 i Marst., † 22. Juni 1857, Skolelærer i Naarup, Veringe Sogn. 1 S.
 7. Carl Justus Valentin, * 5. Jan. 1803 i Marst., † 19. Febr. 1867. Skolelærer i Horne ved Faaborg. 1 S.
 8. Fritz Conrad Adolph, * 6. Jan. 1806 i Marst., † 1844. Bogbinder i Flensborg.
 9. Peter August, * 21. April 1808 i Marst., Skolelærer i Boiden, Horne Sogn. Adg. 22. Maj 1895. 2 S. 1 D.
22. F. 4. *Christiana Andrea*, * Kbhvn. 18. Febr. 1769, dbt. Sct. Petri K. 22. Febr., † 4 Uger gl., begr. Sct. Petri K. 19. Marts 1769.

Maleri af Rach og Eegberg ca. 1750. Nationalmuseet. Vajsenhuset med Vajsenhuskirken i Midten paa Nytorv, hvor nu Domhuset ligger
Her virkede (Nr. 6) Christopher Foltmar som Organist fra 1739 til sin Død 4. April 1759
Vajsenhuset nedbrændte i 1795

A-TABEL 7.

Christoph Voltmar, Nr. 6 (Søn af Johann Voltmar, A-Tabel 1.)
* Kbhvn. 17. Oktbr. 1718, dbt. Garn. K. tyske Men. 20. Oktbr.,
† sst. 4. April 1759, begr. Sct. Petri K. 9. April »auf den alten Kirchhof«.

Han lærte, ligesom de andre Brødre, at spille Violin og Fløjte af Faderen, medens han lærte sig selv at spille Klaver. I en Alder af 21 Aar fik han i 1739 det lille Embede som Organist ved Vajsenhusets Kirke, der laa paa Nytorv, hvor nu Domhuset ligger. Sammen med Broderen Johan byggede han et nyt Orgel til Kirken. Ved Siden af dette Embede hjalp han Organisten Jacob Fosie ved Holmens Kirke med dennes Organisttjeneste. Da Fosie malede

Hofminiaturemaler (Nr. 6) Christoph Foltmar og Hustru Frederica Otzen. Reproduktion efter Fotografi tilhørende (Nr. 37 a) Fru Lili Löchen Foltmar i Oslo. Originalen, der maaler 9 × 7,5 cm, ejes af Fru Minka Thomas, Horten i Norge

Billedet er iflg. afd. Direktør Otto Andrup ved Frederiksborgmuseet et Selvportræt, malet ca. 1749—50. Han har hvid Allongeparyk og er iført en nærmest olivenfarvet Frakke og en lang Vest af Brokade i rødt, grønt og blaaf. omtrent tilsvarende Farverne i hendes Kjole, og sorte Benklæder. Hun har en lille Rosenknop i sin hvide Paryk og er iført en Kjole, hvid i Bunden med et Mønster i blaaf, rødt og grønt. Hun holder i venstre Haand nogle lyserøde Blomster og i højre sin Hat, der er sort med broderet Kant i sølv eller hvidt og pyntet med en lyserød Rose

Miniaturer, lagde Christoph sig ogsaa derefter; han arbejdede meget sammen med sin aldrende Mester, fik Ekspektance paa Organistembedet efter ham den 6. Oktbr. 1747 og afløste ham som Tegnelærer for Søkadetterne. Han skal endog have friet til en af Fosie's Døtre.

Det blev dog en anden, han hjemførte som sin Brud: Jfr. Frederica Otzen fra Roskilde. Ved deres Bryllup den 22. Oktbr. 1749, der fandt Sted i Brudens Hjem, blev Brudeparret hyldet i alenlange Lykønskningsepos, een Sang paa 11 Vers af Brudens Slægtning: Johann Friderich Høpffner og een paa 42 Vers (Det kgl. Bibl.). Den sidste af M. Filandre (den kendte Digter J. A. Dyssel skrev undertiden under Pseudonymet Philander) er iøvrigt ganske fikst sat sammen; det begynder med at erklære, at der jo kan dispu-

teres og strides om Smagen, specielt om, hvilken Type Kvinde man finder smukkest; han benytter derpaa Lejligheden til at beskrive forskellige Kvindetyper; nogle af Versene skal her citeres, da de tilligemed det her gengivne Miniaturebillede, antagelig fra Bryllupsaaret, malet af Christopher selv (iflg. Museumsdir. O. Andrup) giver en glimrende Fornemmelse af Rokokotidens lette, forfinede Elegance:

Hun er saa peen, saa net og liden,
At giennem Sprekken hun kand gaa;
Da Døren knap er stor nok siden,
Naar hun sit største Skiørt faar paa.

Det har 6 Alen ja vel meere,
Udi sin Omkreds, snart det saa
En fattig Mand kand ruinere,
Derover Kiolen jo skal gaae?

Vel er det sandt de dem afkniver,
Men tænk engang! hvorledes de
Med Staal og Jern sig nu omliver,
saa man itu slaar Fingrene.

En det SYN for det BESTE agter,
At see en Jomfrue sidde ved,
Sit Clavcimbale, og der slaa Takter,
Ja synge Arier til med.

EN kand sig meget divertere
Naar han en Jomfrue SEER, som net,
Kand sine Pas paa Gulvet skiere
i Engels-Dans og Menuet.

Alle Beskrivelserne slutter med en Hyldest til den Kvinde, der knæler paa Brudeskamlen, og derefter til Dagens Brudepar.

Christoph kom i Forbindelse med Hoffet som Miniaturemaler, og fik den 23. Marts 1748 Bestalling som Hofminiaturemaler. Som saadan har han mange Gange malet Frederik V i Miniature, baade til Hest og i Brystbillede til Ringe, Dronning Louise Juliane Marie, Prinsesserne Sophie Magdalene og Wilhelmine Caroline,

Christoph Foltmar: »Begge Rigernes Glæde«, ca. 1755. Frederik d. V's Børn

og i 1758 ogsaa Christian VII. Fra 4. Febr. 1753 blev han Tegnelærer for Kongeparrets Børn. Endvidere malede han Adelen og mange fornemme Personer. Der findes Arbejder af ham paa Frederiksborg, Rosenborg og Kunstmuseet. Han formaaede at lægge en særegen Ynde og Gratie i sine Arbejder; deres udprægede Rokokoholdning og Farveholdningen minder om Krock, Fosie's Læremester, og den delikate Teknik, hvormed Kødfarven toner Elfenbensbunden, Omgivelserne, Blomsterarrangementerne og de skulpterede Vaser staar raffineret til Billederne. Han malede i Gouache og Vandfarve, men skal ogsaa have lavet Arbejder i Emaille; han

Den visse Døds uvisse Ankomst,
 Med Samodigbed betragtet,
 3 Anledning af det Sorgelige Døds-Sald
 af
 Jordum
 Vel-ædle og Kunst-erfarne
Dr. Christopher
Soltmar,
 Kongel. Hof-Migniatu-er-Skildrer og Informator
 hos
 Hans Kongel. Sonhed CRON-PRINZEN
 og de Kongelige PRINCESSER,
 Som sidstleden 4de April. 1759
 Omberlede Tiden med Evigheden
 I en Alder af 40 Aar, 5 Maaned, 2 Uger og 3 Dage,
 hvis Jordiske Levninger den 9de Ejusdem
 under
 En anseelig Sørge-COMITAT
 bleve nedsatte i St. Petri 2ydske Kirkes Urttegaard;
 af
Den Salige Afsdødes
 Dybsorgende Svoger
 N. C. H.
 G. Imprimatur. C. F. WADSKJÆR. 6
 Kjøbenhavn, Trykt hos Directøren over Hans Kongel. Majeestæts
 og Universitets Bogtrykkeri, NICOLAUS CHRISTIAN HÖFFNER.

Kongl. Bibl.: Samling af Bryllups og Lig Vers fra 17. og 18. Aarhundrede. Lig Vers ved (Nr. 6) Christoph Foltmars Begravelse d. 9. April 1759. Den ene fra Nicolaus Christian Høpfner (gift med Fredericas Søster: Mette Magdalene Otzen), og den anden fra Hørnene

fik i 1753 100 Rdl. af Kongen til Indretning af et Emailleværk. I 1749 fik han ved kongl. Resolution 100 Rdl. aarlig i Gage af Particulærcassen. Museumsdirektør Otto Andrup skriver om ham i Weilbachs Kunstnerleksikon Bd. I. 1947 S. 324: »Han er ubetinget, næst Høyer, den bedste danskfødte Miniaturemaler i det 18. Aarhundrede.« Sit musikalske Talent udøvede han, som tidligere omtalt, som Organist ved Vajsenhusets Kirke og som Medhjælper hos Jacob Fosie ved Holmens Kirke; herudover har han

spillet ved Hoffet og hos fornemme Folk. Der findes paa Det kongl. Bibliotek bevaret enkelte af hans Kompositioner, Murkier og Menuetter. Han boede i flere Aar hos Broderen Hofviolon Hermann Friderich Voltmar, men fra 1755 beboede han Ejendommen Løngangsstræde Nr. 265 overfor Vartov, som han ejede indtil sin Død.

Paa Det kongl. Bibliotek findes 4 Sange fra hans Begravelse; fra en af dem, forfattet af hans Kones Slægtninge Bogtrykker Andreas Hartvig Godiche og Johann Friderich Høpfner, citeres her et Par Vers:

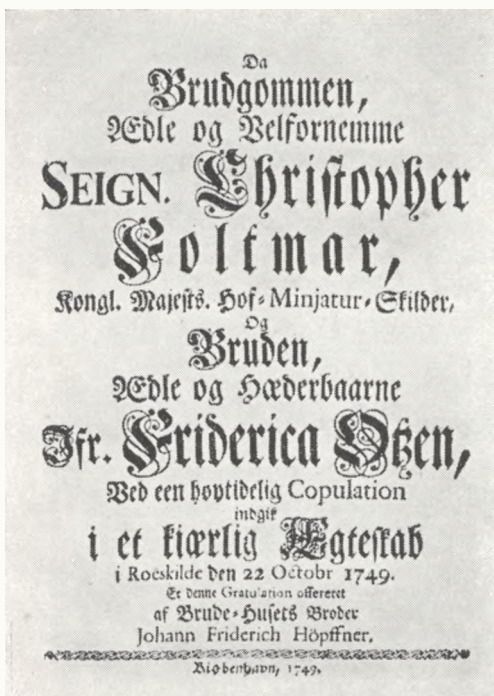
Først har vor døde Ven ved Dyd og Flid erlanget
En Vey til Kongens Hof, end meer til Konge-Gunst,
I det paa snævrest Rum Han fik livagtig fanget
Hver Ansigts-Linie ved ziirligst Skildre-Kunst.

Formedelst samme høy-fortræffelige Gave,
Hvori Apelles selv Ham neppe overgik,
Lod vor Monarch Ham Sted, som sin Hof-Skildrer, have,
Ja! Han Princesseerne til Underviisning fik.

Formedelst samme Hans indtagelige Maade,
I lifligst Spille-Kunst vor Salige deals nød
Ved Hoffet og hos de Anseeligste al Naade;
Deels paa vort Waysenhuus nød Organiste-Brød.

∞ i Brudens Hjem 22. Oktbr. 1749 (Roskilde Domk.) *Frederica Otzen*, * i Roskilde 2. Marts 1731, dbt. Roskilde Domk. 9. Marts, † Kristiania 16. Marts 1814, begr. sst. 23. Marts. (Datter af Raadmand og Postmester i Roskilde Peter Marquard Otzen (Ottosøn) 1688—1759 og Hustru Elisabeth Christiane Høpfner ca. 1705—1773, D. af Christian Høpfner, Brygger i Lüneburg og Hustru Margrethe Liermann.)

Hun havde 4 Halvbrødre og 11 Søskende. Den ældste af hendes Søstre: Mette Magdalene dbt. 20. Oktbr. 1729 blev gift

Kongl. Bibl.: Samling af Bryllups og Lig Vers fra 17. og 18. Aarhundrede. Bryllupsvers ved (Nr. 6) Christopher Foltmar og Friderica Otzens Vielse i Roskilde den 22. Oktober 1749 af Johann Friderich Høpfner

med Universitetsbogtrykker Nicolaj Christian Høpfner, en anden Søster Edle Valentine dbt. 31. Marts 1733 blev gift med Johan Cornisch, Sognepræst til Urskoug i Norge, deres Søn Peter Marquard Cornisch, Klokker ved Vår Frelsers Kirke i Kristiania, blev gift med Christoph's Datter Elisabeth Christine. Hos dem tog Frederica Ophold i 1799 og her boede hun til sin Død i 1814.

De 2 efterlevende Døtre og Svigersønnen bekendtgjorde Dødsfaldet i Danske Statstidende Nr. 41 den 13. Maj 1814:

At det har behaget den algode Gud den 16 Martii efter 6 Ugers Sygeleie at henkalde vores brave og retskafne Moder Fredericha Otzen, Enke efter Hof-Miniatureskildrer Christopher Foltmar, i en Alder af 83 Aar og 14 Dage, af hvilke hun tilbragte de sidste 14^{1/2}

Aar i mit Huus, af 5 Børn efterlader hun sig 2de Døtre, og har oplevet 12 Børnebørn og 4 Børnebørnsbørn; give vi os herved den Ære at tilkiendegive den Afdødes Familie og Venner.

Christiania, den 8 April 1814.

A. M. E. Foltmar. E. C. Gornisch, født Foltmar.
P. M. Cornisch.

BØRN:

23. G. 1. *Anna Margrethe Elisabeth*, * Kbhvn. 11. Juli 1750, dbt. Bremerholms K. 14. Juli, † Sanderud (Norge) 31. Decbr. 1837, begr. Eidsvold 13. Jan. 1838. Hun rejste til Norge sammen med Moderen i 1799. Ugift.
24. G. 2. *Johan Peter Marquard*, Skoleholder (1752—1800).
Se A-Tabel 8.
25. G. 3. *Elisabeth Christine*, * Kbhvn. 20. Novbr. 1753, dbt. Bremerholms K. 28. Novbr., † Kristiania 24. Septbr. 1818, begr. Vår Frelzers K. sst. 30. Septbr.

∞ Kristiania 30. Septbr. 1789 *Peter Marquard Cornisch*, * Uhrskoug (Norge) 6. Juli 1757, † Kristiania 28. Sptbr. 1827. (Søn af Johan Cornisch, Sognepræst til Uhrskoug, Aggershus Stift, * Kristiania 1719 og Hustru Edle Valentine Otzen, * Roskilde og dbt. sst. 31. Marts 1733, Søster til Frederica Otzen. Slægten Cornisch kan føres tilbage til den engelskfødte Købmand og Raadmand i Skien Anders Cornisch og Hustru Magdalene Jessesdatter, de havde en Datter, dbt. i Skien 9. Jan. 1675.).

Han blev 30. Jan. 1789 Catechet ved Vår Frelzers K. i Kristiania, hvor han tillige var Klokker indtil sin Død. 5. Oktbr. 1789 gjorde han et Indskud i Enkekassen og sikrede derved sin eventuelle Enke en aarlig Pension

paa 100 Rdl. Ved Folketællingen 1. Febr. 1801 finder vi ham boende Tollbodgata Nr. 60, Øster Kv. i Kristiania.

BARN:

1. Johan Christopher Cornisch, * Kristiania 25. Oktbr. 1790, † 23. Juni 1840 som Lensmand i Oplandet. Viet 7. Juni 1818 til sin Kusine Juliane Augusta Hagerup (1789—1860). Datter af Søren Hagerup og Caroline Adolphine Foltmar. Ingen Børn.

26. G. 4. *Carolina Adolphina*, * Kbhvn. 30. Oktbr. 1755, dbt. Bremerholms K. 4. Novbr., † Kristiania 14. Maj 1797, begr. sst. 19. Maj.

∞ Helliggeist K. i Kbhvn. 14. Septbr. 1781 *Søren Hagerup*, dbt. Arendal 19. Septbr. 1757, † sst. 1. Maj 1796 under et Ophold her. (Søn af Kammerraad, Vejer og Maaler i Arendal Hans Jørgen Hagerup, 1713—1792, og 2' Hustru Ane Richard, 1716—1777).

Han tog dansk juridisk Embedseksamen 24. Juli 1782, og var derefter Acciseskriver og Tolder i Bergen, 20. Septbr. 1786 blev han Tolder i Mandal, senere Told- og Konsumtionsinspektør i Øster-Risør.

Han tegnede 3. Septbr. 1791 i Enkekassen en Pension for sin eventuelle Enke paa 200 Rdl. aarlig; ved den Lejlighed ansloges hans Gage og uvisse Indtægter til omtrent 450 Rdl. aarlig. Pensionen blev kun af kort Varighed, idet Enken døde Aaret efter i Kristiania, hvortil hun var flyttet efter Mandens Død. Af ialt 9 Børn efterlod hun sig ved sin Død 7, hvoraf den yngste var knap 2 Aar.

BØRN:

1. Hans Jørgen Hagerup, dbt. Bergen 25. Juni 1782.
† som ung i Bergen.
2. Anna Frederikke, dbt. Bergen 8. Septbr. 1783, † ca.
1835 i Kristiania. Ugift.
3. Eiler Severin Adolph, dbt. Vor Frue K. i Kbhvn.
15. November 1784, † $\frac{1}{2}$ Aar gl.
4. Hans Christopher Adolph, * Kbhvn. 9. Marts 1786,
dbt. Vor Frue K. sst. 22. Marts, † Kristiania 12. Jan.
1838. Bataillonskirurg, viet 24. Oktbr. 1820 i Vardal
til Birthe Larsdatter fra Eidsvold, 1794-1873. 9 Børn.
5. Caroline Severine, * Mandal 1788, † Kristiania
9. April 1867, gift med Niss Marcus Nissen. 7 Børn.
6. Juliane Augusta, * Mandal 18. Febr. 1789, † Kri-
stiania 25. Marts 1860. Gift 7. Juni 1818 med Johan
Christopher Cornisch, Klokker ved Vår Frelsers
Kirke i Kristiania.
7. Søren Hagerup, dbt. Mandal 5. Oktbr. 1790, † Kri-
stiania 4. Febr. 1828. Fuldmægtig i Sparekassen i
Kristiania, gift 13. Oktober 1826 med Antoinette
Sophie Heidekker. Ingen Børn.
8. Bente Thomine Cathrine, * 5. Oktbr. 1792, † Dram-
men 1. Maj 1837. Gift Eidsvold 2. April 1815 med
Poul Frederik Lycke, 1792-1878, Købmand i Dram-
men. 11 Børn.
9. Frederik Adolph, * Risør 1795, † Drammen 12. Marts
1831. Privatlærer i Drammen. Gift Drammen
2. Novbr. 1827 med Magdalene Margrethe Jensen,
1795-1831. 2 Børn.

27. G. 5. *Cathrine Maria*, * Kbhvn. 1. August 1757, dbt. Bremerholms K. 6. August, † sst. 2. Marts 1778, begr. Helliggeist Kirkes Søndre Kirkegaard 6. Marts. Dødsaaarsag: »hidsig Feber«. Ugift.

A-TABEL 8

Johan Peter Marquard Foltmar, Nr. 24 (Søn af Christoph Voltmar, A-Tabel 7.) * Kbhvn. 10. Juli 1752, dbt. Bremerholms K. 26. Juli, begr. Hurum Prestegield (Norge) 17. Juni 1800.

Han kom i Vor Frue Skole i Kbhvn. i Lektie sammen med Fætteren Thomas Jacob. Student fra Køge 1772. Ved hans første Bryllup, der bekendtgjordes i Adresseavisen No. 182 den 26. October 1781, angives han at være »Copiist ved Tall-Lotteriet.« Han var derefter indtil 1783 Hører (Lærer) ved Plejeskolen paa Christianshavn (Den Lorckske Stiftelse eller Opfostringshus i Printzengade paa Cristianshavn til fattige Pigebørns Opdragelse. Ophævet 1783.) Han er antagelig rejst til Norge i 1799 sammen med Moderen og Søsteren Anna Margrethe Elisabeth. Han blev Skoleholder i Stranden, et lille Sted ved Drammensfjorden paa Østsiden af denne i Hurum, som er Bygden mellem Drammensfjorden og Oslofjorden. Ved sin Død efterlod han sig en Enke men ingen Børn.

1° ∞ i Huset 22. Oktbr. 1781 (Vor Frue Menighed i Kbhvn.) *Anna Medea Lund*, * Kbhvn. 15. Marts 1751, dbt. Vor Frue K. 19. Marts, begr. Vor Frelsers K. Christianshavn 10. Oktbr. 1783. (Datter af Passage-Betjent ved Vester Port: Peder Jensen Lund, ca. 1728-1777, og 1'Hustru Mette Andersdatter Sandbom, † 1763.)

Hun 1° ∞ i Huset 21. Febr. 1774 (Vor Frue Menighed) *Andreas Adam Colmetz*, (Colmitz, Kolmetz) * i Brandenburg ca. 1717, begr. Nicolai K. 15. April 1779. 7. Oktbr. 1743 Børgerkab som Bager, 10. Jan. 1765. Mellemligger, 27. Maj 1767

Portner ved Vester Port, 16. Septb. 1773 Graver ved Assistens Kirkegaard. 1757 Ejer af Ejendommen Raadhusstræde Nr. 125. I Ægteskabet med Anna Medea Lund havde han 2 Børn: 1. Peder Christopher Colmetz, dbt. Vor Frue K. 21. Decbr. 1774. 2. Andreas Peter Colmets, dbt. sst. 5. Juni 1776. Af disse levede ved Faderens Død kun Andreas Peter, der blev Bagersvend, gift Trinitatis K. 2. Jan. 1818 med Ellen Cathrine Petersen.

2° ∞ *Mariana Christiansdatter Wissing*, * Aarhus, dbt. sst. Vor Frue K. 4. Septbr. 1757, begr. Strømmen (Hurum Prestegield, Norge) 14. April 1809. (Datter af Guldsmed i Aarhus Christian Wissing, ca. 1710-1762, og Hustru Christina Hvid.) Ved Faderens Begravelse 25. Juli 1762 boede Familien i Vestergade Nr. 14. Moderen fortsatte Forretningen til Maj 1764, saa flyttede hun fra Byen.

Hun 2° ∞ i Hurum K., Norge 11. Septbr. 1805 til Mester og Flaskeblåser Johan Jørgen Theigler; antagelig Søn af »Forrige Skoleholder« i Hurum: Jørgen Lorentzen Teyler, ca. 1723-1778. Født ca. 1758, † Hurum 1. Novbr. 1816, begr. sst. 10. Novbr.

Han var Enkemand og havde i sit 1ste Ægteskab 6 Børn, hvoraf dog kun Sønnen: Johan Fridrick Theigler dbt. 17. April 1798 overlevede ham. Efter Marianas Død giftede han sig 3° 17. Novbr. 1812 med Ingeborg Margrethe Hansdatter Rødbye.

BARN

i Ægteskabet med Anna Medea Lund:

28. H. 1. *Christopher Friderich Foltmar*, * paa Christianshavn, dbt. Vor Frelzers K. 7. Sept. 1783, begr. sst. 30. Aug. 1784, 1 Aar gl.

Den norske Linie

Silhuet af (Nr. 19) Friderich Christian Foltmar, Foged for Ide og Marker Fogderi i Norge. Tilhører (Nr. 37 a) Fru Lili Løchen Foltmar i Oslo

A-TABEL 9

Friderich Christian Foltmar, Nr. 19 (Søn af Christian Ulrich Voltmar, A-Tabel 6.) * Kbhvn. 9. Jan. 1758, dbt. Sct. Petri K. 17. Jan. † paa Gaarden »Stumberg« i Idd ved Halden i Norge 5. Marts 1832, begr. 9. Marts.

Som kongl. dansk Embedsmand har vi særdeles gode Oplysninger om ham, hans Liv og Færden. Han er rimeligvis født i Kompagnistræde Nr. 67, hvor Faderen Hof-Tapetvæveren boede, da han blev født. I Avisen »Dagen« Nr. 130 den 1. Juni 1832 findes hans Nekrolog, hvori bl. a. staar skrevet: »I sin Ungdom blev han anført til Studeringer, og efter udstaaet Examen blev han den 4de August 1775 indskreven som Student ved Kjøbenhavns Universitet. Efter i 2 Aar at have hørt Professorernes filosofiske og juridiske Forelæsninger blev han Fuldmægtig hos Consum-

tionsforvalteren i Roskilde.« Hos Consumtionsforvalter O. E. Heering i Roskilde, var han i 3½ Aar og fik en smuk Anbefaling baade af Heering og af Toldkontrolløren Herr Rejersen. Heerings Anbefaling lyder:

Studiosus Monsieur Friderich Christian Foltmar har været hos mig paa 4de Aar som Fuldmægtig, og i den Tid opført sig saavel anstændig som troe, saa jeg herover har havt ligesaa megen Aarsag til at være fornøiet med ham, som en Fornøielse ved at meddele ham dette Vidnesbyrd. Roeskilde Consumtions-Contoir den 24. Decbr. 1782.

O. E. Heering.

I 1783 kom han som Skriver til »Det Kjøbenhavnske Contoir under Rentekammeret«, hvor han efter Ansøgning til Kongen blev udnævnt til Copist den 29. Marts 1784 iflg. Hans kongl. Højhed Arveprinsens Skrivelse til Rentekammeret, dat. 21. Febr. 1784:

»Til Kopist anbefales Studenten Foltmar, hvis Fader har vist i sin Art en udmærket Færdighed.«

(Efter at Hof-Tapetvæver Christian Ulrich Voltmar's Biografi er trykt, er nedenstaaende Oplysninger om hans Udmærkelse og hans tidligste Forbindelse med Kongehuset fundet i Adresseavisen Nr. 65 den 13. April 1781:

Det kongelige Landhuusholdnings-Selskabs Premier og Belønninger, fra den 29. Martii sidstleden:

b. For Konstflid og Opfindelser, m. v.

210. For at redde en i Dannemark næsten uddød Konst og dens værdige Konstner fra Forglemmelse fornøjer Selskabet sig ret over, her at kunde erindre Hof-Tapetvæveren Hr. Voltmar, for sin Erfarenhed i at forfærdige de saa kaldte Hautelisse-Tapeter. Hans Konst gaaer endog saavidt, at han frembringer det samme Malerie paa begge Sider af et og selv samme Stykke, hvoraf Selskabet har ladet sig forevise en meget smuk Prøve. Skjønt dette Slags Arbejde ikke for nærværende Tid er i Moden, bliver dog Konsten lige høj og Konstneren, en dansk Mand, oplært paa højlovlig af Hukommelse Kong Christian den Sjettes Bekostning, lige fortjent: hvorfor Selskabet tilkjender ham sin større Sølv-Medalje til et Æres- og Agtelses-Tegn.

Som man ser af ovenstaaende, fremkommer der den interessante Oplysning, at han blev oplært paa Kong Christian d. VI's Bekostning. En særlig Ære overgik ham og 6 andre, idet de fik overrakt deres Belønninger af »Hs. Kongelige Højheds egen høje Haand.«)

I 1787 øjner han en ny Mulighed for Forfremmelse, idet Fuldmægtigstillingen paa Kontoret forventes at blive ledig, og han indgiver derfor en Ansøgning til Kongen dat. 9. Juni 1787, hvori han oplyser, at han har forrettet Tjeneste som Kopist paa 5te Aar, og idet han henviser til sin Kontorchef, Kammerraad og Renteskriver U. Fleischer's Anbefaling, siger han: »Som den ældste af bemeldte Contoirs Betiente, tør jeg med saa megen større Vished haabe min Ansøgnings naadige Bønhøring, ligesom og mine ringe Vilkaar derved vilde forbedres og jeg saaledes opmuntres til med Lyst og Iver at forrette Deres Majestæts Tieneste.«

Fra 6. Juni 1788 udnævntes han til Foged i Raaboigdelavets Fogderi i Nedenes Amt, Christiansands Stift i Norge i Stedet for Lars Weidemann, som er forflyttet. Kort Tid før han skal afsted, øjner han en bedre Chance — han har vist ikke været rigtig glad for at komme væk fra København — og indgiver den 23. Juni 1788 en ny Ansøgning til Kongen om at blive Fuldmægtig, men denne Gang i »Landvæsens Contoiret« under Rentekammeret: » — og naar saavel mine ringe Vilkaar, som mit feilslagne Haab om at forfremmes til den sidst vacante Fuldmægtig Plads i det Kiøbenhavnske Contoir, herved tillige maatte komme i allernaadigst Betragtning, tør jeg allerunderdanigst haabe allernaadigst Bønhørelse.«

Men heller ikke dette Andragende bevilges, og han maa til Norge, hvor han er Raaboigdelavets Foged, indtil han den 12. Febr. 1794 forflyttes til det bedre Fogedembede over Id og Marker Fogderi i Aggershus Stift. I Id, som ligger lige ved Frederikshald, købte han iflg. Auktionsskøde af 8. Jan. 1795 (tingl. paa Vaar-

tinget 1795) Gaarden »Stumberg«, hvor han boede til sin Død. Han er nu 37 Aar gammel, har en god Stilling og en Gaard, og synes kun at mangle en Hustru. Ved at undersøge »Den almindelige Enkekasse's« Pensions Policer finder vi en Police Nr. 4805 (Rigsark.) udst. 3. Oktbr. 1796 til Hr. Friderich Christian Voltmar, Foged for Ide og Marker, hvori staar, at han har indbetalt 554 Rdl. 29 Sk., hvorfor »hans nu havende Hustrue, navnlig Birgitte fød Mammen« ved hans Død, og saalænge hun er ugift, vil faa udbetalt 100 Rdl. aarlig i Pension; men tillige findes et Brev fra Foltmar dateret en Maaned senere, nemlig den 17. Novbr. 1796, der lyder:

Underdanigst Pro Memoria.

I Hensigt at indlade mig udi Ægteskab med Jomfrue Bergithe Mammen af Friderichshald, har jeg som en Følge af Forordningen af 4' Augusty 1788 under 3' October sidst udi den almindelige Enke Casse giort Indskud af Capital 554 Rdl. 29 Sk. til for Haabet 100 Rdl. aarlig Enke Pension, men da velbemeldte Jomfrue Mammen førend saadan vores forehavde Forening blev fuldbyrdet antagelig faldt i en haard Sygdom, der er frygtelig om ikke for stedse, saa dog vist for en lang Tid heri vil gjøre Udsættelse, saa maatte det tillades mig herved underdanigst at fremsende a) den originale Police dateret 3. October 1796 b) Attest fra vedkommende Sognepræst Hr. Hegge af Dato 23 ejusdem, som godtgjør, at ingen Copulation imellem os er foregaaet, og c) Regiments Feldtskiærer Webers Attest af 12te dennes om Sygdommens Natur og Beskaffenhed; i Betragtning af disse for mig ubehagelige Omstændigheder hermed tillige underdanig at ansøge den høye Direction om, naadigst at maatte erholde ovenanførte Indskud tilbagebetalt og at saadan Udbetaling maa skee til min Commissionær Fuldmægtig Bonnevie i General Toldkammeret, hvis Qvittering foruden af mig erkiendes som egenhændig. Friderichshald, den 17. November 1796.

Underdanigst Foltmar.

Indskuddet blev tilbagebetalt » — da Ægteskabet ey blev fuldbyrdet.« Regiments Chirurg Weber's Attest lyder:

At Jomfru Birgithe Mammen i en meget lang Tiid har haft en tærende Brystsvaghed (Chtysen) som i dette Efteraar saaledes haver taget til,

at hun i nu 5 a 6 Uger har været Sengeliggende, og saavidt sig lader tilsyne, da denne hendes Sygdom er forbunden med andre legemlige Svagheder, er den aldeles incurabel, og saavidt man kan indsee i denne hendes Skrøbelighed, vil hun aldrig opnaa nogen høy Alder, om hun end og skulle opkomme af denne Sygeseng, hvortil dog for nærværende Tiid ere de modsatte Kiendetegn — hvilket (for nærværende Tiid hendes Læge) under Haand og Seigl attesterer.

Friderichshald, d. 12te November 1796.

Weber.

Regts.-Chirurg ved det Sydenfeldske Infanterie Regiment.

Birgitha Mammen var født den 27. Decbr. 1777 i Friderichshald og dbt. sst. i Imanuels Kirken den 2. Jan. 1778. Forældrene var Købmand og Savværksejer Christen Knudsen Mammen (* 16. Septbr. 1746 i Randers) og dennes første Hustru Catharina Dorothea Klein, der døde samme Aar, som Barnet blev født. Birgitha levede, trods Lægens Skøn, endnu i mange Aar og er opført som Datter, 24 Aar og ugift, i Christen Mammens Husstand i Folketællingen d. 1. Febr. 1801. Om Slægten Mammen, se: S. Mammen: Stamtavle over den ældste Slægt Mammen fra Randers, Horsens 1946.

I samme Mandtal fra 1801 finder vi i Id Sogn som 1ste Familie, paa Gaarden »Stumberg«:

Friderich Christian Foltmar, Husbonde 44 Aar, Ugift, Foged for Idd og Marker.

Birgithe Rosing Luth Jeger, Husholderske, 28 Aar.

Sigismund Henrik Preuss, Skrivedreng.

5 Tjenestefolk og et Legdslem.

Pudsig nok vies i Idd Kirke — samme Dag som Folketællingen 1. Febr. 1801 — Foged Friderich Christian Foltmar til Jomfru Birgitha Rosing Luth.

Hans Moders Søster Edele Christine f. Westermann, der var Enke efter Faktor i Det Asiatiske Compagni Georg Christian Huulbech betænkte ham i sit Testamente af 2. Marts 1800 med 4.000 Rdl., saa helt daarligt kan han ikke have siddet i det.

Den 24. Juli 1810 udnævntes han til virkelig Kammerraad, og den 28. Jan 1813 blev han Ridder af Dannebrog som Tak for sine Fortjenester under den mod Sverige førte Krig, som især hjemsøgte to af Fogderiets Præstegæld.

2 Maaneder efter Modtagelsen af Ridderkorset bringer han sig atter i Erindring hos Majestæten, idet han den 22. Marts 1813 sender et Andragende til Kongen, hvori han: »Ansøger allerunderdanigst, om allernaadigst at vorde conforeret den nu vacante Stempelpapiirsforvaldet-Tieneste for Danmark paa Grund af 29de Aars troe Tieneste, tiltagende Alder og ringe Kaar.« Trods hans lange Ansøgning og mange Kopier af Anbefalinger og hans Ønske om: »Allernådigste Bønhørelse beder Deres Kongelige Majestæts Allernaadigste Tiener Foltmar.« fik han ikke Embedet. Interessant er en til Ansøgningen vedføjet Afskrift af en Skrivelse, som Amtmand over Smaalenenes Amt, Kammerherre og Stiftsbevalingsmand Marcus Gjøe Rosenkrantz ved sin Fratrædelse som Amtmand den 3. Marts 1810 har tilskrevet Foltmar:

Blandt de flere, som have udmærket sig i min Embedstiid i Smaalenenes Amt, har jeg i Sandhed bemærket, Dem høytærede Herr Foged, som den, for Hans Majestæts Kasses Tarv og den fornødne kloge og skaanende Oppebørsels Maade hos de skatteydende lige omhyggelige Embedsmand i det heele, der aldrig uden Nødvendighed, har ladet nogen Forretning hvile uafgjort hos Dem, der især paa den Tiid Fienden stod, saa at sige ved Deres Dør uafbrudt blev ved at overholde Orden og troeligen bidrog til at Almue-Bevæbningen i Forening med de kongelige Tropper og de tappre Frederikshaldske Borgere hindrede Fienden fra at trænge videre frem i Deres Egn, ved det De opmuntrede Almuesmanden til med Lyst og Iver at gjøre fælles Sag med den Deel af Armeen og Borgerne, hvis Bestemmelse det var at beskytte Frederikshald; og ved troeligen at sørge for at Transporterne, som skulde forsyne Landets Forsvarere med det Nødvendige ej opholdtes eller standsedes mere end Omstændighederne gjorde uundgaaeligt. — Det er saaledes den civile Embedsmand bedst bidrager i sin Virkekreds til Landets Forsvar

i Krigstider, og dette haver De Herr Foged, efter alt hvad jeg har fraværende erfaret, som en troe Undersaat og ærekiær Embedsmand iagttaget.

Glad vilde jeg derfor blive, naar jeg hører vor gode Konge, efter Deres Ønske, kalder Dem til et bedre Embede, hvori De frie for Næringsсорger, i den kommende Alderdom, kunne vente Dem mindre byrdefylde Dage.

Foltmar døde, efter at have været Enkemand i $7\frac{1}{4}$ Aar, den 4. Marts 1832 paa Gaarden »Stumberg«. Boet indledtes 13. Marts 1832 og sluttedes den 27. November 1835. »Stumberg« blev solgt ved Auktionsskøde af 28. Oktbr. 1835 (tingl. 7. Jan. 1836). Boets Bruttoformue var ca. 5.850 Speciedaler, men Nettobeløbet, der tilfaldt Sønnen, var paa knap 1200 Speciedaler.

Hans Signeter er bevaret den Dag i Dag. Det ene — og vistnok det ældste — har i et Skjold Fogdens Initialer: F.C.F., paa Siderne af Skjoldet findes Rokokoornamenter; ovenpaa Skjoldet en Hjelm med en femtakket Krone, fra hvilken der rejser sig 2 Vinger med en sekstakket Stjerne imellem. Signetet ejes af Fru Lili Løchen Foltmar i Oslo. Det andet — der afbildes her i Bogen — og som venligst er overladt Forfatteren af denne Bog af Fru Lili Løchen Foltmar, viser 2 Cirkler dannet af 2 Slanger, der bider sig selv i Halen — Tegnet paa Uendeligheden. — Imellem Cirklerne er en latinsk Sentens: *Fiat Iustitia Pereat Mundus* d. v. s. Retfærdighed skal ske Fyldest, om saa Verden derved maa gaa under (skal have været den tyske Kejser Ferdinand I's Valgsprog). Motivet inderst i Cirklen er det første Signets Hjelmmærke; det er ikke et Vaabenskjold, hvad der kunde tyde paa, at Slægten ikke har været adelig — saaledes som Overleveringen siger — og altsaa ikke har haft et Slægtsvaaben, hvilket han da sikkert vilde have benyttet.

∞ Id Kirke 1. Febr. 1801 *Birgitha Rosing Luth*, * i Moland Præstegaard 18. Novbr., 1773, dbt. af Faderen i Moland K. 21. Novbr., † paa Fogedgaarden »Stumberg« 9. Decbr. 1824, begr. paa Id Kirkegaard 17. Decbr.

(Datter af Sognepræst til Moland i Fyrisdal: Ditlev Johannes Luth, dbt. i Vor Frelsers K. i Kristiania 13. Maj 1723, † i Moland Præstegaard 17. Juni 1774 og 2den Hustru Claudine Marie Winther, dbt. i Skien 25. August 1741, † i Moland Præstegaard 22. Maj 1774, begr. 31. Maj. Han var opkaldt efter Statholder Ditlev Vibe, der var Fadder ved hans Daab, og gift 1ste Gang med Else Rhode, begr. 25. August 1765, 32 Aar 9 Md. 17. Dg. gl. ved Sauglands K. i Hjertdal, med hvem han havde 3 Børn. Hans Vita, nedskrevet 14. Februar 1766, findes i Person. hist. Tidsskrift 1883. I Rk. Bd. 4. S. 284.)

Knap $\frac{1}{2}$ Aar gammel blev hun forældreløs, idet Forældrene døde med 24 Dages Mellemlum. Børnene skiltes. Faderens barnløse Eftermand i Moland: Pastor Ephraim Jeger antog Broderen Nils Winther Luth, født 8. Aug. 1772, i Barns Sted, hvorfor han antog Familienavnet: Jeger. I Mandtallet 1. Febr. 1801 kalder Birgitha sig: Birgithe Rosing Luth Jeger, hvorfor der er Grund til at formode, at hun ligesom Broderen Nils har fundet sit Hjem hos Pastor Jeger i Moland. Foruden Broderen Nils, der blev Capitain og Overtoldbetjent i Mandal, havde hun 2 Søstre: Elisabet Josepha, * 23. Novbr. 1769 og Ingeborg Catharina * 13. Decbr. 1770, alle født i Moland. Hendes Moder, der var Datter af Rektor i Skien Nils Winther og Hustru Ingeborg Cathrine Nyborg, havde en Søster Birgitte Rosing Winther, efter hvem hun sikkert er opkaldt.

Der findes i Danmark paa den Tid flere af Navnet Jeger, bl. a. en Sognepræst i Vallensbæk Laurits Jeger, i hvis Dødsbo i 1773 fandtes et Gældsbevis lydende paa 197 Rdl. udstedt af (No. 4) Organist Johan Foltmar, som denne skylder Sr. Hans Jeger i Vestindien. Fru Lili Løchen Foltmar i Oslo ejer en Bibel, der har tilhørt den. »dydsirede Møe Birgitte Rosing, Christiania, 1. Mai 1697«. Den stammer antagelig fra Birgitha Rosing Luths Moders Slægt.

BØRN:

Et dødfødt Pigebarn 11. Novbr. 1801.

Et dødfødt Drengbarn 31. Januar 1803.

29. I. 1. *Christian Ulrich Ditlev*, Sognepræst til Berg (1804-1886).
Se A-Tabel 10.

A-TABEL 10

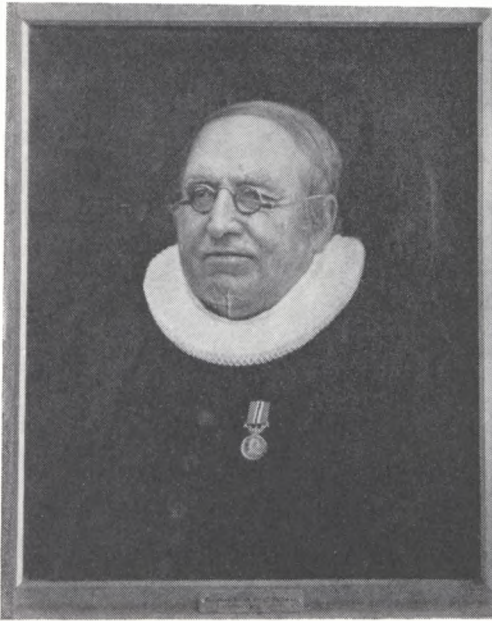
Christian Ulrich Ditlev Foltmar, Nr. 29 (Søn af Friderich Christian Foltmar, A-Tabel 9.) * paa Gaarden »Stumberg« ved Halden 11. Juni 1804, dbt. Id Kirke 8. Septbr., † Berg 1. Aug. 1886, begr. sst. 6. Aug.

Om hans Liv og Virke findes udførligt fortalt, dels af ham selv (Riksark., Oslo: Personalia Pk. 41 a »Vita«), »Frederikshalds Tilskuere« i Anledning af hans 50 Aars Embedsjubilæum, Nekrolog i samme Avis den 3. Aug. 1886 og endelig i Pastor Ivar Sætrangs Bog: Kirke og Kirkegods i Berg. Vita og Artiklerne gengives her:

VITA:

Christian Ulrich Ditlef Foltmar, p. t. Norges ældste fungerende Sognepræst, er født 11. Juni 1804 af Forældre Foged i Ide og Marker Fogderi, Kammerraad, Ridder af Dannebrog, Frederik Christian Foltmar, født i Kiøbenhavn 9. Januar 1758 og Hustrue Birgitte Luth, Datter af Sognepræst Ditlef Luth til Moland, og født 1774.

Jeg som ingen Søkende har, er i September 1816 indsat i Christiansand lærde Skole, og der fra dimitteret i August 1823, er 9de Februar 1827 udnævnt til Personel capellan til det den gang samlede Akers Præstegæld, hos daværende Sognepræst, senere Biscop, Kierschow. 1830 er jeg udnævnt til Sognepræst til Hvaløerne og 1846 til Berg, hvor jeg fremdeles staar. Min Moder er død paa Gaarden Stumberg i Ide Præstegæld 9. December 1824, og min Fader samme steds 5. Marts 1832. — Min Hustrue, Golette Laurine Christiane Jacobsen, født 8. Septbr. 1808, og Datter af Bordskriver L. Jacobsen i Xania, er død paa Berg Pgd. 28. April 1879. Vi ere gifte i Xania 29. Juni 1830, og have haft 6 Børn nemlig: *Frederikke* gift med Patron Erichsen paa Sæteriet Nehleby i Wermeland, og *Laura*

Maleri i Berg Kirkes Sakristi:
(Nr. 29) Christian Ulrich Ditlev Foltmar, Sognepræst i Berg 1846–1886

gift med Consularagent Peter Rist i Namsos; samt Sønnerne *Christian* residerende Capellan til Store Næs paa Romerrige født 1835 og *Ludvig Carl*, residerende Capellan til Eidsvold, født 1838. — Ved min Fratrædelse fra Hvaløerne, og mit 50 Aars Jubilæum i Berg har jeg af begge Menigheder modtaget betydelige Ovationer, samt senere Borgerdaadsmedaillen i Sølv. — Jeg har altid staaet i et meget venligt Forhold til begge de nævnte Menigheder, hvis Sognepræst jeg har været. — Poetiske Beskiæftigelser har jeg interesseret mig for, og i sin Tid udgivet en metrisk Oversættelse af de Ossianske Digte ligesom en Udgivelse af senere Digte just nu er under Pressen. — Foruden de forhennævnte Døttre, har jeg følgende 2, nemlig *Natalia* ugift født 1839 og *Valborg*, født 1845, gift med Overtoldbetiænt Bekkevold i Bergen; men død 1877, og har efterladt sig 3 Sønner *Ludvig* født 7. Maii 1869, *Christian August* født 12. Marts 1871 og *Frederik* født 1873. Videre angaaende denne Sag ved jeg ikke at bemærke.

Bergs Pdg. 20. April 86.
Foltmar.

»Frederikshalds Tilskuer«. Fra Frederikshald den 10de Febr. 1876:

Sogneprest til Berg, Rokke og Asak, Christian Ulrik Ditlev Foltmar feirede igaar sit 50-Aars Jubilæum som Embedsmand. Hr. Foltmar er en Søn af Foged i Id og Marker, Frederik Christian F. og Birgitte Luth og født 6te Novbr. 1804 i Id Prestegjæld.

Student fra Christiansands Skole 1823, theol. Kand. 1826; 2den Septbr. 1829 blev han pers. Kap. til Aker, 1830 Sogneprest til Hvaløerne, 31. Juli 1846 Sogneprest til Berg. Jubilaren har saaledes beklædt sit nuhavende Embede i over 30 Aar, og i denne Tid har han ved sit elskværdige og hjertelige Væsen, sin jevne og bramfrie Færd vundet sin Menigheds Hengivenhed i en sjelden Grad, noget hvorom den Opmærksomhed, som igaar blev ham vist, de rige Kjærligheds- og Taknemmelighedsgaver, som skjænkedes ham af Menigheden, afgav talende Vidnesbyrd. Mange indfandt sig naturligvis for at bringe Hr. Foltmar sin Lykønskning i Anledning af den sjældne Fest, saaledes foruden Slægt og Venner flere af Byens og Omegnens Embedsmænd, Byens Ordstyrer og Formandskab, af hvem der overrakte Hædersgubben forskjellige Gaver til en samlet Værdi af mer end 800 Kroner, deriblandt et smukt Gulduhr med Kjæde.

Udpaa Aften bragtes Jubilaren, der altid har været en varm Ven af Musik og Sang, en Srenade af »Frederikshald Sangforening« under Anførsel af Hr. Reissiger.

»Frederikshalds Tilskuer«, den 3. August 1886:

Sognepræst C. U. D. Foltmar.

Norges ældste Præst er gaaet bort; efter et langt og flittigt Liv har en trofast Hyrde nedlagt Vandringsstaven og fundet hjem til det Land, hvorhen han længe stundede, og om hvilket han saa ofte ved før bort-gangne Venners Grave udtalte saa ophøiede og stemningsfulde Ord.

Christian Ulrik Ditlev Foltmar blev født paa Stumberg i Id den 11. Juni 1804. Faderen var Foged i Ide og Marker Frederik Christian Foltmar; Moderen hed Birgitte Luth. Efter at være opdragen i Id og med senere Auditor Carl Theodor Dahl, hvis Fader Cancelliraaden boede paa Veflen, til nærmeste Ven og Legekammerat, kom han til Kristiansands Kathedralskole, hvor han i Rektor Amberg fandt en duelig Lærer og faderlig

Ven, hvis Minde han bevarede i taknemmelig Erindring. Student fra Kr.-sands Kathedralskole i 1823, tog Foltmar den theologiske Embedsexamen i 1826, var en kort Tid Personelkapellan i Aker men blev allerede i 1830 Sognepræst til Hvaløerne og den 31. Juli 1846 Sognepræst til Berg. Paa Hvaløerne og i Berg var den afdøde siden langt tilbage Forlikelseskommisionær og overrakte han i den Anledning i 1881 Medaillen for Borgerdaad.

Omtrent hele sit Liv var Sognepræst Foltmar saaledes knyttet til denne Egn, en stor Del af den nulevende Slægt paa disse Kanter havde han seet voxe op, og en talrig Skare i og udenfor hans Menighed havde lært at skatte den gamle Mand med det jævne Væsen og det gode Hjerter og omfattede ham derfor med Høiagtelse og Venskab.

Det falder ikke gjerne i Landpræsters Lod at udrette store Ting; det blev heller ikke Sognepræst Foltmars. Men enhver, der mødte ham i Livet, vil bevare Erindringen om en kundskabsrig og høit begavet Mand, der under andre Livsforhold vistnok vilde være naaet op til en fremskudt Stilling. Hans klassiske og theologiske Lærdom skal have været betydelig, og, naar han offentliggjorde noget, vidnede hans Arbejder om Skarpblik og Kundskab Det er nok saa karakteristisk, at den over 80 Aar gl. Mand lige til det sidste for Egnens yngre Theologer var en søgt Veileder i Studiet af den hellige Skrift paa Grundsprogene.

Som Forfatter har Sognepræst Foltmar offentliggjort »Ossians Digte« i norsk Oversættelse, Fr'hald 1854, et henvend 450 Sider stort Arbeide. — »Blik paa Grundtviganismen«, Fr'hald 1864, en Piese paa 50 Sider — og nu iaar en Samling »Leilighedsdigte«, der indeholder flere Perler og som for mange vistnok vil være et kjært Minde om den hensovede Gamle. I dette Blad var Foltmar i mange Aar en flittig Indsender af dels anonyme, dels med hans Navn betegnede Opsatser; af disse kan nævnes endel Artikler »Om Methodismen« i Midten af 1850 Aarene, dengang denne Retning først optraadte her.

Sognepræst Foltmar blev i 1830 gift med Golette Laurine Christiane Jakobsen, hvis Fader var Lærer ved den herværende Borgerskole; hans Hustru var i mange Aar syg og sengeliggende, indtil hun for vel en halv Snes Aar siden afgik ved Døden. Hr. Foltmars to Sønner ere begge Præster; af Døtrene ere to gifte.

Indtil 1883 bestyrede Sognepræst Foltmar alene det betydelige Sognekald med tre Kirker og Sponvikens Bedehus. Siden da har han i Per-

sonelkapellan Olaf Holst havt en nidkjær og mod den gamle kjærlighedsfuld og opofrende Medhjælper.

Lørdag var det 40 Aar siden Foltmar blev Sognepræst i Berg. Sikkerlig har Oldingen da skuet tilbage paa sit lange Liv med dets Glæder og Sorger og følt, at den Dag maatte være nær, da hans Livs Lys skulde slukkes. Søndag Morgen bad han Personelkapellan Holst om at maatte blive meddelt Sakramentet. I Dagens Løb var han som ellers, men ud paa Aftenen følte han sig uvel og vilde Kl. 8 gaa tilsengs, da han paa Veien til Soveværelset blev rammet af et Slagtilfælde og udaandede i et Øieblik.

Pastor Ivar Sætrangs Bog: Kirker og Kirkegods i Berg, 1915.

Født på fogedgården Stumberg i Id 1804. cand. theol. 1826, pers. Kap. til Aker 1827, sognepræst til Hvaler 1830 og til Berg 1846.

Foruten av fattigvæsenet tog han sig her i bygden særlig af *skolen*. Det faldt bl. a. i hans lod å sætte landsskoleloven av 1860 igjennem. Han var en mann med sproglige og historiske kundskaper, et humoristisk blik og en fritalende tunge. Mangfoldige og fornøielige er de anekdoter, der ennu lever efter ham ute i menigheten. Her er et par: En mann var ham penge skyldig for en brudevielse. Så mødte presten ham en dag og mindet ham om gjælden, og mannen lovet, at nu skulle den snart bli avgjort. Men tiden gikk. Så mødte han mannen igjen. »Kommer du ikke snart med pengene, så tar jeg konen fra dig«, sagde presten. »Å ja«, svarte mannen, »du kan gjerne ta a (hende), hun er ikke for go te dig!« — Hans personelkapellan, Hr. Olaf Holst, har selv fortalt mig, hvorledes Foltmar introducerte ham i Asak Kirke. »Her skal I få se et underlig dyr«, sagde presten. »Det er st. Olaf som faldt i slaget ved Stiklestad, men er stått op igjen fra de døde og nu er kommet for å præke for eder kjæltringer her i Asak.« Da Holst søkte kapellaniet i 1883 mødte den gamle ham med spørsmålet: »Er De rød?« »Hvad mener sognepresten dermed?«, »Jeg mener, om De tilhører disse rigsretslavere og svinepelser inde i Christiania.« — Med alle sine egenheter og kraftsprog eiet Foltmar dog et godt hjerte, som vandt folkets hengivenhet. Også biskop Es-sendrop, der længe var ham ublid, blev ydmyget og slagen, da det kom ham for øre, at Foltmar selv hadde pleiet sin syke hustru i de 30 årene hun lå lilsengs på Berg.

Foltmar havde ogsaa en poetisk Aare. Han udgav en digtsamling.

I en Række Aar fungerede han som forlikelseskommissær (fra 1851). Det var vistnok som en påskjønnelse herfor og for hans reisning av bygdens almueskole, at kongen ga ham borgerdådsmedaljen i sølv.

»Gamle Foltmar« døde i sin stol Søndag 1. August 1886. Om morgenen hadde han — uten egentlig å være syk — begjært sakramentet. Han hviler nu ved Berg kirke, hvor familien har gravsted.

Som omtalt oversatte han »Ossians Digte« fra engelsk. Han udgav dem i 1854 og tilegnede »Hans Majestæt Kong Oscar den første, Digtekunstens og Videnskabens høie Velynder« disse. I 1853 udgav han paa Opfordring en af sine Prædikener, der var paa 12 Sider, som han solgte til Fordel for de Brandlidte i Frederikshald. Den havde til Overskrift: »Hvor gaaer Du hen?«

Som Pastor Sætrang fortæller i sin Bog, var han en særpræget Personlighed, der brugte et kraftigt og fyndigt Sprog. Fru Lili Løchen Foltmar har fortalt mig, at han saaledes midt i en Prædiken kunde komme med fortrolige Bemærkninger til de tilstedeværende. For Eks. kunde han give en Vaskekone Besked fra sin Hustru om, naar Vasken skulde hentes o. l. Der fortælles ogsaa, at han efter Prædikenen valgte særlig lange Salmer, for saa stak han en Smut hjem til Præstegaarden, som ligger lige ved Kirken, og »snudde på mor«.

I Smaalenenes Amtstidende, Onsdag den 4. August 1886, Nr. 92 findes følgende Inserat:

Udkommet er og erholdes i Bogladerne:

Leiligheds-Digte

af

C. U. D. Foltmar,

Sognepræst til Berg.

Inseratet er ledsaget af en Indholdsfortegnelse over 22 forskellige Digte. I det samme Nummer af Avisen bekendtgøres hans Død:

Vor kjære Fader
Sognepræst til Berg
Christian Ulrich Ditlev Foltmar
afgik ved en rolig Død igaaraftes, 82 Aar gammel.
Bergs Præstegaard, 2. August 1886.

Afdødes Børn.

Begravelsen foregaar fra Berg Kirke Fredag den 6te August Kl. 1^{1/2}.

∞ Vår Frelsers K. i Christiania 29. Juni 1830 *Golette Laurine Christiane Jacobsen*, * Christiania 8. Septbr. 1808, dbt. Vår Frelsers K. 23. Septbr., † Berg 28. April 1879, begr. paa Berg Kirkegaard 3. Maj. (Datter af Bordskriver i Vaterland (Christiania), senere Lærer ved Frederikshald Borgerskole: Lars Jacobsen og Hustru Elisabeth Magdalene Reutz Steen.) Fru Lili Løchen Foltmar fortæller følgende om hende i sit Brev til mig dat. 14. Decbr. 1946:

Præstens Kone var sengeliggende ca. de siste 30 år av sitt liv, og han passet hende selv med rørende tålmodighet og godt humør. Merkelig nokk blev det sagt, at før hun blev gift med ham, hadde hun sagt, at hun vilde ha presten, selv om hun skulde ligge tilsens i 30 år. Han var nemlig forlovet med en annan, som hun utkonkurerte. Det sies, at prestefruen hadde grei på hver detalj i sit hus, og folk tenkte, at hun kanskje var oppe og så efter om natten. Om noen antydet at preste fruen burde opp, så sa gamlepresten: »Ligg du mor«.

BØRN:

30. J. 1. *Frederikke Christiane Napoleone*, * paa Hvaløerne 16. Decbr. 1831, dbt. sst. 19. Juli 1832, † antagelig i Strömstad i Sverige 26. Aug. 1899.

∞ Berg K. 25. Jan. 1861 *Joseph Erichsen*, * paa Hjelmungen i Berg 1. Juni 1829, † i Strömstad i Sverige 3. Septbr. 1897. (Søn af Lensmand i Berg Hans Erichsen og Hustru Ida Dorthea Lorentsen). Han var Agro-

nom. Gik først på Landbrugsskole i England og blev senere Landbrugslærer i Norge. Derefter forvaltede han Bergs Præstegaard i mange Aar for sin Svigerfader. Flyttede senere til Värmland, hvor han først købte Ejendommen: Remmenetorp i Boo Sogn og senere Nohlby i By Sogn. I 1890 flyttede han til Christiania (Wesselsgate nr. 6) og derfra til Strömstad, hvor han døde.

B ØRN:

1. Ida Golette Erichsen, * paa Egeberg i Trøgstad 19. Novbr. 1861, † 1. Oktbr. 1878.

2. Hans Christian Foltmar Erichsen, * Berg 30. Maj 1864, † i Strömstad 28. Maj 1932. Han var først Løjtnant v/ Värmlands Feldj.-korps, senere Kaptajn v/ Kungl. Bohusläns Regemente, Afsked som Major.

∞ 11. Novbr. 1893 Henriette Sofia Marana Sundström, † 5. Aug. 1921. (Datter af Bruksägare Sundström, Charlottenberg). I Ægteskabet 8 Børn.
Det 4de Barn:

Anna Margit Josefa Erichsen, * 24. Novbr. 1899, † 14. Juli 1943. Hun blev 24. Marts 1922 gift med Musiker (Cellist) Nils Alfred Johansson, der senere har antaget Navnet: *Foltemar*. Han bor (Aar 1954) Gillegatan 5, Mälarhöjden, Hägersten. Deres Søn: *Hans Rune*. * 26. December 1922 blev 19. Oktbr. 1946 gift med Inga Hjördis Davida Blomkvist. Han har antaget Navnet *Hans Rune Johansson Foltmar*, ligesom Datteren, der er født 22. April 1952, hedder: *Inga Elisabeth Foltmar*. Familien bor (Aar 1954): Slättgårdsvägan 7, Hägersten ved Stockholm.

3. Joseph Lorentz Richard Erichsen, * Berg 4. Septbr. 1866, † 28. Juni 1903. Han var Købmand i Mexico, hvor han ogsaa var norsk Handelsstipendiat. Antagelig ugift.
4. Josepha Bolette Nathalia Erichsen, * Strömstad 7. Novbr. 1871, † ugift i Strömstad 20. Oktbr. 1935.
31. J. 2. *Laura Elise Bergitte*, * paa Hvaløerne 18. Novbr. 1833, dbt. sst. 16. Jan. 1834, † i Oslo 8. Novbr. 1916.
- ∞ Berg K. 29. Novbr. 1861 *Peter Rist*, * Frederikshald 4. Decbr. 1824, † Christiania 2. Decbr. 1901. (Søn af Købmand i Frederikshald Johan Lauritz Rist, 1776-1850.)
- Han var Handelsagent i Christiania, tillige fransk Konsularagent og dansk Vicekonsul i Namsos.
- BØRN:
1. Christian Johan Rist, * Namsos 7. Novbr. 1862, † 31. Jan. 1888. Stud. art. Ugift.
2. Anna Golette Rist, * Namsos 19. Septbr. 1864, † 1. Septbr. 1935. Ugift.
32. J. 3. *Frederik Carl Christian*, Sognepræst til Berg (1835-1906). Se A-Tabel 11.
33. J. 4. *Ludvig Carl Lauritz Peter Martin*, Sognepræst til Nitedal (1838-1929). Se A-Tabel 12.
34. J. 5. *Golette Ditlevine Natalia*, * paa Hvaløerne 30. Novbr. 1839, dbt. sst. 7. Juni 1840, † i Grimstad 23. Maj 1913, bisat fra Krematoriet i Christiania 29. Maj. Ugift.

35. J. 6. *Valborg Augusta Valentine*, * paa Hvaløerne 25. Septbr. 1845, dbt. sst. 14. Juli 1846, † Sponviken 1. Jan. 1877, begr. paa Berg Kirkegaard 5. Jan.
- ∞ Berg Kirke 7. Juli 1868 *Ludvig Emil Bekkevold*, * 3 .Maj 1829. Toldbetjent i Sponviken.

BØRN:

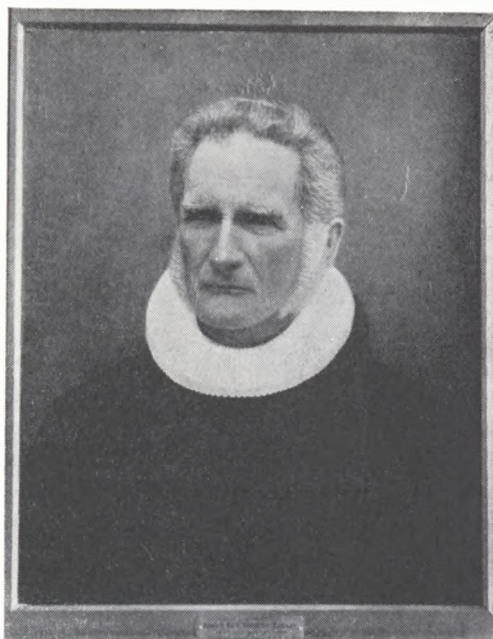
1. *Ludvig Frederik Christian Bekkevold*, * Sponviken 7. Maj 1869.
2. *Christian August Foltmar Bekkevold*, * Sponviken 12. Marts 1871, † 14. April 1921. Skibskaptajn.
3. *Frederik August Bekkevold*, * Sponviken 5. Septbr. 1873.

A-TABEL 11.

Frederik Carl Christian Foltmar, Nr. 32 (Søn af *Christian Ulrich Ditlev Foltmar*, A-Tabel 10.) * paa Hvaløerne 14. Oktbr. 1835, dbt. sst. 29. Jan. 1836, † Berg 8. Decbr. 1906, begr. sst. 14. Decbr.

Student 1855, cand. theol. 1863, pers. Kap. i Vinger 1864, kst. Sognepræt i Sarpsborg 1865-1866, i Hobøl og Spydeberg 1869-1870, i Åmot 1870-1871 og i Nes (Akershus) 1872-1876, res. Kap. i Nes fra 1876 og fra 1886 efter Menighedens Ansøgning Sognepræt i Berg. I *Pastor Ivar Sætrangs Bog: Kirker og Kirkegods i Berg*, 1915, S. 577 skriver denne om Foltmar: »Det var væsentlig ham, der reiste og organiserte den rørige interesse for hedningemissionen rundt om i præstegjældet. Videre tilfaldt det ham, den kyndige skoleven, å sætte folkeskoleloven av 1889 i verk i bygden. Han var et mønster på en flittig, nøiagtig og uavhengig præst og embedsmann. Ved hans bortgang hadde far og søn betjent Bergs sognekald i nær 60 år.« Et Maleri af ham, tillige med et af hans Fader, er ophængt i Sakrestiet i Berg Kirke.

Maleri i Berg Kirkes Sakresti:
(Nr. 32) Frederik Carl Christian Foltmar,
Sognepræst i Berg 1886—1906

I »Frederikshalds Tidende«, December 1906, staar bl. a.:

Christian Foltmar var en iegod Mand, der omfattede sin Gjerning og sin Menighed med den varmeste Interesse. Beskeden som faa gjorde han intet for at vække Opsigt, men i Stilhed virkede han trofast for sit Kald og for sit Bygdefolks Vel, saa langt han kunde naa dem. Derfor var han meget afholdt i Menigheden, hvilket paa forskjellig Maade har givet sig tilkjende, og derfor sørges der oprigtigt i det store Sogn over, at den gode Sjælehyrde er gaet bort.

I en anden norsk Avis findes en Nekrolog, hvori bl. a. omtales, at han i sin 40aarige Præstevirksomhed kun to Gange maatte bøje sig for Sygdom og aflyse en kirkelig Handling, men da havde han ogsaa tilsidesat Hensynet til sit Helbred, som mange vilde have kaldt uforsvarlig, men for Foltmar var det endnu mere uforsvarligt at tilsidesætte Tjenestens Røgt. »En Gang overkjørt af

Hesten, tog han trods ulidelige Smerter, afgaarde til Rokke Kirke, en vanskelig Mils Vei, og uddelte Nadverden til fire Knæfald og udførte desuden den øvrige Tjeneste, — Jeg holdt mig med den ene Haand i Alterringen, men Smerterne holdt paa at gjøre mig bevidstløs, saa jeg tilslut var ved at segne — sagde han.«

1° ∞ Kristiania 26. Juli 1876 *Jenny Nicoline Olava Aars*, * Horten 6. Septbr. 1847, † Berg 12. Juli 1882, begr. Berg Kirkegaard 18. Juli. (Datter af Værftsskriver ved Carl Johans Værns Værft i Horten Jens Ludvig Aars, * Enebakk 1808, † Horten 1855, og Hustru Annette Lund, * Bragernes 1818, † Horten 1855.)

2 Dage efter sin 8aars Fødselsdag døde Moderen og 2 Maaneder efter døde Faderen. De forældreløse Børn spredtes, og Jenny kom til Provst og Stortingsmand Bernt Sverdrup Maschmann i Hobøl, der var gift med Antonette Augusta Aars.

Hun døde af Barsel-feber under et Besøg hos Svigerfaderen paa Berg: »Hun rejste sig i Sengen og faldt død tilbage.« BARNET hun fødte: Christel, døde samme Maaned. I Bogen: Slekten Aars i Norge, Oslo, 1950, S. 67 findes et Billede af hende.

2° ∞ Kristiania 23. Decbr. 1889 *Elna Constance Kōkeritz*, * Kristiania 2. Decbr. 1853, dbt. sst. Vår Frelsers K. 17. Marts 1854, † Halden 7. Aug. 1935. (Datter af en velstaaende Købmand i Kristiania Carl Frederik Kōkeritz og Hustru Augusta Matthilde Wüller.)

Hendes Søster: Kathinka Jakobine Kōkeritz var gift med hendes Mands Broder: Ludvig Carl Lauritz Peter Martin Foltmar. Ingen Børn.

BØRN:
i 1ste Ægteskab:

36. K. 1. *Christian Ulrich Ditlef*, * Nes (Akershus) 5. Decbr. 1879, † i Nes Kapellgaard 27. Juli 1881.

37. K. 2. *Jens Ludvig Aars Foltmar*, * Nes 14. Febr. 1881, dbt. Nes K. 24. Juni, † paa Louisenborg Sykehus i Oslo 11. Juli 1938, begr. paa Berg Kirkegaard 14. Juli. Han var en Tvilling, men Tvillingebroderen døde kort Tid efter Fødslen.

Ved sin Død var han Byråsjef i Handelsdepartementet i Oslo. Han blev Student i 1899, cand. jur. 1905. Fra 1905—1907 Fogedfullm. i Idd og Marker, 1907—1911 Sorenskriverfullm., først i Mellem-, saa i Søndre Gudbrandsdal, og praktiserede derefter en kort Tid som Sakfører paa Lillehammer. 1911 Overretssakfører og Sekretær i Handelsdepartementet, hvor han i 1916 blev Byråsjef. Han var Sekretær i Riksskattestyret 1912—1918, Redaktør af Norges Byforbunds kommunale Tidsskrift 1913—1916, Sekretær i Spitsbergen-Kullkomiteen 1920—1926 og i Svalbardkomiteen af 1929, i 10 Aar fra 1926—1936 var han Formand i Departementenes Juristforening og fra 1927—1936 i Embedsmennenes Fellesutvalg, som han repræsenterede ved Lønningsforhandlingerne baade i 1932 og i 1936. Han var ogsaa Styremedlem i et Par private Aktieselskaper: A/S Bjørnøen og A/S Adventsdalens Kullfelt, og som interesseret Turner var han i 1925—1931 Viceformand i Oslo Turnforening. Aftenposten Nr. 339 den 11. Juli 1938 skriver i Nekrologen over ham:

Foltmars gode hode, omfattende kunnskaper og praktisk juridiske interesser, gjorde ham til en fortreffelig departementsmann, i forbindelse med hans pliktfølelse og hans behagelige fremtreden og høit dannede personlighet. Sin siste sykdoms lidelser bar han med en sjelsstyrke, som var hans noble karakter verdig.

Han var den sidste mandlige Foltmar i Norge og efterlod sig ingen Børn.

∞ hos Byfogden i Kristiania 12. April 1913 *Elisabeth (Lili) Henriette Løchen*, * Kristiania 17. Marts 1886, dbt. sst. i Slotskapellet 3. Juni. (Datter af Høgsterrettsjustisiarius Einar Løchen, 1850—1908, og Hustru Ragnfrid Berg, 1858—1943. Ved Kong Haakon VII's Krøning i Trondheims Domkirke i 1906 var det Einar Løchen, der svøbte Kroningskaaben om Kongen).

Efter at Statsarkivet i Oslo i 1946 satte mig i Forbindelse med Fru Foltmar, har hun med en enestaaende Interesse for sin Mands Slægt skaffet denne Bogs Forfatter en væsentlig Del af de Oplysninger, der findes om den norske Gren af Slægten. Baade Fru Foltmar og hendes Mand har med Veneration samlet forskellige Minder om Slægten. I Fruens Besiddelse findes saaledes det originale Miniaturebillede af Hoftapetvæver Christian Ulrich Foltmar, Fotografi af Hofminiaturemaler Christopher Foltmar og Frues Miniaturebillede, Fogdens og Sønnens Signeter, en Blyantstegning af Sognepræst Christian Ulrich Ditlev Foltmar som Student, en sort Silhuet af Fogden Frid. Chr. Foltmar og et ditto af Anne Margrethe Elisabeth Foltmar gift Vedel, en gammel Slægtsbibel, som har tilhørt Birgitte Rosing, dateret: Christiania 1. Mai 1697, endvidere Embedsudnævnelser, Kaldsbreve, Nekrologer og Optegnelser af forskellig Art, samt Fotografier af mange Familiemedlemmer. Fruen interesserer sig meget for kristeligt Arbejde og har udgivet en Del Pjeser af religiøs Art, f. Eks. Pjesen: »Lever vi i den store Trengsel?«, trykt 2. Februar 1951.

38. K. 3. *Christel Foltmar*, * og † i Præstegaarden i Berg i Juli Maaned 1882.

A-TABEL 12.

Ludvig Carl Lauritz Peter Martin Foltmar, Nr. 33 (Søn af Christian Ulrich Ditlev Foltmar, A-Tabel 10.) * paa Hvaløerne 25. Marts 1838, dbt. sst. 22. April, † Kristiansand 20. Novbr. 1928. Student 1859 (privat dim. af sin Fader), cand. theol. 9. Juni 1865, Lærer ved Pigeskole i Drammen 1865—1870, pers. Kap. til Lier 2. Jan. 1871, res. Kap. til Eidsvold 20. April 1876, Sognepræst til Nitedal 27. Marts 1897 (fra 1. Maj s. A.), her virkede han i 13 Aar. Efter at have taget sin Afsked, flyttede han til sin Datter i Kristiansand, hvor han døde 90 Aar gammel.

Han var en meget ivrig Højremand ligesom Sognepræsten i Eidsvold, Provst Nicolai Friis. Politikken bevirkede et udpræget Modsætningsforhold mellem Herredstyrets Flertal og de to Præster. Der var f. Eks. en Strid, hvis Udgangspunkt var temmelig spinkelt. Det drejede sig om, hvorvidt Vedligeholdelsen af Skolebygningerne skulde hvile paa Kommunen eller paa de enkelte Skolekrese. Edvard Bull skriver i sin Bog: »Eidsvoll Bygds Historie«:

Et lignende eksempel på hvordan den politiske striden kunne føre til, at en ren bagatell ble blåst opp til en prinsipsak, finder vi fra pastor Foltmars side i 1880. Da gjaldt det et praktisk spørsmål om poståbneriet burde flyttes fra Langsetenga til den nye jernbanestasjonen på Minne. Da formannskapet holdt på Minne, så Foltmar det som et utslav av at: »stemningen mot regjeringen er så vidt oppagitert« og at: »dens fiender benytter seg av en hver, selv den minste, omstendighet til å legge den for hat.« I Marts 1884 blev der dannet en konservativ Partiforening »Eidsvolds Grunnlovsforening« med Gaardbrugeren og Lægprædikanten Andreas Ole Berger paa Krokhagan som Formand. Edvard Bull skriver Side 560:

Det er likevel andre navn som er mer karakteristiske for medlemslisten. Der er en del embetsmenn, som res. kap. Foltmar, personellkapellan Th. Sommerfeldt og distrikslege N. W. Thoresen, — mens prosten Friis ikke var med, rimeligvis fordi han ikke ønsket å delta så direkte i politikken i bygda.

Se: Statsarkivar Joh. K. Bergwitz: »Studentene fra 1859«, 1909.
S. 11 og »Eidsvoll Bygds Historie« af Edvard Bull. S. 556 og 560.

1⁰ ∞ Lier 9. Juli 1874 *Wilhelmine Elisabeth Rode*, * Gjerpen 24. Novbr. 1838, dbt. sst. 30. Juni 1839, † Langset 5. Juni 1887, begr. i Vår Frelzers Gravlund i Christiania 11. Juni. (Datter af Provst, Sognepræst i Lier, Stortingsmand Frederik Rode, 1800—1883, og 2den Hustru Anne Lucie Holter.) Ingen Børn.

2⁰ ∞ Christiania 28. April 1892 *Kathinka Jakobine Kōkeritz*, * Christiania 18. Maj 1863, dbt. sst. Vår Frelzers K. 5. Decbr., † Langset 17. Febr. 1893, 14 Dage efter Barsel, begr. Vår Frelzers Gravlund i Christiania 25. Febr. (Datter af Købmand i Kristiania Carl Frederik Kōkeritz og Hustru Augusta Matthilde Wüller.)

Hendes ældre Søster var gift med hendes Mands Broder: Sognepræsten til Berg.

BARN:

39. L. 1. *Cate Foltmar*, * Eidsvoll 3. Febr. 1893, hjemmedøbt af sin Fader 23. Febr., Daaben stadfæstet i Kirken 11. Juni (Langset Kirke.)

Ingen Børn. Cate Foltmar, der er bosiddende i Lillestrøm, er den sidste i Norge, der er født Foltmar.

1⁰ ∞ Frogner K., Oslo 8. Decbr. 1918 *Brynjulf Due*, * 3. Jan. 1892. (Søn af svensk Generalkonsul Gunnar Eide Due og Hustru Gunvor Jost.) Han var ansat i Faderens Firma (Skibsekspektion - Havari - Assurance etc.) og var tillige svensk Vicekonsul og finsk Vicekonsul. Ingen Børn.

2⁰ ∞ hos Byfogden i Oslo 27. Febr. 1937 *Olaf Ragnvald Brevig*, * Kristiansund 17. Juli 1897 (Søn af Købmand i Kristiansund Hans P. Brevig og Hustru Olava Sjømåling.) Tandlæge i Lillestrøm. Ingen Børn.

Hoboist ved Garden til Fods

Hermann Voltmar's Efterkommere

B-Linien

B-TABEL 1

40. *Hermann Voltmar*, * o. 1695, Fødested ukendt, begr. Kbhvn. Garnisons K. lave Kirkegaard 19. Maj 1746, han angives da at være 51 Aar gl. og aftakket Hoboist. Iflg. Overleveringen Broder til Hautboist ved Grenaderkorpset Johann Voltmar, se dennes Biografi. Træffes 1ste Gang i Kbhvn. 1724 i Garnisons Kirkes danske Menighed ved sin Vielse. I Indkvarteringsmandtallet for Kbhvn. 1735 findes »Hermend Folmer« boende »Kongens Torff Nr. 1, Øster Qvarteer« d. v. s. paa Hj. af Kongens Nytorv og Ll. Kongensgade. Han var Hautboist ved Garden til Fods og senere Musicus i Kbhvn. Nogle Kompositioner, der findes paa Det kongl. Bibliotek menes komponerede af ham.

∞ i Huset efter Kongebrev 6. April 1724 (Garnisons K. danske Men.) *Anne Christine Lyre*, * antagelig i Kbhvn. ca. 1705, † Kbhvn. 19. Febr. 1782, begr. Garnisons Kirkes lave Kirkegaard 23. Febr. og angives da at være 76 Aar gl. Efter Overleveringen skal hun stamme fra Holland. (Omkring Aar 1700 levede i Kbhvn. en Chirurgus og Barberer Andreas Henrichsen Lyre og Hustru Anne Margrethe Jacobsdatter, der lader en Datter døbe i Nicolai Kirke den 31. Jan. 1702 og kalde: Anne. Der er Sandsynlighed for, at den omtalte Chirurgus og hans Hustru er Anne Christine Lyre's Forældre. For det første er Navnet: Lyre sjældent; for det andet hedder Foltmars Hustru: Anne og to af Børnene hedder henholdsvis: Andreas og Jacob.) Hun nød indtil sin Død en aarlig Pension paa 19 Rdl. af Krigshospitalets Pensionskasse.

BØRN:

41. a. 1. *Hans Jacob*, * Kbhvn., dbt. Garnisons K. danske Men. 10. Juni 1724, begr. Garnisons Kirkegaard i Byen 11. Decbr. 1724.
42. a. 2. *Hermann Andreas*, * Kbhvn. 1725, antagelig dbt. i Garnisons K. 1725, i Slutningen af Aaret. (Kirkebogen mangler), † Kbhvn. i »Pelts Pfllegehaus« (den tyske Menigheds Stiftelse) 17. Jan. 1807, begr. Sct. Petri K. »mit einfacher Gesang« 22. Jan.

Han gjorde Mesterstykke som Uhrmager 30. Decbr. 1756 og fik Borgerskab i Kbhvn. 10. Jan. 1757. Samme Aar aabnede han Forretning i Stueetagen i Organist (Nr. 4) Johan Foltmar's Hus i Boldhusgaden Nr. 247. Iflg. Indkvarteringsmandtallet boede han her i 1757 og 1758 og flyttede saa til Østergade, hvor han findes boende fra 1760 til 1795 i henholdsvis Nr. 44, Nr. 34, og Nr. 28. Da han var Ungkarl, maatte han have en Husholderske for sig og sin Svend. I 1762 boede han iflg. Skattemandtallet paa Østergade Nr. 44 tilligemed Søsteren Christina Margaretha og sin Svend Morten Hansen. Christina Margaretha blev gift Aaret efter, og Husholdningen er maaske da overtaget af Søsteren Sophie Christiane, der i 1762 boede hos Moderen. Maaske er hun først flyttet sammen med Broderen efter Moderens Død i 1782, men i hvert Fald boede hun iflg. Mandtallet i 1787 hos ham paa Østergade Nr. 28 tilligemed sin Mand Uhrmager Morten Colding, der sikkert er indentisk med Hermann Andreas' Svend fra 1762 Morten Hansen.

I Adresseavisen Nr. 137 den 26. October 1768 findes følgende Avertissement:

Den 24. October om Aftenen, er en liden sort Han-Hund med hviid Brøst og hviide Sokker, et Rysleders Halsbaand, af et Huus

bortløben paa Østergaden. For hvis Tilvebringelse loves en liden Douceur af Eyeren Uhrmager Foltmar paa Østergade.

10 Aar senere finder vi i Adresseavisen Nr. 108 den 7. Juli 1778 en anden Annonce:

Mandagen den 6. Julii er tabt et Sølv Uhr i tvende Futteraler med Sølvskive af Kiplings Arbeyde, den øverste Rand er flad, drevet efter gammel Facon, ved Uhret hængte et grønt Baand med sin Nøgle; hvem samme haver fundet, eller kan give Oplysning derom behage at melde det til Uhrmager Foltmar paa Østergade No. 34, som lover derfor er god Douceur, og om forlanges Navnet fortiet.

I 1779 er han atter uheldig. Adresseavisen Nr. 161 den 1. October 1779:

Den 1. October er tabt fra Østergade til Raadhuusstædet, et emaillet Guld Uhr med dobbelt Glas og grønt Futeral med en Silke Snor og Uhrnøgle, navnet i Uhret er Rigart Hamborg, hvem samme haver fundet, behager at melde sig til mig, Uhrmager Foltmar, paa Østergade No. 34, imod en convenable Douceur.

Han har sikkert været et æret og agtet Medlem af Familien, thi han findes ikke alene som Forlover ved Søstrenes Bryllupper, men som Fadder ved en meget stor Del af Familiens Barnedaab i B-Linien. Ogsaa i A-Linien er han Fadder, saaledes ved Organist Johan Foltmar's Dattersøn Mouritz' Daab i Trin. Kirke 21. Jan. 1777. Han var ogsaa Fadder ved: »Hr. Morten Andreas Schow, Controleur ved Assistancehuset i Snaregaden og Hustru Christine Friis, Deres Datter Martha Cathrine's Daab i Sct. Petri Kirke 24. April 1780. Morten Andreas Schow er antagelig en Slægtning til Organist Johan Foltmar's Hustru Agnethe Schow. hvis Farfar var Præsten Hans Mortensen Schow.

Der er en Mærkværdighed ved hans Navn. Skønt han

ellers altid kaldes: Hermann Andreas, benævnes han i Kirkebogen i 1763 ved en Søsters Vielse: *J. Voltmar*; ved en anden Søsters Vielse i 1778 kaldes han ogsaa: *J. Voltmar*, og endelig underskriver han sig ved samme Søsters Skifte i 1804 i Forseglingssprotokollen: *J. H. Voltmar*. Han døde ugift i »Pelts Pflegehaus«, som efter Statutterne arvede hans Efterladenskaber, der efter at Begravelsesomkostningerne var fratrukket beløb sig til 61 Rdl. 5 Mk. 8 Sk.

Dødsfaldet bekendtgjordes i Kiøbenhavns Adressecomptoires Efterretninger Nr. 28 den 20. Januar 1807:

Den 17. denne Maaned behagede det Gud at bortkalde til et bedre Liv min gode gamle Ven og Svoger Herman Andreas Foldtmar, Uhrmagermester, i hans 82de Aar, hvilket herved bekendtgjøres sørgeligst for Slægt og Venner.

H. P. Schmidt.

43. a. 3. *Johan Fridrich*, Underofficer (1726—ca. 1789) Se B-Tabel 2.
44. a. 4. *Juchum (Joachim) Christian*, Toldkontrollør (1728—1811) Se B-Tabel 3.
45. a. 5. *Ludcia Hinderichs*, (Lucia Henrietta), * Kbhvn., dbt. Garnisons K. tyske Men. 18. Juli 1730, † Kbhvn. i Landemærket i Barselseng, begr. Sct. Petri K. 23. Febr. 1764.
- ∞ Garnisons K. danske Men. 8. Decbr. 1757 *Carl Albrecht Neresius*, * Kbhvn., dbt. Garnisons K. tyske Men. 28. Novbr. 1730, † Kbhvn. Købmagergade Nr. 11 af Alderdom 4. Febr. 1808, begr. Frederiks tyske K. paa Christianshavn 7. Febr. (Søn af Musketer ved Sjæll. Regmt., senere Væversvend Carl Gustav Neresius, † 1754, og Hustru Anna Cathrina Francke fra Christianshavn.) Han var Raskmager d. v. s. Væver af Raskes Tøjer.

BARN:

1. Christiana Wilhelmina Neresius, * 1764, begr. Sct. Petri K. 20. Aug. 1777.

46. a. 6. *Friderich Cassemier*, * Kbhvn., dbt. Garnisons K. tyske Men. 17. April 1733, † sst. af »hidsig Feber«, begr. Garnisons K. 12. Jan. 1768. Underofficer ved Sjæll. nat. Infanteri-Regmt. fra 1755, Fændrik ved samme Regmt. 19. Aug. 1761, Afsked 29. Febr. 1764. Regimentet ophævedes i 1763. Antagelig død ugift.
47. a. 7. *Albrecht*, Guldsmedemester (1735—1805). Se B-Tabel 4.
48. a. 8. *Christina Margaretha*, * Kbhvn. dbt. Sct. Petri K. 14. Jan. 1738, † i Klareboderne Nr. 9. af »Brustkrankheit« 8. Aug. 1795, begr. Sct. Petri K. »in der Stadt« 11. August. I 1762 boede hun hos sin Broder Uhrmagermester Hermann Andreas paa Østergade Nr. 44 og har vel ført Hus for ham. ∞ i Huset (Sct. Petri K.) 13. Maj 1763 *Hans Peter Schmidt*, * i Holsten i Juni 1734, † Kbhvn. i Peltz Pflagehaus (tyske Menigheds Stiftelse) 22. Jan. 1812, af Nervesygdom, begr. Sct. Petri K. 30. Jan. »mit einfacher Gesang«.

Han var Skrædermester og gjorde sit Mesterstykke paa Laugshuset 23. Marts 1763, Borgerskab i Kbhvn. 28. Marts 1763. I 1787 boede han og Hustruen med 5 Børn i Møntergade Nr. 115. I 1801 boede han som Enkemand med 2 voksne Døtre i Skidenstræde Nr. 167, i det samme Hus som Tapetvæver (Nr. 5) Christian Ulrich Foltmar ejede og beboede til sin Død i 1794. Hans Død bekendtgjordes i Kiøbenhavns Adresse-Comptoirs Efterretninger Nr. 24 den 29. Jan. 1812:

Efter 10 Dages Sygeleie behagede det Gud at bortkalde vores høitelskede Fader Hans Peter Schmidt, forhen Skræ-

dermester i sin Alders 77 Aar og 7 Maaneder, han efterlod sig 6 Børn og 9 Børnebørn, som begræder ham og savne i ham en kierlig og god Fader; men vi bør ikke misunde Dig den Glæde som Du længe havde ønsket Dig, at skue Gud i de Saliges Boliger; derfor var Din Død kun en Gavn for Dig, og vi lever i den Trøst og Haab, engang at samles med Dig. Sov sødt Salige. Fred med din Aske.
Paa egne og Sødskendes Vegne

S. H. Foltmar.

BØRN:

1. Peter Hermann, dbt. Petri K. 22. Febr. 1764, † 1765.
2. Sophia Hedevig, dbt. Petri K. 28. Novbr. 1765, † 1839.
3. Christina Petrina, dbt. Petri K. 31. Juli 1767.
4. Peter Hermann, dbt. Petri K. 27. Juni 1769, Skræderm.
5. Christina Margaretha, dbt. Petri K. 17. Jan. 1773.
6. Christian Friderich, dbt. Petri K. 27. Marts 1775, Skræderm.
7. Frederica Henrietta, dbt. Petri K. 9. Sept. 1779.

Sophia Hedevig blev gift med (Nr. 58) Hermann Cassemier Foltmar.

49. a. 9. *Maria Elisabeth*, * Kbhvn., dbt. Sct. Petri K. 9. Juni 1740, begr. Garnisons K. »lave Kirkegaard« 2. April 1742.
50. a. 10. *Dorothea Sophia*, (Sophie Christiana) * Kbhvn., dbt. Sct. Petri K. 30. Maj 1744, † Kbhvn. paa Frederiks Hospital af Svindsot 21. Oktbr. 1804, begr. Garnisons Kirkegaard u. Østerport 27. Oktbr.

Sophie Christianes Daab har det ikke været muligt at finde, men Opgivelsen af hendes Alder flere Steder passer med Fødselsaaret 1744; paa den anden Side har det ikke været muligt at paavise Dorothea Sophia's Eksistens udover Daaben, hvorfor man vist maa have Lov at antage,

at de to er identiske. Christiana Voltmar blev konfirm. i Sct. Petri K. 30 Septbr. 1759. I 1762 bor hun sammen med Moderen i Købmager Kv. Nr. 260 Hj. af Christen Bernikowstræde og Grønnegade. I 1787 bor hun hos sin Broder Urmagerm. Hermann Andreas Foltmar paa Østergade Nr. 28 tilligemed sin Mand og en Tjenestepige. Iflg. Frederiks Hospitals Indlæggelsesprot. for 1804 var hun født i Kbhvn., forhen gift med, nu separeret fra Uhrmager Colding, med Bopæl: Silkegade Nr. 64. Iflg. Skiftet efterlod hun sig intet. Ingen Børn.

∞ i Huset 7. Aug. 1778 (Sct. Petri K.) *Morten Kolling* (Colding). I 1762 var han Svend hos Uhrmagerm. Hermann Andreas Foltmar og benævnes da: Morten Hansen og skal have været 10 Aar yngre end Christiane. De blev separerede mellem 1801 og 1804, og han »rejste ud af Riget«.

B-TABEL 2

Johan Fridrich Foltmar, Nr. 43 (Søn af Hermann Voltmar, B-Tabel 1) * Kbhvn., dbt. Garnisons K. tyske Men. 21. Septbr. 1726, antagelig død i Stenlille 1789 (Kirkebogen mangler). Han blev 17 Aar gl. Soldat ved Cronprinzens Regiment, Obrist Johannsens Comp. Iflg. Regimentets Tilgangs- og Afgangsbøger afgik Menig »Johann Fridrich Volmer« fra Regimentet 10. Aug. 1761. Han lod sig imidlertid hverve igen ved samme Regiment. I 1776 finder vi ham som »Under-Officer« i Stenmagle, Alsted Hrd., Sorø Amt, hvor en Del af Regimentet var stationeret. I Sorø Akademis Søndre Godsdistrikt havde han faaet et Husmandssted anvist til Bopæl. Iflg. Godsets Fæsteprotokol blev Husmandsstedet den 21. April 1781 bortfæstet til: »Indsieder og Landsoldat Jens Michelsen af Stenmagle det Huus ibed. som Under-Officer Folmer var anvist

til Bopæl og nu er fraflyttet.« Han fik fra 1. Febr. 1781 af Krigshospitalets Pensionskasse udbetalt en aarlig Pension paa 16 Rdl. sidste Gang for Aaret 1788; man maa vist derfor antage, at han er død i Begyndelsen af 1789 eller Slutningen af 1788. Efter sin Afsked flyttede han til Stenlille, hvor han den 1. Juli 1787 findes boende med sin Kone og Datteren Frideriche paa 13 Aar. Ved hans Enkes Skifte 4. Novbr. 1797 findes hun i Forseglingssprot. i Registeret anført som: »forhen afdøde *Skoleholder Johan Friderich Volmars Enke.*«

∞ Garnisons K. danske Men. 25. April 1754 *Anne Kirstine Pedersdatter.* Hun skal være født i Jylland, † paa Frederiks Hospital i Kbhvn. af Brystsyge 30. Oktbr. 1797, begr. paa Assistens Kirkegaard (Trinitatis K.) 4. Novbr. Hun blev indlagt paa Hospitalet 27. Septbr. fra Adelgade Nr. 297, det samme Hus hvor hendes Søn Andreas Peter boede i 1787.

BØRN:

51. b. 1. *Christiane Louise*, * Kbhvn. dbt. Garnisons K. danske Men. 4. April 1754, død af »Slag«, begr. Garnisons K. 18. April 1754.

En dødfødt Søn begr. Garnisons K. 2. Oktbr. 1755.

52. b. 2. *Cathrine Marie*, * Kbhvn. dbt. Garnisons K. danske Men. 6. Novbr. 1756, † af »Slag«, begr. Garnisons K. 31. Marts 1757.

En dødfødt Datter begr. Garnisons K. 22. Septbr. 1757.

53. b. 3. *Johann Christian*, * Kbhvn. hjemmedøbt, fremst. i Garnisons K. 23. Novbr. 1758, † af Kopper, begr. Garnisons K. 26. Febr. 1759.

54. b. 4. *Johann Carl*, * Kbhvn., dbt. Garnisons K. danske Men. 3. April 1760, † af Brystsyge 19. April 1815, begr. Trini-

tatis K. 24. April. Han er Slægtens sorte Faar, eftersom han er den eneste af Slægtens Medlemmer, der ses at være straffet for en Lovovertrædelse, men derom senere. Under Retssagen blev forevist hans Skudsmaal: »som tilkiendegav hans Læretid og Tienester, alle med gode Vidnesbyrd, og deriblandt Attest for hans Altergang fra Hr. Munthe ved Holmens Kirke, Ja, endog et Afskedspas fra hans Tieneste ved Søe-Folket.« Det synes heraf at fremgaa, at han først har staaet i Skomagerlære. Antagelig efter udstaaet Læretid har han ladet sig hverve til Marinen og er derefter rejst til Forældrene i Stenmagle, hvor han har faaet Arbejde hos Skomagermester Jens Jensen Wiingaard, hvis Datter han ægtede den 21. Marts 1784.

Forholdet mellem Johann Carl og hans Kone var langt fra godt. Sognepræsten i Munkebjergbye Hr. Haundorf's Forklaring af 21. Marts 1792 gaar ud paa: »1) Folmers Kone Dorthe Jensdatter, indkommet hos Degnen Sr. Petersen i Munkebjergbye, har stedse ført et ulasteligt Liv, som beviises ved vedlagte verificerede Udskrifter af hendes Skudsmaal for 19. Sept. 1789 til 11. Novbr. 1791. 2) Hendes Moder er af Folmer blevet 3de Gange bevæget til at udstyre hende og sætte deres Boe, da han dog ligesaa ofte har forladt hende igen, uden at hun dertil havde givet den mindste Aarsag eller Anledning. 3) Han har aldrig fyldestgjort Egteskabs-Pligter imod hende, skjønt hun ved Mildhed og Kiærlighed har søgt at vinde ham. 4) For nogle Aar siden kom han tilbage, alene for at sige til hendes Moder og hende, at han kom for ej at give hende Lejlighed til Skilsmisse ved at blive 7 Aar borte. 5) Aldrig har hun selv mødt, eller ladet møde i Retten for hans Skyld. 6) Hun beder om og haaber at faa Tilladelse til at give sig, om noget Tilbud blev hende givet,

som hun kunde være tjent med.« — Saaledes er Forholdet set med hendes Øjne. Hans Forklaring er noget anderledes. I Rigsark. (Suppl. 1792 Nr. 2381) findes et Andragende af 26. April 1792 fra Johann Carl Folmer, hvori han anmoder om ved Dom at maatte blive skilt fra sin Kone »hvilket samme, hun og selv skal attraae«. Han fortæller i Andraget om: »hvorledes han for 8te Aar siden, indlod sig i Ægteskab med en Skomagerdatter i Stenmagle, ved Navn Dorthe, med hvem han derefter paa ingen Maade kunde komme overens, hvorudover han saae sig nødsaget, at begive sig bort fra hende, og, som hun gav ham at forstaae, at hun ikke mere vilde vide noget af ham at sige, lod han sig ikke, hendes Udsagn være efterretteligt, og derpaa besluttede i sin Enfoldighed, at lade sig troelove, med en Enke i Høye-Tostrup«.

I Sjællandske Bispearkiv (Erklæringsprotokol 23. April 1792) findes anført, hvorledes Johann Carl Folmer: »beklager sig ved herfølgende Promemoria over sidstmeldte sin Kone, at hun aldrig gjør ham noget godt, men har bortviist ham med Banden og Skielden, da han sidst var hos hende, og erklæret i Overensstemmelse med sine Forældre, at hun aldrig vilde komme til ham, ligesom hun og for Retten skal have udsagt, at hun aldrig vilde vide noget mere af ham at sige«. Ogsaa hans Moder talte med Pastor Lindsted om sin Søn. Han skriver: »Engang talte hun med mig om sin arresterede Søn, da hans Sager var mig ubekjendt og klagede bitterlig over hans Kone, at hun ej vilde være hos ham«. — Saadan var Forholdet mellem Ægtefællerne, da Skomagersvend Johann Carl Foltmar ved Juletid 1790 ankom til Høye Taastrup og fandt Opholdsted hos Husfæster og Skomager Niels Andersen. Skomager Niels Andersen havde overtaget det Hus

han boede i efter Husmand Anders Mortensen, der blev begravet 5. Septbr. 1789, 74 Aar gl., paa Vilkaar, at lade dennes Efterleverske Inger Christens Datter nyde frie Værelser hos sig. Hun var 32 Aar yngre end sin afd. Mand. Hun var, da Johann Carl flyttede ind i Huset, 42 Aar og havde 2 smaa Børn, en Datter paa 8 Aar og en Søn paa knap 1½ Aar; Johann Carl var næsten 31 Aar. Der udviklede sig straks et Forhold imellem Johann Carl og Enken, et Forhold der kom Præsten Herr H. Lindsted for Øre. Vi lader nu Præsten selv fortælle, hvad der er foregaaet, i sin Skrivelse til Sjællands Biskop af 19. April 1791:

»Nogen Tid herefter skeer en Mumlen iblandt Folk, at denne Joh. C. Foltmer og omrørte Enke Inger Christens Datter have indlagt et Venskab til Uanstændighed, hvorom ieg advarede saavel Huusfæsteren som Foltmer og Enken, hvorved blev udvirket at hand tog bort; Men nogen Tiid efter indfandt hand sig hos mig og begjærede Ægteskab med Enken, hvilket ieg søgte efter Muelighed at afværge formedelst Frygt, at hand som ung og letsindig kunde snart falde til Afvey: Jeg paastod da fuldkommen Skifte-Brev for Enken inden ieg ville troelove dem. Mange Gange maatte hand derfor søge Amtsforvalteren, og da det ey hverken kunde udredes, bad Amts-Forvalteren Sogne-Fogden Zacharias Geertsen, som er en meget brav Mand og min Medhjælper /: her i Byen: / at hand skulle under Hilsen og Forvisning fra ham formaae mig til at troelove dem, hvilket da og skeede, imod at denne Zacharias Geertsen og en Husmand Hans Nielsen ogsaa her af Byen, gik i Løfte for Ægteskabet; Men just sidste Søndag, da der var lyst 3die Gang af Prædikestolen, bringer en af Sognets Huusmænd, navnlig: Niels Jensen i Waldbye, dend Tidende, at ved Samtale med en Bonde fra Steenmagle havde hand bragt i Erfaring, at oftmeldte Foltmer var givt med en Kone hos dem, hvilken formedelst hans Liderlighed og Vildskab ey kunde leve i hans Omgjængelse. I Følge heraf har ieg i Dag havt baade Foltmer og Enken

hos mig i Overværelse af Forløvtnings-Mændene, førbemeldte Zacharias Geertsen og Huusmand Hans Nielsen, da Foltmer tilstod, at han for 6 a 7 Aar siden rigtig nok er ægteviet i Steenmagle-Kirke til sin endnu levende Hustrue — Dorthe Jens Datter, der opholder sig hos sin Moder udi et saakaldet Atterup-Huus imellem Steenmagle og Tersløse.

Denne er mig en synderlig brændende Sag, at sligt, uagtet all min Vaerlighed og Frygt, skal indtræffe hos mig.

Men min Beste Hr. Biskop; kand det dog for mig og Medvidnerne, eller Forløvtnings-Mændene give nogen Lindring, at ikkun Troelovelse er skeed, og ieg fra min Side har alle Forsigtigheds Reqvista. Saa bønfalder ieg for os alle om gunstig Forhielpelse dertil, da hverken kold Ligegyldighed eller Fordeel har bragt os derhen.

Jeg gentager min Bøn, og under de varmeste og beste Ønsker for det Biskoppelige Huus i stor Underdanighed og Ærefrygt henlever

Deres Høyærværdigheds

Min Beste Hr. Biskops underdanige Tiener

H. Lindsted.

Høye Thorstrup d. 19de April 1791.

Sagen blev indbragt for Ballerup Birketing, og den 5. Septbr. 1791 faldt Dommen. Aktors Paastand om, at Arrestanten skulde straffes, som den der skal have indladt sig i andet Ægteskab, imedens hans Hustru lever, blev ikke taget til Følge, eftersom Ægteskabet ikke var fuldbyrdet, men Straffen var haard nok: »Thi kiendes altsaa efter Sagens Omstændigheder med tiltagne 8te Meddoms Mænd for Rett: Arrestanten Johan Carl Volmer for ovenmeldte hans begangne Forbrydelse med at lade sig troelove til Enken Christens Datter, uagtet hans ægte Hustrue endnu lever, bør arbeide i Jern udi Kiøbenhavns Fæstning 6 Maaneder, saa og erstatte de paa hans Arrest og Underholdning medgaaende Omkostninger«. Under Sagen

oplystes, at det havde været Arrestantens Hensigt at ville indlade sig i virkeligt Ægteskab med Enken. Det fremgik af, at det Sted i hans Skudsmaal, hvor der tales om hans Hustru, var blevet oversmurt med Sværte; og dels at hans Forlovede havde erklæret, at han ikke var gift.

Johann Carl indgav gennem Geheimeraad Scheel Ples-sen en Ansøgning til Kongen om Formildelse af Straffen (Sjæll. Tegn. 1791. Pag. 209): »— da han ved Fuldbyr-delsen af den idømte Straf vilde blive ulykkelig for sin hele Livstid og udsættes fra nogensinde fortiene sit Brød ved sit lærte Haandværk, siden han efter udstaaen Fæst-nings-Arbejde, ikke kunde vente at blive antagen i Tie-neste hos nogen Mester«. Kongen formildede Straffen, saa den kom til at lyde paa: »at hensættes 14 Døgn paa Vand og Brød«. Straffen afsonede han i Frederiksholm Arrest ogsaa kaldet »Blaataarn«.

Den stakkels Enke Inger Christens Datter gik det ikke saa godt. Hun fik først Tilladelse til at søge Alterets Sakramente den første Torsdag i Maj 1792. Den 27. Marts 1793 meddelte Pastor H. Lindsted Herr Lund, at han fra Amtsforvalter Nørager paa Frederiksberg havde modtaget Brev om: »— at dend bekiendte Enke, Inger Christens Datter, her af Thorstrup er død paa Friderichs Hospital i Kiøbenhavn, og at hendes 2 Børn skal opdrages paa Herreds Cassens Regning«. I Garnisons Kirkes Protokol vedr. Begravelser udenfor Østerport 1773—1807, er hen-des Død og Begravelse anført saaledes: »Nr. 37. 14. Febr. 1793. *Skoflicker Folmers K.* Inger Christens Dtr. Fred. Hosp. død 10. 42 Aar. Tærende Syge.«.

Takket være Nedsættelsen af Straffen fik Johann Carl Borgerskab som fri Skomagermester i København 23. Aug. 1799, og samtidig indrulleredes han som »Borgerlig

Infanterist«, nemlig fra 23. Aug. 1799 til 20. Aug. 1810. Ved Indrulleringen faar vi den interessante Oplysning, at han er 61 Tommer høj (160 cm), han var altsaa en lille Mand. I 1805 boede han i St. Kongensgade Nr. 62, her blev han syg og indlagt paa Frederiks Hospital den 19. April Kl. 11¹/₄ og døde samme Dags Eftm. Kl. 6 af Brystsyge. Ved Skifteforretningen var tilstede Enkens Søn: Underofficer ved Prins Christians Regiment Johan Jacob Valentin Brinckmeyer, der oplyste, at hans Moder var Patient paa Frederik Hospital. Boets fattige Effekter vurderedes til ialt 11 Rdl. Ingen Børn i begge Ægteskaber.

1⁰ ∞ Stenmagle K., Alsted Hrd., Sorø Amt 21. Marts 1784 *Dorthe Jensdatter Wiingaard* (Datter af Skomager i Stenmagle Jens Jensen Wiingaard, som 30. April 1775 fæster et Hus i Stenmagle). Hvor han er fra vides ikke, men i Mandtallet for 1743 findes i Aabylund i Assens og Hindsgauls Amter paa Fyn en Husmand: Jens Jensen Wiingaard, maaske er det ham. Under Retssagen i 1791 oplyses, at hun opholder sig sammen med sin Moder »udi et saakaldet Atterup-Huus imellem Steenmagle og Tersløse«. Hendes Skudsmaal viser, at hun har været ude at tjene fra 19. Septbr. 1789 til 11. November 1791.

2⁰ ∞ Garnisons K. danske Men. 4. Oktbr. 1801 *Helene Marie Rotschiaer* (Røttger). Fødested »Sjælland«, † Almindelig Hospital 12. Maj 1816, begr. sst. 17. Maj. Hun var Enke efter en Soldat ved Kronprinsens Regmt. og havde i dette Ægteskab 2 Børn. 12. April 1815 blev hun indlagt paa Frederiks Hospital og udskrevet den 19. Juli s. A., imedens hun laa her, døde hendes Mand og blev begravet den 24. April.

Hun 1° ∞ Garnisons K. tyske Men. 19. April 1775
Baltazar Hermann Brinckmeyer, Soldat v. Kronprin-
sens Regmt. 1. Musq. Comp., * ca. 1746, † paa Regi-
mentets Sygestue 1. Febr. 1794, begr. Garnisons Kirke-
gaard 3. Febr.

BØRN:

1. Maria Elisabeth Brinckmeier, dbt. Garnisons K. ty-
ske Men. 9. Febr. 1777, ∞ Sct. Petri K. 6. Jan. 1824
Johan Caspar Wollner, Murersvend.

2. Johan Jacob Valentin Brinckmeier, dbt. Garnisons
K. tyske Men. 20. Novbr. 1778, her kaldes Moderen:
Røttgers. Han var Underofficer ved Prins Christians
Regmt. og gift 3 Gange.

55. b. 5. *Andreas Peter*, * Kbhvn., dbt. Garnisons K. danske Men.
13. Juni 1762, begr. Bremerholm K. 30. Septbr. 1789. Han
var Underkonstabel ved Holmen ved 1. Artilleri Comp.
og havde Nr. 118. Han døde paa Søkvæsthuset af Bryst-
syge og begravedes paa Bremerholm Kirkes Skibskirke-
gaard.

∞ Bremerholm K. 5. Jan. 1787 (Trolovelse 17. Novbr.
1786) *Mette Rasmusdatter*, * paa »Sjælland« ca. 1741,
† af Tæring i Adelgade Nr. 309 27. Juni 1795, begr.
Bremerholm K. 1. Juli. Da hun blev gift med Andreas
Peter Foltmar var hun Enke og hvis Alderen ellers
opgives rigtig, 21 Aar ældre end ham. Hendes Bo inde-
holdt en Del Effekter.

Hun 1° ∞ Garnisons K. tyske Men. 3. Novbr. 1780
Johann Fessel, Soldat ved Prins Frederiks Regmt.
Capt. Sackens Comp.

Han 1° ∞ Garnisons K. tyske Men. 27. Oktb. 1775
Anne Hansdatter, * ca. 1750, begr. Garnisons K. 22.
Maj 1780. 2 Børn.

56. b. 6. *Frideriche Christiane*, * ca. 1774. Hun findes 1. Gang i Stenmagle ved Mandtallet 1. Juli 1787 og er da 13 Aar. Ved Mandtallet 1. Febr. 1801 tjener hun i Kbhvn. Holmens Kanal Nr. 397 hos en Boghandler Johan August Storch og opgives da at være 27 Aar og ugift.
57. b. 7. *Johanne*, * Stenmagle, dbt. Stenmagle K. 19. Maj 1776, begr. sst. 16. Juni 1776.

B-TABEL 3

Juchum (Joachim) Christian Voltmar, Nr. 44 (Søn af Hermann Voltmar, B-Tabel 1) * Kbhvn., dbt. Garnisons K. tyske Men. 23. Marts 1728, † Neumünster (Holsten) 19. Decbr. 1811, begr. sst. 24. Decbr.

I Københavns Mandtal for 1762 findes blandt Grevinde Danne-skiold Laurwigs Tjenerskab i Dronningensgade Nr. 209 (nuv. Bredgade) en Lakaj: Christian Foltmar, det er antagelig Joachim Christian (ved Søsteren Dorthea Sophia's Daab i Petri K. 30. Maj 1744 var Grev og Grevinde Laurwig Faddere). Han ansættes 4. Maj 1776 paa Prøve som Toldkontrollør og Visitør i Holsten, hans aarlige Løn var 120 Rdl. samt 30 Rdl. til at holde Hest for, endvidere i Sportler, halvt saa meget som Toldforvalteren oppe-bar. Han virkede som Toldkontrollør i Neumünster, indtil han 10. Febr. 1801 gik af med 120 Rdl. i aarlig Pension. Han boede paa det Tidspunkt i Utersen.

- 1° ∞ Sct. Petri K. Kbhvn. 26. Juni 1776 *Anna Lassen (Larsen)*, * antagelig i Tybjerg 2. Maj 1728, † Neumünster 30. Septbr. 1791, begr. sst. 5. Oktbr. Ved Vielsen opgives hun at være Forpag-

terdatter. Forlover for hende var Skibskaptajn Berrent Mørch, hvis anden Hustru hed Karen (Cathrine) Larsdatter; det er antagelig hans Kones Søster, han er Forlover for. (Som et Kuriosum maa nævnes, at Bernt Mørch er Tip-Tip-Oldefader paa mødrene Side til Forfatteren af denne Bog). Ingen Børn.

2° ∞ Neumünster 23. April 1793 *Catharina Margaretha Holst*, * Neumünster 20. Decbr. 1772, dbt. sst. 23. Decbr., † Neumünster 8. Maj 1803, begr. sst. 12. Maj. (Datter af Skomagermester i Neumünster Paul Holst og Hustru Margaretha Wittorf). 1 Datter.

58. c. 1. *Christina Catharina*, * Neumünster 28. Juni 1793, dbt. sst. 2. Juli.

∞ Neumünster 9. Marts 1817 til Enkemand *Friedrich Johann Marcus Schönwandt*, Tuchbereiter (Dekatør), * ca. 1785. De boede i Kleine Flecken Nr. 92 i Neumünster.

BØRN:

1. Eduard, * Neumünster ca. 1819.
2. Detlef Ferdinand, * Neumünster ca. 1823.
3. Margaretha Elise, * Neumünster ca. 1825.
4. Christina Dorothea, * Neumünster ca. 1828.
5. Hans Heinrich, * Neumünster ca. 1831.
6. Marie, * Neumünster ca. 1834.
7. Amalie, * Neumünster ca. 1838.

B-TABEL 4

Albrecht Foltmar, Nr. 47 (Søn af Hermann Voltmar, B-Tabel 1). * Kbhvn., dbt. Garnisons K. tyske Men. 27. Aug. 1735, † Kbhvn. 8. Febr. 1805 af Brystsyege, begr. Trinitatis K. 13. Febr.

Den 26. April 1751 blev han indskrevet i Lauget, som Læredreng hos Guldsmed Niels Pilegaard (Borgersk. 1750), Kontrakten

Kunstindustrimuseet i København:
Flødekande af Sølv.
Menes forfærdiget af Guldsmedeme-
ster (Nr. 47) Albrecht Foltmar, Guld-
smedemester 1797. Kanden har en
spinkel, graveret Bort i Revolutions-
tidens Smag. Indhuggede Stempler:
Kbh. 1809. AF i Monogram

gjaldt fra Mikkelsdag 1750 til Mikkelsdag 1757. 23. Novbr. 1758 er han Fadder ved Johan Christians Daab (Nr. 53), og derefter træffer vi ham først ved Sønnen Hermann Casimir's Daab 29. Juni 1764. Den 12. Oktbr. 1797 blev han Laugsmester uden at forfærdige Mesterstykke. I Kunstindustrimuseet findes den her afbildede Sølvflødekande, der angives at være forfærdiget af Albrecht Foltmar. I 1805 flytter han hen til Broderen Hermann Andreas i Springgade (Pilestræde) Nr. 41, og her dør han den 8. Febr.

∞ *Marie Pedersdatter Wolle (Wollum)*, antagelig født mellem 1727 og 1731, † i Skidenstræde (Krystalgade) af »indvortes Sygdom«, begr. Trinitatis K. 14. Maj 1790. I Begravelsesprot. kaldes hun Wollum, men ved Sønnen Herman Casimir's Daab benævnes hun Wolle. Maaske stammer hun fra Norge. (Paa den Tid levede i Kbhvn. en Skipper Peder Pedersen Wolle, der var født ved

Egerssund i Norge, han fik Borgerskab i Kbhvn. 14. Oktbr. 1756 og blev viet i Nicolai K. 3. Febr. 1771, men han ses ikke at have haft Forbindelse med Slægten Foltmar).

BØRN:

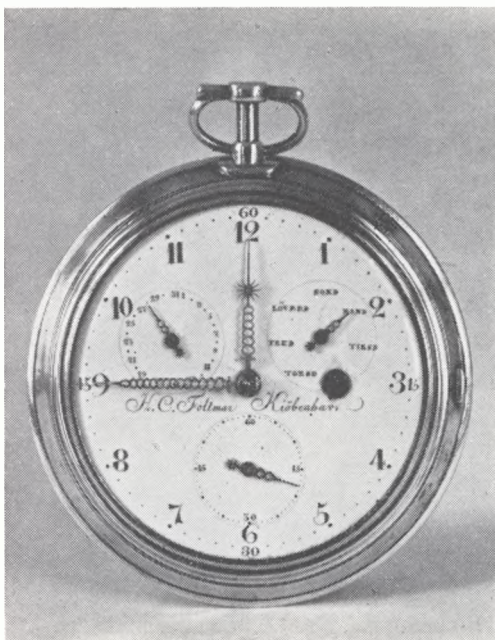
59. d. 1. *Herman Casimir*, Urmagermester (1764—1806).
Se B-Tabel 5.
60. d. 2. *Niels*, Snedkermester (ca. 1759—1807). Se B-Tabel 6.

B-TABEL 5

Herman Casimir Foltmar, Nr. 59 (Søn af Albrecht Foltmar B-Tabel 4) dbt. Trinitatis K. 29. Juni 1764, † i Kattesundet Nr. 115 d. 31. Marts 1806 af Brystsyge, begr. Sct. Petri K. 5. April.

Aar 1787 finder vi ham som Svend hos Urmagermester Joh. Godtf. Adamsen paa Købmagergade Nr. 12. Paa Kunstindustri-museet findes det her afbildede Sølvlommeur med hans Navn: H. C. Foltmar paa Urskiven. I 1801 bor Familien i Kattesundet Nr. 115, og her dør han i 1806. Skifteforretningen (Forsegl. Prot. 1806—07, Klasse 5, Ltr. A. Side 93) giver et godt Indtryk af, hvorledes en Haandværkerfamilie bor paa den Tid.

Lejligheden bestod af 3 Værelser. »Sahlen«, der baade var Opholdsstue og Værksted, havde 2 Fag Vinduer. I Stuen fandtes 2 store Spejle med helt Glas i hvide lakerede Rammer, 2 Fag Gardiner, 2 Fag Raskes ditto, 1 Slagbord, 6 Stole, 1 lille Bord, 1 Mahogni Bord, 1 lille Mahognichatol, 1 Værkstedsbord hvori en Skuffe med Ure, 2 Stole, 3 smaa Æsker med Værktøj, 1 Skruestik, 9 Stk. Værktøj i Blikbøsse og en Æske med Ure. I Sovekammeret var en Tøjseng med Kattuns Omhæng, 3 Dyner, 3 Puder, 1 Par Lagen, 1 Halmmadræs, 1 Fag Gardiner, 1 gl. Bord og en Taburet. I Værelset til Gaarden fandtes kun 1 Fyrretræs Dragkiste, hvori opbevaredes Konens Gangklæder. Køkkenet in-

Kunstindustrimuseet i København:
Lommeur i Sølv (70 x 23 mm)
Forfærdiget af Urmagermester (Nr.
59) Herman Cassemier Foltmar (1764
—1806). Uret viser foruden Timer,
Minutter og Sekunder: Ugedag og
Dato. Tværs over Urskiven staar:
H. C. Foltmar, Kiøbenhavn

deholdt: 1 Thekedel, 1 lille Themaskine, 6 Tallerkner, 1 Fad, 1 Spand, 1 Stegepande, 1 Trefod og 1 Ildtang. Det hele vurderedes til 46 Rdl. Husværten Snedker Graubuer fordrede $\frac{1}{2}$ Aars Husleje 40 Rdl. 4 Mk. 12 Sk. Effekterne blev udlagt til Enken, som havde bekostet Mandens Begravelse med ialt 21 Rdl. 3 Mk.

∞ *Sophie Hedevig Schmidt*, * Kbhvn. 24. Novbr. 1765, dbt. Sct. Petri K. 28. Novbr., † i Pilestræde Nr. 128 den 16. April 1839 af Alderdom, begr. Trin. K. 21. April. (Datter af Skrædermester Hans Peter Schmidt og Hustru (Nr. 48) Christina Margaretha Voltmar).

Hun var saaledes Kusine til sin Mand. Efter Mandens Død bor hun indtil 1812 stadig i Kattesundet, hvor hun iflg. Vejviseren ernærer sig som Parfumeuse og »Sælger alle Sorter

Pomade og Vande til Hudens Conservation«. Fra 1827 til sin Død bor hun i Pilestræde Nr. 128 sammen med Datteren. Vi faar et godt Indblik i den 69-aarige Enkes mangeartede Virksomhed ved at læse hendes Annonce i Adresseavisen Nr. 197 den 18. Aug. 1834:

Ifølge allernaadigst Privilegium, grundet paa det kongelige Sundhedscollegiums Undersøgelse om Uskadeligheden af samme, faaes hos Madame Foltmar efterfølgende af hende præparerede og komponerede Sager, nemlig: Vadskevand for For- og Efteraars-Luften, hvilket borttager Sommerpletter, Fregner og Solbrændthed, og som vedligeholder Huden hvid og skjøn, Pomade for de Damer, som bruge Sminke, hvilken Pomade conserverer Huden for Rynker og Guulhed, Pomade til Hænderne, der gjør Huden hvid, blød og glat, og giver den en smuk Glands, vellugtende Haarpomader, som rodfæster Haaret og beforder dets Vext, Pomade, som gjør rødt og graat Haar bruunt, Pomade for Frost i Hænder og Fødder, det saakaldte Prindsessevand, som holder Huden hvid og skjøn, fine og vellugtende Sæbekugler, som ere længevarende og forfine Huden, meget fine, lugtende Haarolier, fine, lugtende Vande, Sæbe-Extract, som er meget fordeelagtig ved Barbering, da man erholder et stærkt Sæbeskum, blot ved at gyde 3 a 4 Draaber paa Penselen i reent Vand, Spiritus for Fedtpletter paa Silke og Uldent, blaae Draaber til at farve Silketøi og Baand i, saa og reen og velsmagende Løvetands-Kaffe.

Sammesteds faaes et Pulver, som giver Guld og Sølv, Kobber og Messing sine fine Couleurer og forrige Glands. Hun arrangerer alle Slags Porcellain, Fajancer, Marmor, Krystal og ordinairt Glas, uden nogen Klinkning eller Ombinding, og giver det Klang som nyt. Man ville behage at henvende sig første Dør paa venstre Haand fra Møntergaden i Pilestræde Nr. 128, 1ste Sal, hvor Skildtet sees paa Huset.

Hvo, som har færdigstaaende Porcellain og Glas, m. M., bedes at afhente det inden otte Dages Forløb, ellers anseer jeg det, som Enhver ikke vil have sit, og seer mig formedelst Forandring, nødsaget absolut at sælge det.

Sammesteds vadskes Allunshandsker, hvide og couleuerte, propert og godt, franske, lange 2 mk., korte 1 mk. 4 sk., danske, lange 1 mk.

8 sk. og korte 1 mk. Parret. 2de Marmorplader, samt endeel henstaaende Porcellain og Glas, saaog Marmor til et Taffeluhr, ere til kiøbs for meget billig Priis.

Medens hun boede i Kattesundet havde hun en Logerende, nemlig afsk. Capitain Friderich Häusser, en Broder til (Nr. 7) Sophia Amalia Foltmar's Ægtefælle Christian Häusser. Han dør den 4. Maj 1808 og efterlader iflg. sit Testamente af 22. April 1808 sine Efterlandenskaber til Sophie Hedevig.

Da jeg underskrevne Capitain F. Häusser ingen Livsarvinger har, saa bestemmer jeg herved i Forventning af Hans Kongelige Maje-stæts allernaadigste Konfirmation paa denne min sidste Villie, at Alt hvad jeg efterlader mig skal tilhøre Madame Sophie Hedevig Foltmars, min nuværende Værtinde, imod at bemeldte Madame Foltmars besørger mig begravet.

Kiøbenhavn, den 22. April 1808.

F. Häusser.

Blandt hans faa Efterladenskaber omtales ikke Lystgaarden i Bagsværd, som Sophia Amalia og Ægtefælle havde testamenteret ham.

Sophie Hedevigs Datter Hansine bekostede Moderens Begravelse, der beløb sig til 45 Rdl. 4 Mk. 14 Sk.

BØRN:

61. e. 1. *Hansine Albertine*, * Kbhvn. paa Fødselsstiftelsen 11. Marts 1798, dbt. sst. 17. Marts, † paa Almindelig Hospital af Alderdom 21. Jan. 1876, begr. paa Vor Frue Assistens Kirkegaard 27. Jan.

Efter Moderens Død i 1839 fortsatte hun indtil 1847 i Pilestræde Nr. 128 med at forhandle og avertere i Vejviseren med at: Foltmar, Hansine Jomfru sælger alle Sorter Pomade og lugtende Vande. I 1850 bor hun i Ll. Kon-

gensgade Nr. 75, men nu er hendes Beskæftigelse angivet som: Brænder Porcellain. I 1863 er hendes Adresse Dron. Tværgade Nr. 9, og her bor hun endnu i 1870. Ugift.

62. e. 2. *Christian*, * Kbhvn. 16. Decbr. 1801, † af »Krampe Slag« 28. Decbr. 1801, begr. Vor Frue K. 5. Jan. 1802.

B-TABEL 6

Niels Foltmar, Nr. 60 (Antagelig Søn af Albrecht Voltmar, B-Tabel 4). Antagelig * ca. 1759, † Kbhvn. paa Frederiks Hospital af Vattersot 4. Febr. 1807, begr. Trinitatis K. 9. Febr. Trods store Anstrengelser har det ikke været muligt at finde hans Daab eller hans Forældre. I Kbhvn.'s Borgerskabsprot. opgives han som født »i Khafn.« Da han i 1806 indlægges paa Frederiks Hosp. opgives Fødested: »Sæll.« d. v. s. Sjælland. Indtil det modsatte bevises, maa man regne med, at Albrecht Foltmar er hans Fader. Hans Navn: Niels er ikke som de øvrige Fornavne i Slægten tysk, men det kan tænkes, at han er opkaldt efter Albrecht Foltmar's Læremester Guldsmedemester Niels Pilegaard, hos hvem Albrecht sikkert har boet som Læredreng og maaske ogsaa som Svend. Navnet Albert gaar ogsaa igen i de efterfølgende Generationer af Niels's Efterkommere.

Første Gang Niels dukker op i København er den 4. April 1789, da han betaler Copulationsafgiften (Bryllupsskatten) paa Raadhuset, han er da Snedkersvend. De første Aar efter Brylluppet bor han i Sct. Gjertrudsstræde og i Rosenborggade. Ved Folketællingen i 1801 finder vi Familien boende i Store Kiøbmagergade Nr. 84, hans Alder opgives her til 47 Aar, men ingen Beskæftigelse er anført, han har maaske allerede da været syg og uarbejdsdygtig. Foruden Hustruen og 5 Børn logerer hos dem 5 Studenter. 17. Marts 1797 bliver han efter Ansøgning af 17. Febr. Snedker-

frimester; i Ansøgningen anføres, at han er gift og har 4 Børn og har været Svend i 19 Aar. Efter kongl. Befaling bliver han 16. Juni 1797 »virkelig Mester i Snedker Lauget« uden Mesterstykkelses Forfærdigelse. I 1805 er det gaaet ned ad Bakke med Familien; den bor nu i Gothersgade Nr. 178 i en Kælder, hvorfra han den 6. Decbr. 1806 indlægges paa Frederiks Hospital, hvor han dør den 4. Febr. 1807 Kl. 6 Morgen.

∞ Vor Frue K. 8. April 1789 *Kirstine Sophie Hansdatter*, * o. 17. Jan. 1764 i Herrested (Vinding Hrd.) paa Fyn, † Kbhvn. i Lille Regnegade Nr. 188 af Brystsyege 6. Febr. 1812, begr. Trinitatis K. 10. Febr. (Datter af Gaardmand i Herrested (paa Fyn) Hans Andersen og 1. Hustru Mette Rasmusdatter).

Hendes Moder døde, da hun var $\frac{1}{2}$ Aar gl. og Faderen, der sad tilbage med yderligere 3 Børn giftede sig kort Tid efter med Mette Christensdatter. Han døde allerede den 19. Febr. 1765 »— i Odense under Feltskiærers Cuur«. Da Enken derpaa giftede sig med Hans Jensen, kom Børnene tidligt ud at tjene. Ved Konfirmationen i Nyborg K. i Paasken 1778 tjente Kirstine Sophie hos Anders Iversen i Slipshavns Hus, ved Indsejlingen til Nyborg. Senere rejste hun til København, hvor hun tjente i Fiolstræde, da hun blev gift. Efter Mandens Død boede hun i Balsamgade Nr. 57, derefter i Dron. Tværgade Nr. 353 og til sidst i Ll. Regnegade Nr. 188. Sønnen Hans betalte Begravelsen med 26 Rdl.

BØRN:

63. f. 1. *Hans Andersen Foltmar*, hjemmedøbt, fremst. i Trinitatis K. 26. Juni 1789. Han blev 19. Juli 1807 indskrevet i Lauget som Læredreng hos Snedkermester J. G. Ewers til at lære i 4 Aar. 20. Oktbr. 1811 blev han Svend hos Snedkerm. Black, senere har han vel arbejdet hos Faderen.

64. f. 2. *Marie*, * Kbhvn., dbt. Trinitatis K. 30. Jan. 1791, konfirm. sst. 6. Oktbr. 1805. Efter Moderens Død i 1812 kendes intet til hendes Liv.
65. f. 3. *Christian*, * Kbhvn., dbt. Trinitatis K. 27. Jan. 1793, † paa Frederiks Hospital 2. Septbr. 1806 af »Forraadnelsesfeber«, begr. herfra 6. Septbr. (Helligaands K.) paa Assistens Kirkegaard. Han var Læredreng hos Guldsmed Isach Østerberg paa Store Købmagergade Nr. 25.
66. f. 4. *Mette Christiane*, * Kbhvn., dbt. Trinitatis K. 19. Juli 1795, † Rosenborggade Nr. 232 af »Tænder« 13. Marts 1796, begr. paa Trinitatis Assistens Kirkegaard 17. Marts.
67. f. 5. *Gustav Ludvig*, Skomagerfrimester (1797—1860).
Se B-Tabel 7.
68. f. 6. *Chors Remtloff*, Skrædermester (1798—1853). Se B-Tabel 8.
69. f. 7. *Nicolai Fritz*, * Kbhvn. 28. Aug. 1801, dbt. Trinitatis K. 11. Oktbr. Konfirm. 3. Oktbr. 1819 i Vor Frelzers K. paa Christianshavn.
70. f. 8. *Christian Gottfried*, Glarmester (1805—1858).
Se B-Tabel 19.

B-TABEL 7

Gustav Ludvig Foltmar, Nr. 67 (Søn af Niels Foltmar, B-Tabel 6)
* Kbhvn., dbt. Trinitatis K. 5. Marts 1797, † 10. April 1860 af »ubekendt Sygdom«, begr. Helligaands K. 15. April.

Ved Moderens Død i 1812 var han i Naalemagerlære. Ved Konfirmationen 6. Oktbr. 1816 var han i Lære hos en Skomagermester i Store Regnegade Nr. 201. Den 30. Juli 1821 blev han Svend, udskreven af Mester August Schwalbe, St. Købmagergade Nr. 23. I 1829 og de følgende Aar boede han i Helsingørgade sammen

med en Madam Amth, med hvem han i 1830 og 1831 fik 2 Sønner, inden han i 1832 indgik Ægteskab med hende. Ved sin Død boede han i Vimmelskaflet Nr. 20. Boets Effekter var meget ringe.

∞ Garnisons K. 31. Maj 1832 *Marie Kirstine Olsen (Amth)* * Kbhvn. 10. Oktbr. 1804, dbt. Garnisons K. tyske Men. 18. Oktbr., † 14. Novbr. 1877 af encephalospatia (Hjernesygdom) paa Almindelig Hospital, begr. 20. Novbr. paa Garnisons Kirkes Assistents Kirkegaard. (Datter af Hoboist Christian Olsen (Amth) og Hustru Anna Margrethe Christensdatter).

BØRN

71. g. 1. *Carl Emil*, * Kbhvn. 1. Febr. 1830, dbt. Trinitatis K. 23. Maj, † 27. Juli 1833 af Hjertesygdom, begr. Trinitatis K. 1. Aug.
72. g. 2. *Ludvig*, * Kbhvn. 1831, † 2 Aar gl. 25. Decbr. 1833 af Hjertesygdom, begr. Trinitatis K. 29. Decbr.
73. g. 3. *Wilhelmine Juliane*, * Kbhvn. 15. April 1837, dbt. Trinitatis K. 18. Juni, † af Kirtelsyge 18. Novbr. 1846 paa Almindelig Hospital, begr. 23. Novbr. paa Assistens Kirkegaard (Trinitatis K.).
74. g. 4. *Laura Nathalia*, * Kbhvn. 19. Marts 1840, dbt. Trinitatis K. 23. Marts, † 13. Marts 1841 af Krampe, begr. Trinitatis K. 19. Marts.
75. g. 5. *Laura Augusta*, * Kbhvn. 4. Juni 1842, dbt. Trinitatis K. 10. Juli, † 9. Marts 1844 af Bronchitis, begr. Trinitatis K. 17. Marts.
76. g. 6. *Wilhelm Theodor*, * Kbhvn. 21. Jan. 1845, dbt. Trinitatis K. 25. Maj, † 4. Marts 1846 af Skarlagensfeber og Brystbetændelse, begr. Trinitatis K. 10. Marts.
77. g. 7. *Frederik Rudolph*, Adoptiv søn, Typograf, Bogtrykker (1835—1898). Se B-Tabel 22.

B-TABEL 8

Chors Remtloff Foltmar, Nr. 68 (Søn af Niels Foltmar, B-Tabel 6), * Kbhvn. i Sct. Gertrudstræde Nr. 59, dbt. Trinitatis K. 29. April 1798, † 8. Aug. 1853 af Kolera paa Nørrebro Blaagaardsvej Nr. 36, begr. 10. Aug. paa Assistens Kirkegaard (Vor Frue K.).

Det var 2 mærkelige Navne, han fik i Daaben: Chors, d. v. s. Georg med engelsk Udtale og Remtloff, d. v. s. Foltmer læst bagfra; han kaldte sig for Georg. 7. Oktbr. 1811 ses han at have været indlagt paa Frederiks Hospital. Efter Moderens Død kom han først i Stolemagerlære, senere i Skræderlære. Den 18. Oktbr. 1824 afsluttede han Lærekontrakt for det sidste $\frac{3}{4}$ Aar med Skrædermester Joh. Fr. Schultz, Ulfeldts-Plads Nr. 101, der den 4. Juli 1825 lod ham udskrive som Svend. Han arbejdede derefter hos Schultz, og paabegyndte 25. Marts 1833 sit Mesterstykke hos denne. Mesterstykket, der bestod i at forfærdige en Klædning efter Moden til Skomagermester Hall af det af denne medbragte 5 Al. $\frac{8}{4}$ brede sorte Klæde, blev færdigt og forevist 6. April for »— den høje Magistrat og fandtes det var »Meget godt«, hvorefter han blev optaget som Mester i Lauget«. Samme Dato, 6. April 1833, tog han Borgerskab i Kbhvn., og blev dermed fritaget for borgerlig militær Tjeneste. Han blev gift i 1829 og døde i 1853, i disse Aar boede han mindst 15 forskellige Steder; denne ustandselige Flytten var maaske en Flugt fra Kreditorerne; de levede i smaa Kaar, og der var 6 Munde at mætte foruden Forældrene selv og en Svend. I 1853 huserede den store Koleraepidemi i København, og Chors Remtloff blev een af dens Ofre.

∞ Bremerholms K. 6. Novbr. 1829 *Anna Margretha Göthgen*, * Christianshavn 24. Novbr. 1801, dbt. Frederiks tyske K. 20. Decbr. † 3. Oktbr. 1879 i Møntergade Nr. 36 af Morb. cordis (Hjertelidelse), begr. 10. Oktbr. paa Holmens Skibskirkegaard (Holmens K.). (Datter af Overkonstabel ved Artilleriet Peter Göth-

Maleri af Th. Niss. 1877:
(Nr. 68a) Anna Margretha Sophie
Foltmar, født Göthgen.
Tilhører (Nr. 103) Fru Olga Anna Ma-
rie Valgerda Baltzar, født Foltmar

gen, 1767—1814, og Hustru Petronelle Pedersdatter, 1765—1827).

Hun tilhørte en hel Slægt af Underofficerer ved Artilleriet. De sidste 10 Aar levede hun hos Sønnen Carl, sammen med Datteren Emma og dennes Datter Meta. Hendes vellignende Portræt afbildes her.

BØRN:

78. h. 1. *Emma Marie Sophie*, * Kbhvn. 8. Oktbr. 1830, dbt. Trinitatis K. 14. Jan. 1831, † i Ordrup 9. Juli 1898 af Emolito post apopl. (Henfald af Hjernevæv efter Hjerneblødning), begr. 15. Juli paa Holmens Assistens Kirkegaard (Holmens K.). Hun, der var ugift, ernærede sig ved Syning, og senere, indtil sin Død, førte hun Hus for Broderen Carl. Omkring 1855 var hun forlovet med en Snedkersvend William Julius Jensen, med hvem hun fik en Dat-

ter: Meta. Broderen Carl, af hvem Emma var afhængig, modsatte sig imidlertid Giftermaalet. Et Portræt af Emma, malet i Akvarel af Maleren Bernh. Middelboe, ejes af Frk. Thora Lindqvist, hvis Moder var født Göthgen.

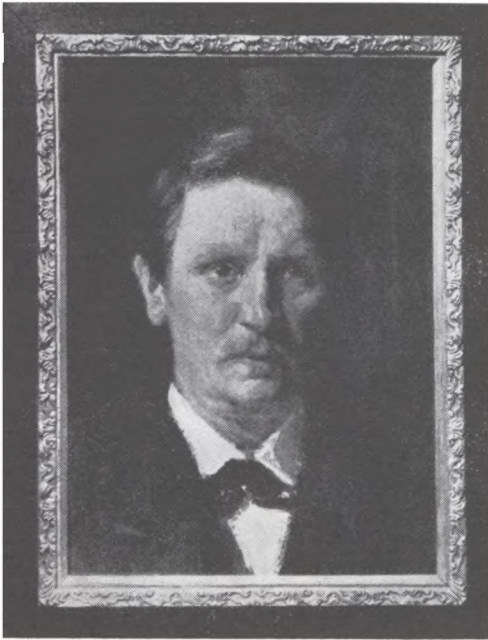
BARN:

1. *Meta Anna Christophine Foltmar*, (1856—1925). Se under Nr. 84.
79. h. 2. *Carl Ludvig Theodor*, Kunsthandler (1833—1905).
Se B-Tabel 9.
80. h. 3. *Edvard Valdemar*, Købmand (1835—1885). Se B-Tabel 10.
81. h. 4. *Georg Emil*, * Kbhvn. i Holmensgade Nr. 108 d. 6. Marts 1839, dbt. Vor Frelsers K. paa Christianshavn 15. Septbr., † 1. Aug. 1840 i St. Brøndstræde Nr. 99 af Brystkrampe, begr. Trinitatis K. 6. Aug.
82. h. 5. *Wilhelm Thorvald*, Hattemagermester (1841—1913).
Se B-Tabel 12.
83. h. 6. *Johan Albert*, Hattemagermester (1845—1899).
Se B-Tabel 18.

B-TABEL 9

Carl Ludvig Theodor Foltmar, Nr. 79 (Søn af Chors Remtloff Foltmar. B-Tabel 8), * Kbhvn. St. Torvegade Nr. 373 paa Chr.havn 23. Marts 1833, dbt. sst. Vor Frelsers K. 9. Juni, † Kbhvn. 25. Oktbr. 1905 af Mb. cordis, Emphysema, Bronchitis, begr. paa Holmens Kirkegaard 31. Oktbr. (Holmens K.); her findes endnu hans Familiegravsted.

Han kom i Glarmesterlære og blev Mester den 12. Juli 1864. Han aabnede en Glarmester- og Forgylderforretning i Mønter-

Maleri af Viggo Johansen:
Kunsthandler (Nr. 79) Carl Ludvig
Theodor Foltmar. Tilhører (Nr. 103)
Fru Olga Anna Marie Valgerda Baltzar,
født Foltmar

gade samme Aar, og kom hermed i Forbindelse med Kunstmalere, hvis Billeder han købte og videresolgte. Paa det her gengivne Maleri, der forestiller hans Lejlighed i Møntergade Nr. 36, ser man, at ikke alene Væggene er behængt med Malerier, men tillige Dørens 2 Sider. 18. Aug. 1880 lejede han fra Oktober Flyttedag en 6 Værelses Lejlighed i Bredgade Nr. 4, 1. Sal, og ogsaa her var alle Værelser fyldt med Malerier. Forretningen voksede i Anseelse, saaledes var Zar Alexander III af Rusland en af hans gode Kunder. Ved hans 25 Aars Forretningsjubilæum fik han af Maleren I. F. Hansen en Tegning, visende de 4 Ejendomme, hvor Forretningen havde haft tilhuse, denne Tegning ejes af hans Broderdatter: Fru Olga Baltzar (Nr. 103). Efter hans Død solgtes Malerierne ved 2 Auktioner paa Charlottenborg. 1. Auktion 23. og 24. Oktbr. 1906 og 2. Auktion den 26. og 27. Febr. 1907; Katalogerne

(Ubekendt Maler): Interior fra Kunsthandler (Nr. 79) Carl Ludvig Theodor Foltmar's Dagligstue i Møntergade Nr. 36 1. Sal. Tilhører (Nr. 103) Fru Olga Anna Marie Valgerda Baltzar, født Foltmar. Personerne er fra venstre til højre:

(Nr. 84) Meta Foltmar (1856—1925). (Nr. 68a) Anna Margretha Foltmar, født Göthgen (1801—1879). (Nr. 79) Carl Foltmar, Kunsthandler (1833—1905). (Nr. 78) Emma Marie Sophie Foltmar (1830—1898)

findes i Bopakken i Skifteretten. Han ejede Ejendommen Sværtegade Nr. 6 (Matr. Nr. 120 c Købmager Kv.) og en Sommervilla i Ordrup, »Margrethero« Ordrupvej Nr. 142 (Matr. Nr. 5 h af Bernstorff), disse Ejendomme testamenterede han til Meta (Nr. 84), som han for at sikre Arveretten, adopterede iflg. kgl. Bevill. af 19. Marts 1902. Executorer i hans Bo blev hans gode Ven Xylograf F. Hendriksen sammen med Overretssagfører Steenbusch; iflg. dette skænkedes til forskellige Legater en Sum af 85.399,15 Kr. Resten arvede Meta, fraregnet nogle mindre Beløb til Broderbørnene. Ugift.

Maleri af A. Dorph:
(Nr. 84) Meta Anna Christophine Foltmar. Tilhører (Nr. 103) Fru Olga Anna Valgerda Baltzar, født Foltmar

ADOPTIVDATTER:

84. i. 1. *Meta Anna Christophine Foltmar*, * Kbhvn. 14. Oktbr. 1856, dbt. Vor Frue K. 9. Aug. 1857, † Ordrup 26. Aug. 1925 af Embolus cordis, Polyathroitis, strumat. chr. (Blodprop i Hjertet, Ledbetændelse og kron. Struma), begr. Bispebjerg Krem. 2. Septbr. 1925, Urnen nedsat 5. Septbr. paa Holmens Kirkegaard. (Forældre Snedkersvend William Julius Jensen og Emma Marie Sophie Foltmar [Nr. 78]). Adopteret iflg. kgl. Bevil. 19. Marts 1902 af Carl Ludvig Theodor Foltmar (Nr. 79). Hun voksede op i Kunsthandlerens Hjem og hjalp til med Husførelsen. Fætteren Albert Thorvald Foltmar (Nr. 87) kom som Student meget i Hjemmet og tog hende paa Onklens Foranledning med ud til Baller i Studenterforeningen og

Maleri af Bernh. Middelboe. 1891: Interiør fra Kunsthandler (Nr. 79) Carl Foltmar's Hjem i Bredgade Nr. 4. Billedet tilhører (Nr. 88a) Fru Wille Foltmar.
Personerne er fra venstre til højre:
(Nr. 84) Meta Anna Christophine Foltmar (1856—1925). (Nr. 78) Emma Marie Sophie Foltmar (1830—1898), Pigen: Maren Sophie Christiansen (1859—1916). (Nr. 79) Kunsthandler Carl Ludvig Theodor Foltmar (1833—1905). (Nr. 87) cand. polyt. Albert Thorvald Foltmar (1867—1903)

i Teatrene. Meta var meget glad for Fætteren, men da denne forlovede sig med en anden, kølnedes Forholdet saa meget, at hun i sit Testamente af 25. Juli 1913 med Kodiciel af 10. April 1919, hvor hun bl. a. omtaler det her gengivne Maleri af Malte Engelsted saaledes: »Malte Engelsted: Familiebillede med Portrætter af min Adoptivfader, min Moder, mig selv og Maren Sophie Christensen«, ikke med eet Ord nævnes Fætteren Albert Thorvald, der dog er en af Forgrundsfigurerne. Hun levede fra Foraaret 1906 indtil sin Død i Villaen paa Ordrupvej, som Adoptivfaderen havde ladet indrette til Helaarsbeboelse for

hende. Sin efterladte Formue testamenterede hun til »Hestens Værn« og til et Legat kaldet »Kunsthändler Foltmars og Datters Legat for Syersker i smaa Kaar«. Ugift.

B-TABEL 10

Edvard Valdemar Foltmar, Nr. 80 (Søn af Chors Remtloff Foltmar, B-Tabel 8), * Kbhvn. 27. Septbr. 1835, dbt. Trinitatis K. 5. Juni 1836, † 30. Juni 1885 paa Lyngby Sygehus af et knust Ben, begr. Gjentofte Kirkegaard 5. Juli (Gjentofte K.).

Han kom i Tømrerlære, men kaldes ved sit Bryllup i 1861 Arbejdsmand. 6. Juni 1871 løste han Borgerskab som Værtshusholder og aabnede en Forretning i Amaliegade Nr. 33. 17. Juni 1884 købte han i Ordrup en Grund (Matr. Nr. 10 d af Ordrup), og her opførte han efter Ansøgning af 19. Juli 1884 en grundmuret Bygning til Forretning og Beboelse og en Bindingsværksbygning til Hestestald og Vognport paa Hj. af Hyldegaardsvej og Kirkevej. Her drev han Købmandshandel fra sin Hjørnebutik og Vognmandskørsel. Han handlede ogsaa med Brændsel, som han selv hentede i »Store Skov«, og det blev Aarsagen til hans Død. Da han en Dag i Juni 1885 hentede Træ i Skoven, væltede Vognen og en Træstamme knuste hans ene Ben. Han blev indlagt paa Lyngby Sygehus, hvor han døde. Enken solgte Ejendommen, som Broderen Carl havde Pant i, den 17. Juni 1886 og flyttede til København.

∞ Trinitatis K. 16. Juni 1861 *Johanna Christina Jönsson*, * Lund, Malmöhus Län, Sverige 10. April 1840, dbt. Lund 17. April, † Kbhvn. paa Sundby Hosp. 8. Oktbr. 1904 af emfysema pulm. (Lungeudvidelse, Bronchitis), begr. 14. Oktbr. paa Frederiksberg Solbjerg Kirkegaard. (Datter af Arbejtskarl Lars Jönsson i Lund, Sverige og Hustru Anna Lovisa Sjöbäck).

Hun kom til København i 1859 og blev gift 2 Aar efter. Hendes Fader kom hertil i 1865 og boede hos hende. Efter Mandens Død flyttede hun fra Ordrup til Kbhvn. og aabnede et Værtshus i Landemærket Nr. 12, Aaret efter flyttede hun til Fredericiagade Nr. 10 og fra 1897—1900 i Nyhavn Nr. 6. Ved sin Død boede hun i Overgaden o. Vandet Nr. 26.

BARN:

85. j. 1. *Carl Wilhelm Johan Ferdinand*, Sergent (1862—1898).
Se B-Tabel 11.

B-TABEL 11

Carl Wilhelm Johan Ferdinand Foltmar, Nr. 85 (Søn af Edvard Valdemar Foltmar, B-Tabel 10), * Kbhvn. i Klosterstræde 5 den 4. Novbr. 1862, dbt. Helligaands K. 14. Juni 1863, † 11. Marts 1898 af Lungetuberkulose, begr. paa Garnisons Kirkegaard den 18. Marts.

Han blev indkaldt som Menig ved Marinekorpset 1. April 1883, blev Befalingsmandselev 3. Oktbr. 1883, Underkorporal ved 2. Batl. 1. April 1884, Korporal 3. Oktbr. 1884, og Sergent 1. Decbr. 1884. Han gjorde Tjeneste ved 2. Batl., fik Distinktion for Eksercerskolen 1889, og Hæderstegnet for 8 Aars Tjeneste 31. Oktbr. 1892.

∞ Garnisons K. 25. Septbr. 1892 *Hulda Rebecka Anderson*, * Husabö (Husaby) Jönköping Lehn, Småland 22. Aug. 1866, † i Pittsburgh, Pa., U. S. A. 9. Marts 1932, begr. sst. 12. Marts.

Hun boede ved Mandens Død i Ryesgade Nr. 57 og rejste med sin Søn den 22. Aug. 1900 med Damperen »Hekla« til U. S. A., hvor Broderen Albert i Pittsburgh gav hende og BARNET et Hjem hos sig. Foruden Broderen Albert havde hun endnu 4 Søskende i Staterne.

Hun 2° ∞ i Pittsburgh, Swedish Gustaf Adolphus Church, 12. Aug. 1911, *Otto Sjøholm*, * i Eksjö, Jönköping, Sverige 2. Febr. 1845, † Pittsburgh 9. Novbr. 1928. Han var Maskinist ved Pennsylvania Railroad. I dette Ægteskab ingen Børn.

BARN:

86. k. 1. *Carlo Edvardt Valdemar Foltmar*, * Kbhvn. 12. Oktbr. 1893, dbt. Garnisons K. 14. Jan. 1894, konfirm. i Swedish Luth. Church i Pittsburgh 23. April 1910. Han lever endnu i Pittsburgh, hvor han er Inspector i Union Switch & Signal Co. Han havde i 1951 været 38 Aar i dette Firma. Han kan ikke eet Ord dansk, men kan læse og tale lidt svensk. Bor nu: 1231 Richmond Avenue, Pittsburgh 18, Pa. ∞ 12. Juli 1922 i Swedish Gustaf Adolphus Church i Pittsburgh (hedder nu: Friendship Lutheran Church) *Ellen Elvira Bolin*, * Clearfield, Pa. 30. Maj 1894, dbt. i Emanuel Church, West Clymer, Pa. 5. Juni 1894, konfirm. i Swedish Emanuel Church, Grass Flat, Pa. 15. Maj 1910. Hun lever endnu.

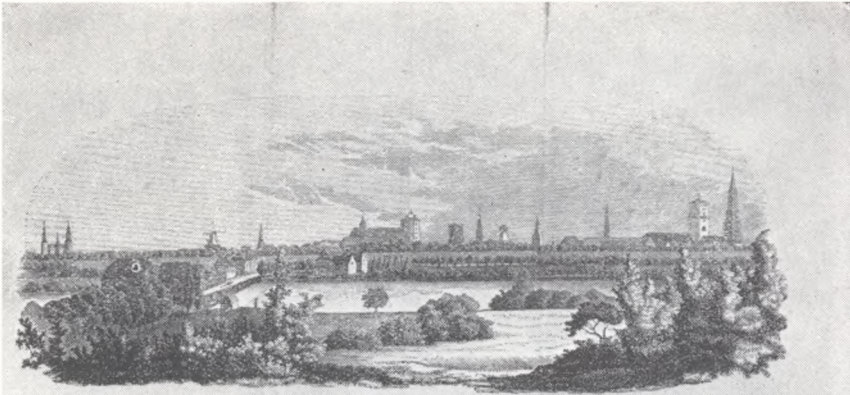
BARN:

1 Søn, der døde ved Fødslen 23. Aug. 1928.

B-TABEL 12

Wilhelm Thorvald Foltmar, Nr. 82 (Søn af Chors Remtloff Foltmar, B-Tabel 8) * Kbhvn. 27. Maj 1841, dbt. Trinitatis K. 15. Aug., † Kbhvn. paa Kommunehospitalet af Galdesten, apoplexia cerebri (Hjerneblødning) 14. Juni 1913, begr. paa Frederiksberg Solbjerg Kirkegaard 19. Juni.

Han kom i Hattemagerlære hos A. F. Bodecker paa Kongens Nytorv Nr. 354, Svend 25. Juli 1864 og fik ved Svendegildet (iflg. aarhundredgammel Skik) Skafter-Navnet: »Rask i det Fremmede«. 7. Febr. 1865 fik han udstedt Vandrebrev af Oldermænden M. Ro-

Oldermand og Mestere

HATTEMAGERLAUGET

i den Kongelige Residensstad Kjøbenhavn

Skjære nitterlig at Hattemagersvend *Wilhelm Thorvald Foltmar*
født i *Kjællehus* Væst. Kants. i *Oslo* i Aar
gammel, har arbejdet som Svend for os i *12* Aar
Højer og i den Tid opført
sig tro, sædelig, flittig og som det anstaaer en brau Svend. Vi anbefale derfor denne
Svend til samtlige vore Løngbrodre, og anmode om at han paa sædvanmessig Maade
maa blive hjulpet overalt paa sin Døds.

Kjøbenhavn den *7* Febr. *1865*

M. Rostvedsen
Oldermand.

thenborg og drog paa Valsen til Sverige, hvor han tog Ophold i i Uppsala og lærte Pigen Augusta Ekström at kende. Derfra gik Turen til Åbo i Finland, hvor han slog sig ned og etablerede sig som Hattemagermester. Han havde et stort Værksted, efter sigende med 11 Svende, tjente godt, men brugte det hele. 11. Juli 1874 fik han Udrejseattest fra Finland og tog til Kbhvn., hvor Broderen Carl 1. Decbr. 1874 løste Hattemagerborgerskab, som Wilhelm arbejdede paa indtil han 2. Juni 1885 selv tog Borgerskab som Hattemagermester. Fra 1886 til 1889 havde han Forretning i Blaagaardsgade Nr. 2 B og fra 1889 til sin Død i samme Gade Nr. 2 A i en høj Stue. Han var i mange Aar Medlem af Haandværkerforeningen, hvor han særlig tog sig af den festlige Side af Arbejdet.

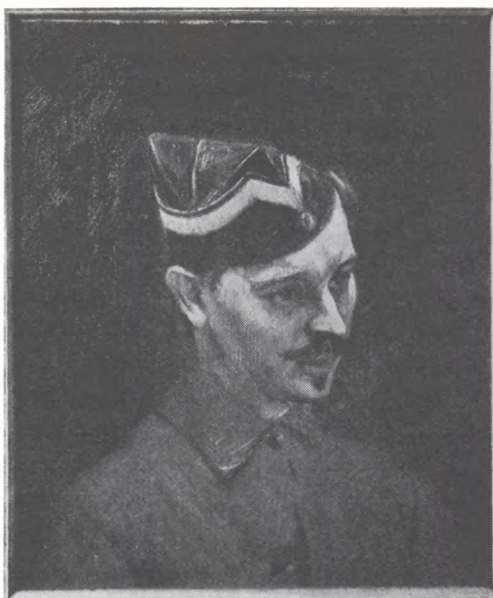
∞ Åbo Domkirke, Finland 17. Febr. 1867 *Augusta Wilhelmine Christina Ekström*, * Uppsala 21. Marts 1837, dbt. Uppsala Domkirke 27. Marts, † Kbhvn. af tabes dorsalis (Rygmarvstærning) 20. Septbr. 1899, begr. paa Frederiksberg Solbjerg Kirkegaard 26. Septbr. (Datter af Pigen Christina Margaretha Ekström, Faderen angives ikke).

Maaske har Faderen heddet: Nyström, da hun senere selv kaldte sig ved dette Navn. Hun rejste 20. Juli 1866 til Åbo fra Uppsala, hvor hun kort Tid efter blev gift.

BØRN:

87. 1. 1. *Albert Thorvald*, Ingeniør, cand. polyt. (1867—1903).
Se B-Tabel 13.
88. 1. 2. *Georg Valdemar*, Undermester ved K. T. A. S. (1870—1929).
Se B-Tabel 16.

Ubekendt Maler:
Håttmægermester (Nr. 82) Wilhelm
Thorvald Foltmar som Soldat.
Tilhører (Nr. 88a) Fru Wille Foltmar

B-TABEL 13

Albert Thorvald Foltmar, Nr. 87 (Søn af Wilhelm Thorvald Foltmar, B.-Tabel 12) * Åbo, Finland 26. Febr. 1867, dbt. Åbo Domkirke 24. Marts, † Kbhvn. af Spondylitis O. Abor. conf. (Betændelse i Lændehvirvlen) 8. Aug. 1903 paa Sect. Joseph Hospital, begr. paa Frederiksberg Solbjerg Kirkegaard 14. Aug.

Han kom med Forældrene til København i Juli 1874, men fik først dansk Indfødsret 13. Febr. 1903. I Aftenposten for 9. Septbr. 1902 findes paa Forsiden en Artikel med Fotografi af ham, som lyder:

BRANDASSISTENT FOLTMAR

Assistent ved Frederiksberg Brandvæsen, Foltmar, er født i Finland, 1867; men da den unge Foltmar allerede i 1874 kom hertil Kjøbenhavn, betragter han sig som fuldblods Kjøbenhavner. I 1884 tog han Adgangsexamen til polyteknisk Læreanstalt, og i 1891 tog han Examen i Ingeniørfagene. Foltmar fik derefter Ansættelse en kort Tid ved Kjøbenhavns

Vandværk, hvorefter han deltog i Forarbejderne til Anlægget af Vandværket ved Middelfart Sindsygeanstalt. Da dette Arbejde var udført, fik Foltmar indtil 1893 Ansættelse paa Kjøbenhavns Stadsingeniørs Kontor og senere hos Frederiksberg Stadsingeniør. Efterat han dernæst for Stadsingeniør Jochimsen havde ledet Anlægget af Helsingør Vandværk, fik han den 1. Februar 1895 Ansættelse som Assistent hos Stadsingeniøren paa Frederiksberg, samtidig med at han ansattes som Assistent ved Frederiksberg Brandvæsen. I denne Stilling fik Foltmar fast Ansættelse ved Frederiksberg Brandvæsens Omordning den 1. April 1900. I sin Egenkab af Ingeniør har han det særlige Tilsyn med Brandvæsenets tekniske Forvaltning, ligesom Tilsynet med Brandhanerne og Dowson- samt Acetylgasværkerne sorterer under ham.

Assistent Foltmar supplerer paa fortræffelig Maade de øvrige Officerer i Frederiksberg Brandkorps, saaledes at Overassistenten og de 2 Assistenten under Branddirektørens Overledelse udgjør et udmærket Hele, som Frederiksberg Borgere trygt kan stole paa i Farens Stund. Sammen med det ikke mindre fortræffelige Mandskab vil Korpsets Officerer udrette, hvad Mod og Snarraadighed formaar for at bringe Hjælp og Redning.

Han vilde selv have været Søofficer, men det var dengang meget bekosteligt; derimod aftjente han sin Værnepligt ved Marinen fra 1. Maj til 24. Septbr. 1891. Han maatte selv tjene med til sit Underhold under Studeringerne. Han havde forskellige Privatarbejder, bl. a. opførte han i 1901 Faxe Vandværk. Han interesserede sig for Frimærker og Fotografering og var Frimurer.

∞ Vor Frue K. 8. Juni 1894 *Camilla Emilie Edvardine Stendrup*,
* Kbhvn. 1. Febr. 1870, dbt. Christiansborg Slotskirke 8. Maj,
† Frederiksberg 24. Septbr. 1925 af Hjerteslag, begr. Solbjerg Kirkegaard 29. Septbr. (Datter af kongl. Balletdanser Niels Peter Stendrup [1833—1870] og Hustru Mathilde Alvilda Bernhardine Frederikke Møller [1843—1917]).

Faderen døde, da hun var $\frac{1}{2}$ Aar gl., og Moderen giftede sig den 19. Oktbr. 1876 med Prokurist Carl Lorentz Elberg Bie, der var ansat i Onklens Forretning: Holmblad & Co. I

Frederiksberg Brandvæsen.

Brandassistent Foltmar.

Assistent ved Frederiksberg Brandvæsen, i Sjæsbuhamn, betragter han sig som fuldblodt Foltmar, er født i Finland 1867, men da Sjæsbuhamner. I 1884 tog han Afgangser-
sen unge Foltmar allerede i 1874 som hertil i men til polyteknisk Værksskole, og i 1891 tog

han Examen i Ingeniørfagene. Foltmar sit derefter Anstættelse en kort Tid ved Sjæsbuhamns Vandværk, hvorefter han deltog i Forarbejderne til Anlægget af Vandværket ved Midelfart Smedjegensallé. Da dette Arbejde var afsluttet, fik Foltmar indtil 1893 Anstættelse paa Sjæsbuhamns Støbtøjsmesters Kontor og senere hos Frederiksberg Støbtøjsmester. Udenfor han dernæst for Støbtøjsmester Joh. M. Jensen havde ledet Anlægget af Deltagende Vandværk, til han den 1. Februar 1895 Anstættelse som Assistent hos Støbtøjsmesteren paa Frederiksberg, samtidig med at han ansattes som Assistent ved Frederiksberg Brandvæsen. I denne stilling fik Foltmar sit Anstættelse ved Frederiksberg Brandvæsens Ombygning den 1. April 1900. I sin Egenskab af Ingeniør har han det særlige Tilføjelse med Brandvæsenes tekniske Forvaltning, ligeledes Tilføjelse med Brandhæmme og Damp- samt Kraftmaskinforretninger betrukket under ham. Assistent Foltmar er suppleret som førstestillet Mand ved de øverste Officerer i Frederiksberg Brandværk, ligeledes af Brandassistenten og de 2 Assistenten under Branddirektørens Overførelse udgjør et udmærket Hæls, som Frederiksberg Borgere troget kan stole paa i Hverens Stund. Sammen med det ikke mindre førstestillet Mandskab vil Forsjæts Officerer adrette, hvad Nød og Snarvaardighed formaar for at bringe Døds og Redning.

C. U.

Tirsdag, den 9. September.

Måned 292 Dage. — Vind 114 Dage.

Solen. Dags. kl. 4 30 15.	1902.	1901.	1900.	1899.	1898.	1897.	1896.
Nedg. kl. 6 44							
Vind. Dagen							
Børge 13 1.	10.	9	10	11	12	13	14
14 2.	15	16	17	18	19	20	21
efter 4 2.	21	22	23	24	25	26	27
13 1.	28	29	30	—	—	—	—

D Waanen: Første Kvart kl. 11. 15 1/2. Sidste Kvart kl. 9. 55 1/2. Glim.

- Eom Helt., Høvels- og Kærløbs.**
1812, Abo. Sognemester G. O. J. Krohn født.
1854, Tidligere i Rosen G. J. Skovgaard f.
1836, Tidligere for Høllensmester Sørensen Olsen f.
1843, Christenmand Chr. T. H. Skottebo f.
— Tidligere Høllensmester, Høllensmester D. Skottebo f.
1814, Høllensmester Sørensen f.
1845, Høllensmester, Sognemester G. J. Krohn f.
1858, Høllensmester S. G. Skovgaard f.
1857, Høllensmester G. O. J. Krohn f.

Artikel i Aftenposten, Tirsdag den 9. September 1902, med Billede og Omtale af Brandassistent (Nr. 87) Albert Thorvald Foltmar

dette Hjem voksede hun op med en Søster og 6 Halvsøskende. Efter Mandens Død fik hun Ansættelse ved Frederiksberg Hospitals Omstillingsbord, medens en Pige passede Børnene hjemme. I 1907 startede hun et Maskinafskrivningsbureau. I Slutningen af September 1925 fik hun overdraget en af Det Kgl. Klasselotteris Kollektioner, men døde inden Trækningen begyndte. Hun døde af et Hjerteslag i Hjemmet i sin Svigerdatter Marthas Arme.

BØRN:

89. m. 1. *Kaj Thorvald Camillo*, Bankrevisor (* 1895).
Se B-Tabel 14.
90. m. 2. *Gunnar Wilhelm Carl*, Entreprenør (* 1897).
Se B-Tabel 15.
91. m. 3. *Eigil Albert August*, * Frederiksberg 13. Maj 1899, dbt. i Sct. Lukas K. 25. Juni, † Frederiksberg 27. Marts 1902 af Meningitis tuberc., begr. paa Solbjerg Kirkegaard 2. April.
92. m. 4. *Gudrun Camilla Mathilde*, * Frederiksberg 31. Oktbr. 1902, dbt. Frederiksberg K. 19. Juli 1903. Efter Mellemskoleeksamen var hun nogle Aar ansat i Forsikrings A/S Baltica og kom derefter paa Kontor i A/S Winkels Trikotagefabriker, hvor hun lærte sin Mand at kende. Hun er nu ansat i »Frederiksberg Ejendomsadministration«. Ingen Børn.

∞ Sct. Andreas K. 19. Oktbr. 1930 *Magnus Christiansen*, * Holstebro 20. Jan. 1901, dbt. sst. 10. Febr. (Søn af Thomas Christiansen og Hustru Ane Margrethe Andersen i Holstebro).

Han har været ansat i forskellige Firmaer i Trikotagebranchen og er nu Prokurist i »Dansk Lømmetørklædefabrik«. Frimurer. Bor nu: Beatevej 2, Valby.

B-TABEL. 14

Kaj Thorvald Camillo Foltmar, Nr. 89 (Søn af Albert Thorvald Foltmar, B-Tabel 13) * paa Frederiksberg 9. Febr. 1895, dbt. Frederiksberg K. 19. Maj, konfirm. Sct. Andreas K. 3. Oktbr. 1909.

Realeksamen fra Frederiksberg Gymnasium 1911, Afgangseksamen fra Niels Brocks Handelsskole 1913. Bogholder paa Holme-gaards Glasværk fra 1. Aug. 1913 til 24. Novbr. 1916. Indkaldt

(Nr. 89) Kaj Thorvald Camillo
Foltmar (Fotografi)

som Soldat 23. Novbr. 1916, paa Fodfolkets Kornetskole paa Kronborg 10. Oktbr. 1917, Kornet 13. Juni 1918, Sekondløjtnant ved 17. Batl. 25. Oktbr. 1918. Derefter Revisor i Revisions- & Forvaltnings Institutet A/S til 1. Juni 1920, og har fra 1. Juni 1920 været ansat i Privatbanken i Kjøbenhavn A/S, 1. Jan. 1949 Fuldmægtig. Han har i flere Aar virket i Dansk Røde Kors, i 2 Aar i Bestyrelsen for »Dansk Røde Kors Samaritanerafdeling«, modtog 26. Septbr. 1949 Kongens Emblem for Samariter. Litterære Arbejder: Har skrevet Ejendommen »Mosendal«s Historie i »Frederiksberg gennem Tiderne«, 1952, og har i 18 Aar arbejdet paa og skrevet Bogen: »Stamtavle over Slægten Foltmar i Danmark og Norge«. Bor nu: Skovkrogen 5 i Ordrup.

∞ Sct. Andreas K. 16. Aug. 1924 *Martha Eleonora Olsen*, * Frederiksberg 2. Oktbr. 1894, dbt. Frederiksberg K. 18. Novbr. (Datter

af Glacérmester hos Bing & Grøndahl A/S Jens Olsen [1845—1906] og Hustru Johanne Dorothea Christensen [1849—1929]).

Kom som 14-aarig paa Kontor hos Firma: Emil Lassen.

Hun 1° ∞ Solbjerg K. (Frederiksberg) 23. Decbr. 1917 *Lauritz Christian Ovesen*, Styrmand i D. F. D. S. * Randers 25. Maj 1890, † Frederiksberg 2. Febr. 1921, begr. Solbjerg Kirkegaard. Ingen Børn i dette Ægteskab.

BARN:

93. n. 1. *Elsé Johanne Camilla*, * Frederiksberg 29. Jan. 1928, dbt. Sct. Lukas K. 5. April, konfirm. Messias K. i Charlottenlund 10. Oktbr. 1943. Realeksamen fra Ordrup Gymnasium 1945. Ansat i næsten 2 Aar i »Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring A/S«. Har været paa Sorø Husholdningsskole Vinteren 1946—1947. Fik derefter Ansættelse paa »Det danske Luftfartsselskab«s Kontor til 15. Febr. 1950. Fra 15. Febr. 1950 Kontorassistent i A/S Tuborgs Bryggerier. Ugift.

B-TABEL 15

Gunnar Wilhelm Carl Foltmar, Nr. 90 (Søn af Albert Thorvald Foltmar, B-Tabel 13) * Frederiksberg 14. Febr. 1897, dbt. Frederiksberg K. 9. Maj.

Han kom efter Faderens Død 10 Aar gl. paa Det kongl. Opfostringshus. Kom 1912 i Skorstensfejerlære i Glostrup, derfra til Gentofte, hvor han blev Svend 1. Juli 1916, arbejdede som Svend i Gentofte, paa Lolland og i Jylland; var derefter et Par Aar Repræsentant i Farver og Lakker hos Grosserer de la Laing i Kbhvn. Har nu en større Entreprenørvirksomhed i Hørsholm, med Tagdækning som Speciale. Bor nu: Selmersvej Nr. 11 i Hørsholm.

1° ∞ Thimotheus K. (Valby) 23. Jan. 1921 *Louise Cathrine Ella Paepke*, * Frederiksberg 20. Aug. 1897, dbt. Frederiksberg K. 12. Decbr. (Datter af Garvermester Peter Louis Paepke og Hustru Johanne Marie Vilhelmine Petersen).

Ægteskabet ophævet i 1940.

Hun 2° ∞ Sct. Lukas K. 12. Novbr. 1944 *Hans Christian Christensen*, * Ribe 3. Jan. 1903, dbt. Ribe Domk. 30. Jan. (Søn af Tømrermester i Ribe Christen Jakobsen Christensen og Hustru Jacobine Margrethe Jacobsen).

Købmand med Forretning paa Ndr. Fasanvej Nr. 134.

2° ∞ Frederiksberg Raadhus 11. Maj 1940 *Thyra Ada Karen Mathilde Jørgensen*, * Sandbjerg (Birkerød Sogn) 30. April 1902, dbt. Birkerød K. 22. Juni. (Datter af Skomagermester Jens Frederik Jørgensen i Sandbjerg og Hustru Alma Mathilde Viktoria Jensen). Ingen Børn.

BØRN

i 1ste Ægteskab:

94. o. 1. *Irene Lise Camilla*, * Kbhvn. 7. Marts 1921, dbt. Krist. K. paa Enghaveplads 9. Juni. Gik først i Thorvaldsensvej Skole og derefter i H. C. Ørstedvej Skole. Uddannet som Reklametegnerske. Har haft Ansættelse i »Atelier Hjarne«.

∞ Sct. Lukas K. 10. April 1952 *Otto Tønnes Jensen*, * Roskilde 22. Aug. 1921. (Adoptivsøn af Slagterm. i Vindinge ved Roskilde Henrik Jensen og Hustru Esther Antonia Lassen). Bartender.

BARN:

1. Dorthé Tønnes Jensen, * Frederiksberg 14. Novbr. 1953, dbt. sst. Sct. Lukas K. 7. Febr. 1954.

95. o. 2. *Lilli Ebba Jenny*, * Frederiksberg 20. Maj 1923, dbt. Godthaabs K. 9. Septbr. Gik i Thorvaldsensvej Skole og blev derefter Ekspeditrice i Firma: P. O. Pedersen, St. Kongensgade Nr. 21, derefter Ansættelse i Prisdirektoratet fra 1943—1946.

∞ Vor Frelzers K. (Christianshavn) 18. Juni 1944 *Eigil Edmund Christiansen*, * Ordrup 28. Novbr. 1918, dbt. Sct. Knuds K. i Odense 11. Maj 1919 (Søn af Købmand Christian Iver Christiansen og Hustru Flora Georgine Nielsen). Først ansat i Sygekassen »Fremtiden« i Kbhvn., nu Overassistent i »Lyngby og Omegns Sygekasse«. Bor i egen Villa: Hyldeager Nr. 5, Trørød pr. Vedbæk.

BARN:

1. Jette Christiansen, * 25. Novbr. 1946, dbt. Sct. Lukas K. 13. April 1947.

B-TABEL 16

Georg Valdemar Foltmar, Nr. 88 (Søn af Wilhelm Thorvald Foltmar, B-Tabel 12) * Åbo i Finland 9. Juli 1870, dbt. Åbo Domk. Juli 1870, † Kbhvn. 21. April 1929 af Kræft, begr. Bispebjerg Kirkegaard (Simeons K.) 26. April.

Han kom til Danmark med Forældrene i 1874. Efter at have taget Præliminæreksamen kom han i Mekaniker- og Elektrikerlære. 13. Novbr. 1891 aflagde han Svendep prøve i Instrumentmagerfaget; det bestod i Forfærdigelse af et Dioptré-Nivellérinstrument, for hvilket han opnaaede Udmærkelse. Sin Værnepligt aftjente han ved 1. Batl. fra 31. Marts 1892 til 3. Oktbr. s. A. Han startede, vistnok i 1901, sammen med W. M. Christensen en elektrisk Installationsforretning: Foltmar & Christensen paa Gl.

Kongevej Nr. 111, som han havde et Par Aar. Senere fik han Ansettelse i Københavns Telefon A/S som Montør og var ved sin Død Undermester. Dansk Indfødsret 13. Febr. 1903.

∞ Helligaands K. 24. Aug. 1910 *Vilhelmine Augusta Margrethe Nielsen*, * Kbhvn. 14. Novbr. 1878, dbt. Sct. Stefans K. 26. Jan. 1879 (Datter af Anders Nielsen og Hustru Bodil Kathrine Larsen).
Bor nu: Guldbergsgade Nr. 123.

BØRN:

96. p. 1. *Ebba*, * Kbhvn. 24. Marts 1910, dbt. Hellig Kors K. 5. Maj, † Febr. 1912.
97. p. 2. *Børge*, Montør (* 1912). Se B-Tabel 17.
98. p. 3. *Henny*, * Kbhvn. 23. Aug. 1919, dbt. Vor Frue K. 16. Novbr. Tog Realeksamen fra N. Zahles Seminariskole. Fra 1945 Kontorassistent i Københavns Telefon Akts.

∞ Københavns Raadhus 21. Maj 1952 *Leif Preben Jørgensen*, * Frederiksberg 27. Novbr. 1924. Assistent. (Søn af Grønthandler paa Frederiksberg Olaf Jørgensen og Hustru Karen Poulsen).

BARN:

1. Hanne Lise Jørgensen, * 3. Juni 1953.

B-TABEL 17

Børge Foltmar, Nr. 97 (Søn af Georg Valdemar Foltmar, B-Tabel 16) * Kbhvn. 4. Septbr. 1912, dbt. Sct. Andreas K. 10. Novbr.

Han kom i Mekanikerlære 15. Septbr. 1927 og blev Svend 15. Septbr. 1932. Han er nu Værkfører i A/S Bircka. Bor i egen Villa: Jacob Fortlings Vej Nr. 18, Kastrup.

∞ Fredensborg Slotsk. 22. Oktbr. 1944 *Grete Christine Pontoppidan*, * Kbhvn. 25. April 1916, dbt. Davids K. 28. Maj 1917 (Datter af Redaktør i Fredensborg Hjalmar Pontoppidan og Hustru Erna Carmen Holmbom).

Hun tog i 1931 Realeksamen fra Hørsholm komm. Mellem- og Realskole og har gennemgaaet den 3-aarige Bankskole, medens hun var ansat i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, hvor hun var Sekretær.

BØRN:

99. q. 1. *Birgit*, * Frederiksberg 31. Aug. 1945, dbt. Kastrup K. 11. Novbr.
100. q. 2. *Annelise*, * Kbhvn. 4. Oktbr. 1948, dbt. Kastrup K. 5. Decbr.
101. q. 3. *Erik*, * Kastrup 20. Maj 1954, dbt. Kastrup K. 11. Juli.

B-TABEL 18

Johan Albert Foltmar, Nr. 83 (Søn af Chors Remtloff Foltmar, B-Tabel 8) * Kbhvn. 25. Juli 1845, dbt. Helligaands K. 21. Septb., † Roskilde 3. Decbr. 1899 af Hjerneblødning, begr. Graabrødre Kirkegaard i Roskilde 8. Decbr.

Han kom i Lære hos Hattemagermester Carl Friederich Machold paa Ll. Kiøbmagergade Nr. 49. Den 25. Juli 1864 blev han Svend og fik ved Svendegildet Skaffer-Navnet: Godt opført. Han tog til Roskilde og aabnede her en Hattemagerforretning. Senere havde han ogsaa Forretning i Holbæk og i Frederikssund, men dem havde han ikke ret længe. 5. Marts 1885 løste han Hattemagerborgerskab i Kbhvn. og aabnede en Forretning paa Nørrebrogade Nr. 15, som han drev til sin Død, medens hans Hustru passede Forretningen i Roskilde. Han boede i Ahlgade Nr. 4. Bag Forhuset

over en flisebelagt Gaard var en Have og et Havehus, som han havde restaureret til Beboelse, men han naaede ikke at flytte ind; derimod boede hans Enke der. Et Billede malet af Johan Albert af dette Hus ejes af hans Datter, Fru Baltzar.

∞ Vor Frue K. (Kbhvn.) 28. Decbr. 1872 iflg. Kongebrev *Karen Karoline Christensen*, * Roskilde 27. Septbr. 1847, dbt. Roskilde Domk. 19. Decbr., † paa Diakonissestiftelsen paa Frederiksberg 28. Jan. 1910, begr. paa Graabrødre Kirkegaard i Roskilde 4. Febr. Efter Mandens Død fortsatte hun Hatteforretningen paa Nørrebrogade indtil 1901.

BØRN:

102. r. 1. *Carl Albert*, * Roskilde 4. Aug. 1873, hjemmedøbt 28. Aug. (Roskilde Domk.), † 19. Jan. 1874 af Krampe, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 22. Jan.

103. r. 2. *Olga Anna Marie Valgerda*, * Roskilde 26. Decbr. 1874, dbt. Roskilde Domk. 13. Juni 1875. Hun traf sin senere Mand hos Lærer Schmidt i Roskilde en Nytaarsaften, og de blev forlovede den 2. Febr. 1892. Hun ejer, som tidligere nævnt, en Del Slægtsbilleder:

- 1) Anna Margretha Foltmar, f. Göthgen, malet af Th. Niss.
- 2) Meta Foltmar, malet af A. Dorph.
- 3) Carl Foltmar, malet af Viggo Johansen.
- 4) Deres Hus i Roskilde, malet af Johan Albert Foltmar.
- 5) En Karton tegnet med Tusch af Maleren I. F. Hansen, med de fire Ejendomme, hvor Carl Foltmar havde Forretning.
- 6) Et Maleri af Carl Foltmars Dagligstue i Møntergade.
- 7) Et hvidmalet Bornholmerur, der skal have tilhørt Chors Remtloff Foltmar.

Hun boede 25. Febr. 1950, da jeg besøgte hende, hos sin Søn i Gentofte, hvis Husførelse, hun trods sin høje Alder, passede.

∞ Roskilde Domk. 2. Novbr. 1897 *Herman Albert (Jørgensen) Baltzar*, * Roskilde 8. Febr. 1868, dbt. Roskilde Domk. 24. April, † i Kbhvn. 1941. (Søn af Lærer ved Borgerskolen og Klokker ved Domkirken i Roskilde, Kammerraad Jørgen Søren Jørgensen og Hustru Klara Vilhelmine Rasmussen). Fik iflg. kgl. Bev. af 21. Maj 1901 Navneforandring til: *Baltzar*. Han havde aftjent sin Værnepligt som Løjtnant, var cand. phil. og Kommunelærer ved Istedgades Kommuneskole i Kbhvn.

BØRN:

1. Ella Foltmar Baltzar, * 22. Aug. 1898, dbt. Frederiksberg K. 18. Dechr. Gift.
2. Vagn Foltmar Baltzar, * 4. Jan. 1902, dbt. Frederiksberg K. 25. Maj. Afdelingsbestyrer i Bikuben. Gift.

B-TABEL 19

Christian Gottfried Foltmar, Nr. 70 (Søn af Niels Foltmar, B-Tabel 6) * Kbhvn. 1. Maj 1805, dbt. Helligaands K. 17. Juli, † paa Oringe Helbredelsesanstalt af Sindssyge 18. Novbr. 1858, begr. paa Vordingborg Kirkegaard (Vordingborg K.) 23. Novbr.

Efter Moderens Død i 1812 kom han i Forsorg hos en Familie Holm. Han blev udlært som Glarmester og tog til Roskilde, hvor han i mange Aar havde Forretning i Hersegade Nr. 2. I »Roskilde Avis« Nr. 31 den 13. Marts 1858 har han indrykket denne Annonce:

Solformørkelsesglas

faaes fra 4 Sk. til 8 Sk. Stykket hos Glarmester Foltmar i Hersegade.

Han var meget interesseret i sin Stands Kaar, saa da Snedkermester L. Hansen i Roskilde, der var hans gode Ven, stiftede

»Roskilde Borger-Haandværker og Industriforening« var han og hans anden gode Ven: Malermester C. Kyhse med ved Starten. I 1858 var han ude for en alvorlig Ulykke. Han stod en Dag paa en Altan for at give Tilbud paa Ejendommens Glarmesterarbejde, da Altanen brast og han styrtede til Jorden og slog Hovedet. Følgen blev, at han kom paa Helbredelsesanstalten i Oringe, hvor han døde. Under hans Sygdom passede hans energiske Kone Forretningen og indrykkede følgende Annonce i »Roeskilde Avis« Nr. 83 den 17. Juli 1858:

Behag at mærke!

Da min Mands Svagelighed bestandig tiltager og han ikke kan fortsætte sin Profession, har jeg taget mig en dygtig Svend, som jeg haaber kan tilfredsstille Enhvers billige Fordringer, og forventer jeg at de ærede Byens og Omegnens Beboere vil som tidligere forunde mig deres Arbeide.

Marie Foltmar
Glarmester.

Enken bekendtgjorde Dødsfaldet i »Roeskilde Avis« Nr. 137 den 20. Novbr. 1858:

At Gud den 18. ds. i sin uransagelige Viisdom bortkaldte til en bedre Verden min gode og stræbsomme Mand, mine Børns kjærlige Fader, C. Foltmar i sit 54 Aar efter længere Tids Sygdom, bekendtgjøres herved for deltagende Slægt og Venner, med Haab til Gud om Trøst i mit tunge Tab.

Marie Foltmar.

∞ Roskilde Domkirke 25. Maj 1839 *Maria Elisa Francina Oppenhäusser*, * Kbhvn. 26. Juli 1811, dbt. Sct. Petri K. 25. Aug., † i Duebrødre Hospital i Roskilde 19. Maj 1901, begr. paa Graabrødre Kirkegaard i Roskilde (Roskilde Domk.) 24. Maj. (Datter af Tømrersvend Matthias Oppenhäusser og Hustru Maren Westphal).

I Aarene 1834—1835 træffer vi hende i Roskilde tjenende hos Apoteker Christian Arends. Hun var en dygtig og energisk Kvinde, der efter Mandens Død førte Forretningen videre med

en Svend, og ikke selv var bange for at tage Glarmesterkisten paa Ryggen og gaa rundt hos Bønderne paa Egnen for at sætte Ruder i. For at supplere sine Indtægter tog hun flere Børn i Pleje, til Trods for, at hun ved Mandens Død selv havde 7 Børn i Alderen fra 18 til 4 Aar. I Ejendommen Hersegade Matr. Nr. 175 a, som hun ejede, havde hun ogsaa Logerende. Sine sidste Aar tilbragte hun i Duebrødre Hospital.

BØRN:

104. s. 1. *Hans Christian Magnus*, Snedkermester (1840—1894).
Se B-Tabel 20.
105. s. 2. *Birgitte Marie*, kaldet »Lille Laura«, * Roskilde 17. Jan. 1842, dbt. Roskilde Domk. 14. Maj, † Kbhvn. 31. Oktbr. 1917 af Fraktura finaris Embolia art. pulm., begr. paa Frederiksberg Solbjerg Kirkegaard 6. Novbr. Hun tog 17 Aar gl. Ophold i Kbhvn., hvor hun først tjente i forskellige Huse, senere blev hun Dameskræderinde. Hendes Død skyldtes en Paakørsel af en Sporvogn i Pile Allé, hun kom paa Kommunehospitalet med kvæstet Hofte og døde der af en Blodprop. Hun var ugift, men havde en Søn, der døde $\frac{1}{2}$ Aar gl.

BARN:

1. *Herløv*, † 28. Aug. 1880, begr. Solbjerg Kirkegaard 1. Septbr. Han var i Pleje hos Smedesvend Carl Lund og Hustru Christine Hansen, Borgergade Nr. 36, begge født i Roskilde.
106. s. 3. *Emilie Ernestine Fransine*, kaldet Franzine, * Roskilde 10. Jan. 1844, dbt. Roskilde Domk. 2. Juni, † Kbhvn. 9. Novbr. 1924 af Mars subitane semilitas, begr. fra Krematoriet paa Bispebjerg Kirkegaard 15. Novbr. (Fredens K.).

Hun var i mange Aar Husbestyrerinde hos Grosserer Johs. Chr. Hornemann. Ved sin Død boede hun i en Stiftelse paa Sortedamsdosseringen Nr. 49 F. Ugift.

107. s. 4. *Albert Emil Gottfred*, * Roskilde 24. Oktbr. 1845, dbt. Roskilde Domk. 1. Maj 1846, † Roskilde 9. Decbr. 1846 af Krampe, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 14. Decbr. (Roskilde Domk.).

108. s. 5. *Bertram Emil Gottfred*, Snedkermester (1847—1909).
Se B-Tabel 21.

109. s. 6. *Emma Marie Caroline*, * Roskilde 24. Jan. 1850, dbt. Roskilde Domk. 26. Juli, † paa Kommunehospitalet i Kbhvn. 31. Juli 1930 af Alderdomssløvsind, begr. fra Bispebjerg Krematorium 4. Aug. Urnen nedsat i Urnehaven 11. Aug. (Johannes K.). Hun tog i en ung Alder til Kbhvn. og blev gift. Ved sin Død boede hun i Elmegade Nr. 24 A.

∞ Vor Frelsers K. (Christianshavn) 7. Novbr. 1874 *Vilhelm Sophus Sørensen*, * Christianshavn 24. Febr. 1847, dbt. Vor Frelsers K. 24. Maj, † Kbhvn. 2. Jan. 1885 af Bronchitis, begr. paa Solbjerg Kirkegaard (Frederiksberg K.) 6. Jan. (Søn af Arbejdsmand Henrich Sørensen paa Christianshavn og Hustru Anne Margrethe Franck). Ved sin Død boede han i Thuresensgade Nr. 9. Han var Bogbindersvend.

Der skal have været 2 Sønner, der døde som smaa.

110. s. 7. *Johannes Albert*, * Roskilde 6. Maj 1852, dbt. Roskilde Domk. 14. Juli, † 13. Jan. 1867 af Krampe, begr. Roskilde 18. Jan. (Roskilde Domk.). Sophie Foltmar (Nr. 112) mener at vide, at han skulde have været blind og boede paa

Det kongl. Blindeinstitut. Moderen bekendtgjorde Dødsfaldet i »Roskilde Avis« Nr. 13 den 16. Jan. 1867:

At Gud i sin urandsalige Viisdom bortkaldte til et bedre Liv min kjære Søn Johannes Albert Foltmar, efter et langvarigt Sygeleie, 15 Aar gammel, bekjendtgjøres af hans dybtsørgende Moder og Sødskende.

Marie Foltmar
født Oppenheuser.

Begravelsen skeer fra Hjemmet Fredag Middag Kl. 1½

111. s. 8. *Marie Agathe Ludovica*, * Roskilde 7. Decbr. 1854, dbt. Roskilde Domk. 15. Juli, fundet død den 23. Novbr. 1922 i sin Lejlighed Rosenborggade Nr. 10, formentlig død af Hjertelammelse, begr. den 28. Novbr. Kl. 1½ paa Bispebjerg Kirkegaard fra Retsmedicinsk Institut. Hun var Dameskræderinde og ugift.

B-TABEL 20

Hans Christian Magnus Foltmar, Nr. 104 (Søn af Christian Gottfried Foltmar, B-Tabel 19) * Roskilde 10. April 1840, dbt. Roskilde Domk. 5. Juli, † 6. Marts 1894 af Brystbetændelse og Hjerne-lamhed, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 12. Marts.

Han kom i Lære hos Faderens gamle Ven Snedkerm. Lauritz Hansen, blev Svend og etablerede sig som Mester i 1868. Han var en meget dygtig Snedker; fast Snedker ved Domkirken, hvor han bl. a. har restaureret Altertavlen, ligesom han ogsaa har restaureret nogle Altertavler i Jylland. Han boede i Malermester Kyhses Ejendom i Skomagergade Nr. 28 (Matr. Nr. 275) i Havehuset. Hans anden Hustru bekendtgjorde Dødsfaldet i »Roskilde Avis« Nr. 56 den 8. Marts 1894:

Tirsdagen den 6. ds. tog Gud til sig min kjære Mand, Snedkermester

C. Foltmar, 53 Aar gl., hvilket herved bekendtgjøres af hans dybtsørgende Hustru, Børn og gamle Moder.

Wilhelmine Foltmar
født Friis.

Begravelsen foregaar Mandagen den 12. ds. Kl. 1¹/₂ fra Kapellet paa Graabrødre Kirkegaard.

1⁰ ∞ Roskilde Domk. 31. Jan. 1868 *Laurentzine Berthaline Marentrine Oppenheuser*, * Roskilde 12. April 1844, dbt. Roskilde Domk. 25. Aug., † 30. Maj 1887 af cancer uteri, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 3. Juni. (Datter af Snedkermester i Roskilde Christian Frederik Oppenheuser, * Kbhvn. 8. April 1816, og Hustru Elise Hansen, * i Maribo 27. Marts 1825).

Hendes Fader var Broder til Hans Christian Magnus Foltmar's Moder, hun blev altsaa gift med sin Fætter. Hun var den ældste af en Flok paa 8 Børn. Hendes Mand bekendtgjorde Dødsfaldet i »Roskilde Avis« Nr. 123 den 1. Juni 1887:

At min kjære Hustru Lauritssine, født Oppenheuser, er afgaaet ved Døden den 30. ds. bekendtgjøres af hendes Mand, Moder og 3 Børn.

Chr. Foltmar
Snedkermester.

Begravelsen skeer fra Kapellet paa Graabrødre Kirkegaard Fredag den 3. Juni Kl. 12¹/₂.

Hun havde i Ægteskabet 5 Børn.

2⁰ ∞ Roskilde Domk. 23. Decbr. 1889 *Wilhelmine Sophie Friis*, * Kongens Lyngby 20. Decbr. 1849, dbt. Lyngby K. 29. Marts 1850, † Roskilde 23. Oktbr. 1916, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 29. Oktbr. (Datter af Skomagermester i Kongens Lyngby Bernt Mogensen Friis og Hustru Karen Sophie Rasmussen).

Hun tog fast Ophold i Kbhvn. i 1864, 15 Aar gl., her blev hun i 1873 gift med Handelsagent Niels Peter Bueman. Efter hans Død i 1886 boede hun i Turesensgade i Kbhvn. I samme Opgang boede Hans Chr. Magnus's Søster: Emma Marie Caro-

line, og her stiftede han saa Bekendtskab med Fru Buemann. Børnene i 1ste Ægteskab kunde ikke med Stedmoderen og flyttede til Kbhvn., Sophie i 1889 og Betty i 1890.

I »Roskilde Avis« Nr. 64 den 17. Marts 1894 finder vi følgende Avertissement:

Den af min afdøde Mand i 26 Aar førte Snedkerforretning agter jeg at fortsætte under en ældre og dygtig Svends Ledelse. Det skal altid være Formaalet ved reelt og godt Arbeide at tilfredsstille enhver billig Fordring, og anbefaler jeg mig til min afdøde Mands Kunder samt til Enhver, som vil forunde mig deres Arbeide.

Ærbødigst

Wilhelmine Foltmar.

Denne ældre og dygtige Mestersvend hed Jesper Jensen Povelsen. Han giftede sig med Enken og overtog Forretningen efter god gammel Skik. Ingen Børn.

Hun 1° ∞ Kbhvn. 1873 Niels Peter Buemann (Buhmann), * Horsens 9. Maj 1842, dbt. Horsens 12. Juni, † Kbhvn. 29. Decbr. 1886, begr. i Horsens. (Søn af Kleinsmedemester i Horsens Hans Christian Buhmann og Hustru Mette Maria Nielsen).

Han tog fast Ophold i Kbhvn. i 1871. Ved sin Død var han Bogholder og boede i Skt. Hansgade Nr. 41.

Hun 3° ∞ Roskilde Domk. 4. Jan. 1898 Jesper Jensen Povelsen, * Stenlille 25. Aug. 1858, dbt. Stenlille K. 24. Septbr. † Roskilde 25. Decbr. 1927, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 31. Decbr. (Søn af Lærer og Kirkesanger i Stenlille Jacob Christian Povelsen og Hustru Jensine Christiane Jensen).

Han var Mestersvend hos Hans Christian Magnus Foltmar og fortsatte som Mester dennes Forretning i Roskilde. Senere blev han Kirkebetjent og giftede sig med Emmy Anna Thomsen, der blev begravet 9. April 1955.

Hans Christian Magnus Foltmar's Børn i 1ste Ægteskab:

112. t. 1. *Anton Christian Marius*, * Roskilde 12. Marts 1868, dbt. Roskilde Domk. 21. Maj, † 24. Marts 1871 af Kirtelsyge-Hjernebetændelse, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 28. Marts.
113. t. 2. *Sophie Elise Marie*, * Roskilde 4. Decbr. 1869, dbt. Roskilde Domk. 17. April 1870, † Kbhvn. 20. Novbr. 1952, begr. paa Bispebjerg Kirkegaard (fra Krematoriet) 25. Novbr. Hun tog til Kbhvn. den 1. Septbr. 1889, da hun ikke kunde med Stedmoderen. Hun tog Arbejde som Syerske. Senere ernærede hun sig ved at sy Herrebenklæder og beskæftigede en Overgang 4 Svende. Jeg besøgte hende paa Blegdamsvej Nr. 84 den 15. Juni 1946, hun var da rask og rørig, og fortalte mig en Del om Slægten, ligesom hun forærede mig en Del Fotografier af Familien. Ugift.
114. t. 3. *Antonette Emilie*, * Roskilde 26. April 1872, dbt. Roskilde Domk. 29. Septbr., † 6. Juni 1877 af Tæring, begr. paa Graabrødre Kirkegaard 9. Juni.
115. t. 4. *Betty Laura Christiane* (kaldet »Lille Laura«), * Roskilde 13. Decbr. 1873, dbt. Roskilde Domk. 14. Juni 1874. Aaret efter Faderens Bryllup med Fru Buemann rejste hun til Kbhvn. Efter sin Mands Død var hun ansat paa et Veksellererkontor, nu lejer hun et Par Værelser ud af sin Lejlighed i Grenaaagade Nr. 13 og har sin Aldersrente. Ingen Børn.
- ∞ Kbhvn. Hellig Kors K. 5. April 1900 *Lydion Emanuel Larsen*, * Kbhvn. 27. Marts 1870, dbt. Trinitatis K. 3. Juni, † Kbhvn. 9. Jan. 1911, begr. 15. Jan. paa Assi-

stens Kirkegaard. (Søn af Tømrermester Mads Larsen og Hustru Emma Mathilde Nielsen).

Han var Udenlandsk Korrespondent i A/S Øresunds kemiske Fabrikker.

116. t. 5. *Elise Olga Augusta*, * Roskilde 1. Aug. 1876, dbt. Roskilde Domk. 10. Decbr., † Kbhvn. 10. April 1929 af Mb. cordis chron. i Zinnsgade Nr. 3, begr. fra Esajas K. 14. April, brændt og Urnen nedsat i Bispebjerg Kirkegaard. Stedmoderen var meget haard ved hende; hun tog derfor til Kbhvn., hvor hun blev gift med Kapelmester Richard Petrusky, fra hvem hun blev skilt, antagelig i 1911—12. Hun levede derefter af at leje Værelser ud. Ingen Børn.

∞ Kbhvn. ca. 1900 *Richard Petrusky*, der skal være født i Breslau. I Vejviseren for Aarene 1911—21 angives hans Stilling som: Musikdirektør, Kunsthandler og Impresario. Han skal have været Kapelmester i Det nye Teater. Senere blev han gift med en Dame fra Svendborg og rejste til Hamburg, antagelig i 1921.

B-TABEL 21

Bertram Emil Gottfred Foltmar, Nr. 108 (Søn af Christian Gottfried Foltmar, B-Tabel 19) * Roskilde 19. Novbr. 1847, hjemmedøbt 17. Decbr., publ. i Domk. 1. Juni 1848, † Kbhvn. i Thorsgade Nr. 35 af Mb. cord. infactus den 19. Juli 1909, begr. paa Solbjerg Kirkegaard (Simeons K.) 25. Juli.

Han blev ligesom Broderen Snedker, tog til Kbhvn. og virkede her som Snedkermester indtil sin Død. Han var gift 3 Gange, skilt fra de 2 første Hustruer, medens den 3die overlevede ham. Han skal iflg. Sophie Foltmar's Oplysninger have haft en Søn ved

Navn: Emil Bertram Andersen. Han blev gift med og skilt fra Barnets Moder. Han forsøgte at give Sønnen sit Efternavn, men det blev ikke til noget, da Forældrene blev skilt.

1° ∞ Kbhvn. Trinitatis K. 27. Oktbr. 1872 *Ansine Dorthea Nielsen*, * i Peder Barkesgyde i Aalborg 27. Febr. 1837, dbt. Vor Frue K. i Aalborg 27. Marts, † Kbhvn. Johannes Stiftelsen 7. Marts 1911, begr. paa Bispebjerg Kirkegaard 12. Marts. (Datter af Borgeskriver i Aalborg Peter Nielsen og Hustru Cathrine Pauline Larsen).

Ved sin Død boede hun i Badstuestræde Nr. 13. Hun blev separeret fra Foltmar den 24. Septbr. 1878 og skilt den 24. Novbr. 1886.

Hun 1° ∞ paa Kbhvns. Raadhus 11. Febr. 1861 (Trinitatis K.) Adolph Sebastian Stiedl, * Berlin 17. Novbr. 1833, konf. sst. 16. April 1848. Han var Cigarmager.

Da han var Katolik og hun Lutheraner blev de borgerlig viet paa Kbhvns. Raadhus den 14. Jan. 1861 efter Kundgørelse i Retten. Mellem 1862 og 1867 bosatte de sig i Berlin, hvor den anden Søn blev født, og her døde Manden. Enken rejste tilbage til Danmark, hvor hun først boede i Aarhus og senere i Kbhvn. 27. Oktbr. 1872 boede hun i Borgergade Nr. 37.

I Ægteskabet med Stiedl havde hun 2 Børn: 1. Ferdinand Emil Stiedl, * Kbhvn. 12. Juli 1862, dbt. sst. 22. Juli, † Kbhvn. 14. Febr. 1940, begr. 20. Febr. paa Bispebjerg Kirkegaard, Ejendomsmægler, Stifter af Firmaet: Stiedl & Søn, udlært som Typograf. 2. Albert Siegismund Stiedl, * Berlin 2. Juli 1867, † Kbhvn. 9. Decbr. 1945, begr. 16. Decbr. paa Vestre Kirkegaard, Brovagt, udlært som Smed.

I Ægteskabet med Foltmar ingen Børn.

2⁰ ∞ Skt. Matthæus K. 12. Septbr. 1886 *Johanne Elisabeth Andersen*, * Holte 22. Marts 1863, dbt. Søllerød K. 25. Maj, † Kbhvn. i »De gamles By« af Deg. mg. o. Cordii 3. Juli 1937, begr. paa Vestre Kirkegaard 7. Juli. (Datter af Anders Johansen i Holte, f. i Øverød, og Hustru Karen Sophie Jørgensen, f. i Usserød).

Forældrene tog Ophold i Kbhvn. o. 1867 og drev en Detailhandel i Istedgade Nr. 11. Ægteskabet med Foltmar blev opløst ved Bev. af 15. Juni 1900. 1 Datter: Anna Marie Sofie Emilie.

Hun 2⁰ ∞ paa Kbhvns. Raadhus 5. Oktbr. 1906 Niels Larsen, * Gl. Hagested (Præstø Amt) 23. Juli 1854, dbt. Hagested K. 3. Septbr., † Kbhvn. 18. Maj 1929, begr. 23. Maj paa Vestre Kirkegaard. (Søn af Husmand i Gl. Hageby Lars Nielsen, kaldet: Skov, og Hustru Ane Nielsdatter).

Han var Lygtetænder og tog iflg. Overpræsidentens Skr. af 14. Febr. 1917 Navneforandring til: Gurskov.

Han 1⁰ ∞ Kbhvns. Raadhus 24. Aug. 1888 Caroline Frederikke Hansen, * Nykjøb. F. 19. Marts 1851, † Kbhvn. 9. Febr. 1896, begr. 16. Febr. I dette Ægteskab havde Gurskov 5 Børn: 4 Sønner og 1 Datter, hvoraf de 3 yngste Sønner lever endnu.

3⁰ ∞ Skt. Lukas K. (Frederiksberg) 11. Marts 1901 *Hansine Caroline Dorthea Christiansen*, * Fredericia 26. Maj 1869, dbt. sst. Mikaelis K. 11. Juli, † Kbhvn. 20. Juni 1916, begr. 25. Juni paa Vestre Kirkegaard. (Datter af Frederik Christiansen i Fredericia og Hustru Ane Christine Sørensen).

Efter Mandens Død tjente hun som Husbestyrerinde i Præstegade Nr. 5. I 1909 aabnede hun en Tricotageforretning i Fredericiagade Nr. 82, hun havde den dog kun et Aars Tid, den kunde ikke gaa. Ingen Børn.

Hun 2⁰ ∞ Skt. Jacobs K. ca. 1911 Gørtler paa Holmen, Axel Jens Christian Sørensen.

Bertram Foltmars Datter i 2det Ægteskab:

117. u. 1. *Anna Marie Sofie Emilie*, * Kbhvn. i Viborggade Nr. 71, 24. Febr. 1887, dbt. Skt. Matthæus K. 22. Maj. Hun blev Syerske og rejste 18 Aar gl., den 25. Jan. 1905 til Wilmington, North Carolina, U. S. A. til sin Moster. Her boede hun, til hun den 15. Septbr. 1907 vendte tilbage til Kbhvn. Aarsagen var, at hun blev opereret for Blindtarmsbetændelse den 23. Juni 1907 og Saaret vilde ikke læges. Lægen mente, at det muligvis var Klimaets Skyld; men paa Rejsen hjem tog Lægen ombord nogle Trevler Gazebind ud, og Saaret lægtes. Hun bor nu: Humlehaven Nr. 27 i Valby.

∞ Skt. Matthæus K. 6. Septbr. 1908 *Peter Marius Rasmussen*, * Skottemarke 19. Febr. 1887, dbt. Fuglse K. 11. April. (Søn af Træarbejder i Skottemarke Jørgen Rasmussen og Hustru Julie Sophie Christiansen). Han er Lygtetænder i Kbhvn.

BØRN:

1. Edith Caroline Sofie Rasmussen, * 2. Decbr. 1908, † 12. Jan. 1922.
2. Agnes Theodora Elisabeth Rasmussen, * 5. Novbr. 1909, † 31. Decbr. 1935.
3. Arnold Niels Rasmussen, * 4. Novbr. 1910, † 13. Jan. 1911.
4. Jørgen Peter Arnold Rasmussen, * 28. Jan. 1912.
5. Tove Anna Laura Rasmussen, * 3. Septbr. 1913.
6. Anna Petra Grethe Rasmussen, * 25. April 1915.
7. Oda Kamma Else Rasmussen, * 1. Oktbr. 1916.
8. Keld Preben Hernerts Rasmussen, * 13. Jan. 1921.

Bertram Foltmars Adoptivdatter:

118. u. 2. *Ebba Kyhn Foltmar*, * Kbhvn. paa Den kongl. Fødselsstiftelse 19. Marts 1902, dbt. sst. 26. Marts. Medens Bertram Foltmar var gift med Hansine, fik de en ung Pige fra Rønne som Logerende. Hun blev Moder til Ebba og blev siden gift med Barnets Fader og fik i Ægteskabet en Datter til. Foltmar adopterede Barnet, men efter Skilsmissen giftede Hansine sig med Axel Jens Christian Sørensen, som iflg. kongl. Bev. af 28. Marts 1914 adopterede Ebba, som han holdt meget af. Hun bor nu: Valby Langgade Nr. 198.

∞ Holmens K. 4. Febr. 1923 *Valdemar Georg Peter Sørensen*, * paa Chr.havn 6. Jan. 1899, dbt. Sundby K. 5. Febr. Skibsbygger.

BØRN:

1. Grethe Sørensen, * 16. Juni 1925.
2. Preben Sørensen, * 23. April 1929.

B-TABEL 22

Frederik Rudolph Foltmar, Nr. 77 (Adoptivsøn af Gustav Ludvig Foltmar, B-Tabel 7) * Kbhvn. paa Fødselsstiftelsen 28. Decbr. 1835, dbt. sst. 29. Decbr., † paa Kommunehospitalet 6. April 1898 af Mb. cordes Apoplexi certer., begr. 11. April paa Assistens Kirkegaard (Sct. Johannes K.).

Han var uddannet som Typograf. Blev Typograf paa Berlingske Tidende, senere Faktor; erholdt 2. Novbr. 1880 Næringsbevis til »ringe Handel«, blev Bogtrykker og handlede iflg. Borgerskab af 30. Novbr. 1886 med brugte Bøger. Han forfattede en Del Viser, som han dels lod trykke, dels selv trykte og udgav. I »Københavnerviv 1883—1912«, Side 190 er vist Titelbladet med en Teg-

ning af: »En ny og bedrøvelig Vise om Meyers Lig i Kalktønden«. Kjøbenhavn. Rud. Foltmars Forlag og Tryk. Han udgav ogsaa: »Ny Folke-Visebog. En Samling af ældre og nyere alvorlige og humoristiske Viser og Sange. Kjøbenhavn. Paa Rud. Foltmars Forlag. Trykt hos Th. Nielsen 1879. Koster 10 Øre.« Endvidere udgav han »Den lille Komiker« i Hefter à 16 Sider til 10 Øre pr. Hefte. »Man tegne sig hos Forlæggeren Rud. Foltmar, Holmsgade 33, ved Laxegade. Kjøbenhavn K.« Han trykte og udgav mange flere af den Slags Smaating. De sidste Aar han levede, var han en fremtrædende Afholdsmand af Good Templar-Ordenen, hvis Sangbog han berigede med adskillige Sange. Ved sin Død havde han Bogtrykkeri i Schønbergsgade Nr. 20 og boede selv i Todesgade Nr. 22.

1⁰ ∞ Helligaands K. 12. Febr. 1858 *Margrethe Florentine Jacobsen*, * 28. Juli 1833 i Nyboder, dbt. Holmens K. 30. Aug., † paa Amtsygehuset i Lemvig 3. Septbr. 1916, begr. 10. Septbr. paa Bøvling Kirkegaard i Jylland. (Datter af Smed i Marinen Hans Jacobsen og Hustru Ane Cathrine Henriksen).

Ved Folketællingen 1. Febr. 1880 boede hun i Sct. Pederstræde Nr. 10 med sine 2 Døtre paa 17 og 13 Aar. Ægteskabet blev opløst og Skilsmissebrev udstedt 18. Febr. 1880. Hendes Mand giftede sig igen den 23. April 1880, og hun giftede sig ligeledes 3 Uger efter. Hun døde under et Ophold hos Datteren Emmy Mathea, hvis Mand paa det Tidspunkt havde Bøvlingbjerg Apothek i Jylland.

Hun 2⁰ ∞ Vor Frue K. 14. Maj 1880 til pens. Smed i Søetaten *Peter Christian Petersen*, han var da 66 Aar og hun omtrent 47. Han var født 1814, † 23. Septbr. 1889 af Apoplexi, begr. 29. Septbr, paa Holmens Kirkegaard. Bopæl: Amagerbrogade Nr. 59.

2° ∞ Sct. Pauls K. 23. April 1880 *Anna Caroline Frederikke Nielsen*, * i Nyboder 13. Maj 1857, dbt. Holmens K. 21. Juni, † Kbhvn. 16. Maj 1913 af Mb. cordis, begr. 21. Maj paa Bispebjerg Kirkegaard. (Davids K.). (Datter af Mastemager i Marinen Carl Christian Nielsen og Hustru Ane Kirstine Madsen).

Hun boede i sine sidste Aar sammen med Sønnen Carl Rudolph i Hjørninggade Nr. 31.

BØRN

i 1ste Ægteskab:

Dødfødt Pige i 9. Maaned. 15. Aug. 1858.

119. v. 1. *Gustav Alfred*, * 5. Oktbr. 1861 (Vor Frue K.) i Larslejstræde Nr. 10, † 25. Decbr. 1861 af Hgars. ceph., begr. 29. Decbr. (Vor Frue K.).
120. v. 2. *Anna Emilie Alexandra*, * Kbhvn. 1. Decbr. 1862, dbt. Vor Frue K. 1. Marts 1863, † 9. Novbr. 1884 i Sct. Pederstræde Nr. 10 af Sukkersyge, begr. 14. Novbr. paa Holmens Kirkegaard. Hun var Dameskræderinde.
121. v. 3. *Emma Johanne Louise*, * Kbhvn. 26. April 1864 i Graabrødrestæde Nr. 23, dbt. Helligaands K. 29. Juli, † 2. Aug. 1865 af Tandsyge, begr. 6. Aug. (Helligaands K.).
122. v. 4. *Emmy Mathea Betty* (1866—1947). Se B-Tabel 24.
123. v. 5. *Therese Vilhelmine*, * Kbhvn. 24. Marts 1868 i Graabrødrestæde Nr. 23, dbt. Helligaands K. 30. Aug., † 9. Septbr. 1869 i Sølvgade Nr. 9 af Hjernebetændelse, begr. 12. Septbr. (Trinitatis K. Søndre Sogn).

BØRN

i 2det Ægteskab:

124. v. 6. *Carl Rudolph*, Toldpakhusformand (1880—1952).
Se B-Tabel 23.

125. v. 7. *Gustav Ludvig*, * 12. Marts 1882 i Holmensgade Nr. 33; dbt. Holmens K. 20. Aug., † 16. Novbr. 1887, begr. 20. Novbr. paa Holmens Assistens Kirkegaard.
126. v. 8. *Axel Emil*, * 20. Septbr. 1884 i Holmensgade Nr. 33, dbt. Holmens K. 28. Decbr., † 16. Oktbr. 1888 i Rigensgade Nr. 10—12, begr. 21. Oktbr. (Trinitatis K. Nordre Distr.)

B-TABEL 23

Carl Rudolph Foltmar, Nr. 124 (Søn af Frederik Rudolph Foltmar, B-Tabel 22) * paa Fødselsstiftelsen i Kbhvn. 3. Jan. 1880, dbt. sst. 13. Jan., † paa Bispebjerg Hospital 10. Juli 1952 af embolia a. pulm., d. v. s. Lungehindebetændelse, begr. 15. Juli paa Bispebjerg Kirkegaard, (Hans Egedes K.).

Han blev udskrevet som Konfirmand fra Larslejstrædes Skole 7. Juli 1894 med et Ur som Paaskønnelse for Flid og Dygtighed. 3 Aar efter, den 1. Novbr. 1897, kom han som Landvæsenselev til Herregaarden »Lykkesholm« ved Ellested paa Fyn. Her var han til 1. Novbr. 1898, da han fratraadte med fine anbefalinger. Han aftjente sin Værnepligt ved Kystartilleriet fra 3. Juni 1901 til 31. Aug. 1902. Derefter kom han i Lære hos Onklen Glarmester Georg Nielsen og fik Lærebrev som Glarmestersvend. 1. Aug. 1907 fik han Ansættelse paa Toldboden som Toldbodarbejder og udnævntes 20. Juni 1946 til Toldpakhusformand. I 1948 fik han bevilget Afsked med Pension fra 31. Jan. 1948, efter næsten 42 Aars Tjeneste paa Toldboden. Ved sin Død boede han i Herning-gade Nr. 4 sammen med Datteren Ellen Johanne, der efter Modere-ns Død i Maj 1946 havde ført Hus for ham.

∞ Dadvids K. 20. April 1915 *Theodora Christine Jensine Dorthea Pedersen*, * Kbhvn. 3. Maj 1886, dbt. Trinitatis K. 25. Juli,

† Kbhvn. 7. Maj 1946, begr. 12. Maj paa Bispebjerg Kirkegaard.
(Datter af Vognmand i Kbhvn. Jens Pedersen og Hustru Pernille Margrethe Henriksen).

BØRN:

127. x. 1. *Anna Margrethe*, * Kbhvn. 11. Jan. 1916, dbt. Davids K.
20. Febr. Uddannet som Ekspeditrice. Bor nu: Østbanegade Nr. 157.

∞ Sct. Jacobs K. 30. Oktbr. 1938 *Tage Schertiger-Nielsen*,
* Kbhvn. 29. Juli 1915, dbt. paa Rigshospitalet 25. Aug.
(Søn af Snedker i Kbhvn. Christian Wilhelm Christoffer Nielsen og Hustru Laura Augusta Nielsen). Filmarbejder.

BØRN:

1. Preben Schertiger-Nielsen, * 25. April 1939, dbt.
16. Juli.

2. Inge-Lise Schertiger-Nielsen, * 24. April 1943, dbt.
15. Aug.

128. x. 2. *Ellen Johanne*, * Kbhvn. 9. Marts 1921, dbt. Davids K.
5. Maj. Uddannelse: Ekspeditrice.

∞ Hans Egedes K. 10. Marts 1951 *Knud Mogens Andersen*,
* Horsens 30. Juli 1918, dbt. Vor Frelzers K. i Horsens
16. Aug. (Søn af Købmand i Horsens Louis Moritz Andersen og Hustru Bodil Kirstine Andersen). Vinduespudder.

BØRN:

1. Peter Flemming Andersen, * 5. Oktbr. 1951.

2. Hans Henrik Andersen, * 10. Novbr. 1952.

Nr. 122

EMMY MATHEA BETTY FOLTMAR
gift med Rudolf Louis Jørgensen,
Apoteker i Odense

B-TABEL 24

Emmy Mathea Betty Foltmar, Nr. 122 (Datter af Frederik Rudolph Foltmar, B-Tabel 22) * Kbhvn. 15. April 1866, dbt. Helligaands K. 27. Juli, † Odense 6. Oktbr. 1947, begr. Odense Assist. Kirkegaard 11. Oktbr.

Hun var den næst yngste af ialt 6 Børn, der alle døde tidligt med Undtagelse af Søsteren Anna Emilie Alexandra, der døde 22 Aar gammel. Efter at Forældrene var flyttet fra hinanden, boede hun og Søsteren hos Moderen: Margrethe Florentine født Jacobsen i Sct. Pederstræde Nr. 10, hvor de i Vejviseren for 1881 staar opført som Dameskrædderinder.

Hun var en meget smuk Kvinde, Haaret dybsort til langt op i halvfjerdsene, Øjnene blaa og livfulde. Hun kunde ligesom sin Mand fortælle mange Historier. Da hun var ung, blev hendes Billede udstillet ved en nordisk Fotokonkurrence, hvor hun — eller hendes Billede — blev kaaret som den smukkeste. Hendes Mand lod det ovale Billede sætte i en firkantet Ramme, der var betrukket med flødefarvet Silke, og oppe i det ene Hjørne var der broderet en skøn Rose. Det stod paa et Staffeli i deres smukke Hjem Villa »Hesselbjerg« i Odense. Oprindeligt var der draperet lilla Fløjl om det, men den praktiske Husmoder tog det ned og syede Kjoler af det til sine Smaapiger.

Hun var utrolig dygtig i Huset, og der var ingen Piger, som kunde gøre Arbejdet godt nok, men selv kunde hun. Aandsfrisk som faa var hun lige til sin Død, og morsom var hun ogsaa. Engang væltede hun en Flaske Jod over paa sig selv. Der kom en stor Plet paa hendes uldne Trøje, og hun skyndte sig at lukke den op. Pletten var gaaet igennem, endnu en Trøje blev aabnet, Kjolen, flere Undertrøjer etc., ialt 7—8 Pletter, selv paa Huden var Pletten at se. Da vendte hun sig om og spurgte: »Er den ogsaa paa Ryggen?«

∞ Taarnby K. (Amager) 7. Oktbr. 1890 *Rudolf Louis Jørgensen*,
* Silkeborg 8. Septbr. 1864, † Odense 1. April 1927, begr. sst.
7. April paa Odense Assistens Kirkegaard. Søn af Skomagerm.
i Silkeborg Niels Christian Jørgensen og Hustru Louise Marie
Christensen).

Efter Uddannelse paa flere Apoteker blev han Medhjælper
paa Christianshavns Apotek fra Novbr. 1887 til Jan. 1889, var
fra 1. Febr. 1889 til 1. Decbr. 1901 Kemiker paa Kastrup Glas-
værks Laboratorium, derefter i nogle Aar Materialist i Sundby
(Sundby Materialhandel). Herfra kom han til Apoteker Chr.
F. Nielsen i Ebeltoft, som hans første Kandidat. Da Apoteker
Nielsen i 1906 overtog Løveapoteket i Kolding, tog han Rud.
Jørgensen med dertil, hvor han fik en betroet Stilling. I Kol-
ding boede Rud. Jørgensen i en stor, hvid Villa: »Villa Senta«
paa Fredericia Landevej ud mod Fjorden. Her i Kolding var
han ude for et af sit Livs ubehageligste Oplevelser, som senere
skal omtales nærmere.

Den 1. Febr. 1911 blev han Bestyrer af Bøvlingbjerg Apotek;
13. Aug. 1912 fik han Apotekerbevilling, som Danmarks yngste
Apoteker, og overtog samme Dag Apoteket, som han var Inde-
haver af til 1. April 1920. Den 8. Oktbr. 1919 fik han Bevilling
til det nye Apotek i Odense, Apoteket »Ørnen« paa Hj. af Ve-
stergade og Ny Vestergade, som han aabnede den 20. Juli 1920
og var Indehaver af til sin Død.

Apoteket havde han indrettet med sin sikre Smag. Væggene
var emailleblaa, Skabene af lys Mahogni med sorte, blanke
Lister. I Loftet hang 5 skønne, kostbare, pæreformede Prisme-
kroner. Saavidt naaede Rud. Jørgensen, skønt han, da han i
1905 søgte Stillingen som Bestyrer af Nørre-Nebel Apotek, blev
nægtet Approbation af Sundhedskollegiet paa Grund af for
ringe farmaceutisk Virksomhed.

Apoteker Jørgensen var en meget intelligent Mand, initiativ-

rig og med alsidige Interesser. I 1897 stiftede han Taarnby Sogns Folkebibliotek og var dettes Formand fra 1897—1901. Paa hans Initiativ stiftedes 16. Novbr. 1901 »Øen Amagers historiske Samling« (senere »Amagermuseet«), og han var her som Sekretær en virksom og interesseret Deltager i Arbejdet paa Indsamling af gamle Amagerminder.

Ogsaa de gamle Apotekers Historie havde hans Interesse, han har saaledes skrevet: »Løve-Apoteket i København 1620—1908«.

Rud. Jørgensens Villa »Hesselbjerg«, en dejlig Villa i Odense paa 10—12 Værelser med en stor Have udenom, dannede Rammen om et smukt Familieliv. Naar man her f. Eks. lyttede til hans og Vennen, Globetrotteren Holger Rosenberg's brogede Livsskildringer, kedede man sig bestemt ikke. Mange Gange havde Døden rakt ud efter dem.

Som ung Kemiker paa Kastrup Glasværk vilde Jørgensen en Nat, da Porten var lukket, forcere det høje Jerngitter, men gled og blev hængende, spiddet i Armen paa en af Gitrets Jernpigge, hvor han maatte forblive en rum Tid, indtil hans Nød- raab blev hørt. I Kolding styrtede han engang ned af en Trappe med en Giftflaske i Haanden. Den knuste Flaske skar Næsen over paa ham, og han bar til sin Død et Ar deraf. En anden Gang, da han var ved at koge noget i Laboratoriet, løb lidt af Indholdet over, og en Eksplosion raserede hele Rummet. Men den ubehageligste Oplevelse havde han i Kolding i 1909, idet Rud. Jørgensen blev indblandet i en Giftmordsaffære og et Brandstiftelsesforsøg, som bragte hele Byen i Oprør. De lokale Aviser, ja selv Hovedstadsbladet »Politiken« bragte Nyhederne til Torvs, spækket med: »Hvad Rygterne fortæller«, »det siges«, og »Forøvrigt mener man«.

Vi citerer Begyndelsen af »Politiken«s Artikel Lørdagen den 16. Oktober 1909:

Mystisk Giftaffære paa Apoteket i Kolding.

Kolding, Fredag.

Det synes at trække op til en Giftmordssag, idet det herværende Løveapotek har været Skuepladsen for en højst mærkelig Affære.

Hovedpersonen er foreløbig en af Apotekets Medhjælpere, den 40-aarige cand. pharm. Rudolf Jørgensen.

Han havde sidste Fredag Aften Vagttjeneste paa Apoteket og sad og spiste Smørrebrød. Pludselig kaldte han paa Disciplen Thygesen:

— Tag og smag paa dette Stykke Smørrebrød, sagde Jørgensen. Jeg synes, det smager saa underligt.

Thygesen tog en ordentlig Bid af Brødet. I det samme raabte Jørgensen:

— Det er Stryknin! Der er nogen, som vil mig til Livs.

Samtidig rev han Brødet fra Thygesen.

Der blev stor Forskrækkelse paa Apoteket. Disciplen, der følte sig utilpas, kørtes til en Læge, som pumpede ham ud. En anden Læge gik til Apoteket for at foretage en Udpumpning af Jørgensen, men denne rev Slangen ud af Munden og forsikrede, at han intet havde faaet i sig af Giften. Alligevel tog han et Brækpulver.

Hverken han eller Disciplen har senere haft Symptomer paa Forgiftning.

Byfoget Baller har afholdt en Række Forhør for at faa den mystiske Affære opklaret.

Undersøgelsen

Da Jørgensen straks mente, at der havde været Stryknin i Saltet, han havde strøet paa Maden, og som opbevaredes i en Medicinflaske med snæver Hals, er Flasken sendt til Steins Laboratorium. Dette har endnu ikke ladet høre fra sig. Men en af Apotekets Farmaceuter mener bestemt at have konstateret, at der virkelig fandtes Stryknin i Saltet.

Er dette rigtigt, bliver Spørgsmaalet, hvorledes Strykninen er kommen i Flasken, og hvorledes Jørgensen kunde ane, at der var Stryknin i Saltet, eftersom han jo selv overfor Lægen erklærede, at han intet havde faaet i sig.

Det, at Jørgensen straks kunde sige at Giften var Stryknin, og hans Vægning ved at lade sig udpumpe, blev skæbnesvangre

Indicier imod ham. Rygterne begyndte at svirre: han havde et exalteret Gemyt, han havde rapset af Kassen, han var en Solderist, Vindranker og Morfinist; han blev sværtet til paa det grusomste i et af de lokale Blade. »Politiken« bragte to hele Forsider om Affæren; den 11. Novbr. 1909 endda med et Billede af Løveapoteket og cand. pharm. Rud. Jørgensen.

Midt under Sagen skete et Brandstiftelsesforsøg paa Apoteket. Natten mellem 1. og 2. Novbr. mellem Kl. 12 og 1 opdagede det vagthavende Personale et veltilrettelagt Baal i Stueetagen ud imod Gaarden. Rud. Jørgensen maatte møde til Forhør Kl. 3 om Morgenen, men kunde bevise sit Alibi.

Fredag den 5. Novbr. blev den ene af de to Disciple V. Thygesen anholdt som mistænkt for Brandstiftelsesforsøget og for Strykninfgiftningen. Den 7. Novbr. blev Thygesen løsladt og den anden Discipel Hans Købmand anholdt; men til Trods herfor var Mistanken stadig rettet imod Jørgensen. »Politiken« skriver 9. Novbr.: »Ingen tror, at Købmand er mere skyldig end Thygesen i Forbrydelserne paa Apoteket. Man maa højere op for at finde de Skyldige.«

Købmand tilstod Brandstiftelsen den 10. Novbr., men først den 12. tilstod han sig skyldig i Strykninaffæren og alle Brandstiftelsesforsøgene. Han var vred paa Apotekeren og vilde skade denne ved at bringe Apoteket i Vanry.

Det var frygtelige Dage for Jørgensen og hans Familie. Fru Jørgensen maatte næsten flygte fra Byen med Børnene. Den 17. Novbr. blev Discipel Købmand konfronteret med Rud. Jørgensen. For første Gang viste Købmand Tegn paa Bevægelse og græd, da Jørgensen foreholdt ham, hvad han havde gennemgaaet for hans Skyld.

Efter Mysteriets Opklaring slog Stemningen i Byen fuldstændig om. Der fremkom en Plan om, ved en Borgerindsamling

at tilvejebringe Midler til et Sagsanlæg paa Rudolf Jørgensens Vegne mod »Kolding Avis« (Politiken 13. Novbr. 1909).

Jørgensen anlagde Sag og fik tilkendt et efter Datidens Forhold stort Beløb i Erstatning, og Redaktøren maatte trække sig tilbage fra Bladet.

Apoteker Jørgensens Godgørenhed var kendt vidt og bredt. Engang kom han hjem i bidende Frost uden Overfrakke, den havde han nemlig givet til en fattig Avissælger, der frøs. Saa maatte han selv i Seng med Lungebetændelse.

Han døde fredeligt i sin Seng den 1. April 1927 næsten 63 Aar gammel.

BØRN:

129. y. 1. *Paul Joachim Foltmar*, Fabrikant (1893—1952).
Se B-Tabel 25.
130. y. 2. *Ove Sigurd Foltmar*, Fabrikant (1899—1940).
Se B-Tabel 26.
131. y. 3. *Esther Christiane Foltmar*, * Kastrup 6. April 1903, dbt. Taarnby K. 6. Juni. Døbt som Katolik 22. Decbr. 1944 i St. Albani K., Odense. Navneforandring til Foltmar iflg. kgl. Bevilling af 26. Juni 1918.
- Da den anden Verdenskrig begyndte, var Esther gift og bosat i Holland, men det lykkedes hende, ved Hjælp af den danske Konsul i Haag, at komme til Danmark den 12. Aug. 1944. Under sit Ophold her i Landet tog hun fra Juni 1945 til Oktober 1946 ivrigt Del i Arbejdet for Institutionerne »Red Barnet« og »Hollands Hjælpen« og vendte 10. Jan. 1947 atter tilbage til Holland, hvor hun nu er bosat i Naarden, Rembrandtlaan Nr. 66.
- 1⁰ ∞ Thomas Kingos K., Odense 10. Juli 1928 *Willem Leentvaar*, Grosserer i Bussum i Holland, * te Kralingen

23. Juni 1902, dbt. Kirke te Kralingen 15. Juli, † Bussum 6. Febr. 1949, begr. sst. 9. Febr. (Søn af Underdirektør Matthijs Leentvaar, Bussum og Hustru Steijntje de Haan).

Ægteskabet opløst 10. Decbr. 1943. Ingen Børn.

2° ∞ Kirke de Zaaier, Amsterdam 26. Febr. 1949 *Egbert Johan Hendrik Maria Gieskes*, Direktør, * Amsterdam 24. Oktbr. 1893, dbt. Kirke de Zaaier, Amsterdam 24. Oktbr. s. A. (Søn af Skræderm. Engelbertus Gieskes, Amsterdam og Hustru Maria Bernadina Antonia Hulshoff). Han har i 1ste Ægteskab 2 Sønner, i 2det Ægteskab ingen Børn. Bopæl: Rembrandtlaan 66, Naarden.

B-TABEL 25

Paul Joachim Foltmar, Nr. 129 (Søn af Rudolf Louis Jørgensen, Apoteker i Odense og Hustru Emmy Mathea Betty Foltmar, B-Tabel 24) * Kastrop 8. Maj 1893, dbt. Kastrop K. 16. Juli, † Odense 9. Septbr. 1952, begr. paa Odense Kirkegaard 13. Septbr.

Han var en virksom og alsidig interesseret Mand. Som ung kom han til De danske Statsbaner som Trafikassistent og gjorde her Tjeneste bl. a. i Gedser og Aarhus, hvor han det sidstnævnte Sted gjorde Tjeneste indtil 1926. I 1924 traadte han udenfor Nummer ved Statsbanerne og indtraadte i Firmaet »Sparasan«, som Broderen Ove havde startet. I 1926 tog han sin Afsked fra Statsbanerne og etablerede sammen med Broderen Firmaet »Hamburg & Seerups Eftf.« i København. Samme Aar oprettede han endnu et Firma sammen med Broderen, Firmaet »Brødrene Foltmar« i Odense, som fabrikkerer ætheriske Olier, Essenser, Parfumer, giftfri Farver og Frisørartikler. Paa Frisørudstillingen i København i 1927 fik Firmaet Guldmedaille for sine Varer. Firmaet

»Sparasan« blev ved hans Død solgt, medens Firmaet »Brødrene Foltmar« videreføres af hans Sønner Rud og Poul Foltmar.

Hans mange Interesser gav sig bl. a. Udslag i, at han i 1949 købte Badehotellet »Henne Bad« paa Jyllands Vestkyst, som han drev indtil sin Død, hvorefter det blev solgt. Han var ogsaa interesseret i en Opfindelse: en Automat, der selv kunde give Byttepenge tilbage. Opfindelsen, der endnu ikke er i Fabrikation, blev meget omtalt i Dagspressen.

Han havde arvet sin Moders smukke Ydre. Det fortælles, at da han som ung Trafikassistent gjorde Tjeneste paa Gedser Station i sin hvide Sommeruniform, passerede Enkedronning Louise i sin Salonvogn. Hun bemærkede den unge, solbrændte Embedsmand med den pragtfulde Skikkelse, de lynende Øjne under det sorte krøllede Haar og lod ham kalde til sig, hvorpaa hun komplimenterede ham. Det var i den samme Tjenestetid, at han saa sig nødsaget til at tage Navneforandring. Der var paa Stationen 3 Assistenters ved Navn Jørgensen og deraf 2, som hed Poul. Den ene af dem stillede engang iflg. Opslag paa Direktivtavlen en Vige. Den anden Poul Jørgensen saa denne Ordre og udførte den, d.v.s. Vigen blev stillet tilbage igen. Kun ved et Tilfælde blev Fejltagelsen opdaget og en Ulykke afværget. Saa søgte han Navneforandring og tog sammen med sine Søskende Moderens Navn: Foltmar. (Kongl. Bev. af 26. Juni 1918).

Forfatteren af denne Bog besøgte Fabrikant Foltmar Mandag den 8. Septbr. 1952 for første og sidste Gang. Han var da ikke rask, og Aftalen blev, at jeg skulde komme igen næste Dag. Om Tirsdagen ventede jeg paa ham, da Sønnen Poul telefonerede og meddelte, at Faderen var meget syg og vilde blive kørt paa Amtssygehuset. Jeg rejste hjem om Aftenen og modtog nogle Dage senere Meddelelse om, at han samme Aften, jeg rejste hjem, var afgaaet ved Døden. Det gjorde et dybt Indtryk paa mig.

1°∞ Aaby K., Aabyhøj 2. Decbr. 1917 *Else Marie Hansen*, * paa Den kongl. Fødselsstiftelse i Kbhvn. 21. Febr. 1893, dbt. sst. 28. Febr. (Adoptivdatter af Gæstgiver i Vordingborg Jens Peter Hansen og Hustru Juliane Marie Andersen).

I 1917 boede hun i Brabrand, og han var ansat ved D.S.B. i Aarhus. Ægteskabet ophævet 7. Marts 1938. 3 Børn.

2°∞ Fredericia Raadhus 28. Aug. 1938 *Oda Nielsine Krajnert Frøsig*, * Fredericia 9. Jan. 1910, dbt. sst. Trinitatis K. 20. Febr. (Datter af Johannes Iversen Frøsig, Fredericia og Hustru Marie Christine Rasmussen).

Ægteskabet ophævet 9. Aug. 1951. 1 Barn.

3°∞ 1952 *Gerda Elisabeth Nielsen*.

BØRN

i 1ste Ægteskab:

133. z. 1. *Aase Lily Foltmar*, * Kbhvn. 3. Septbr. 1914, dbt. Jesus K. i Valby 18. Oktbr.

∞ Thomas Kingos K., Odense 28. Septbr. 1946 *Harry Christoffersen*, * Odense 2. Aug. 1911, hjemmedøbt (Sct. Knuds K., Odense 27. Aug.). (Søn af Skomagermester i Odense Carl Emil Christoffersen og Hustru Jensine Annine Mathilde Mikkelsen). Ingen Børn.

134. z. 2. *Rud Foltmar*, * Odense 10. Decbr. 1921, dbt. Dalum K. 26. Marts 1922. Fabrikant. Han er sammen med Broderen Poul Indehaver af Firmaet »Brødrene Foltmar«, som de overtog efter Faderen, og et i April 1953 nystartet Firma: »Fynsk Skumgummi«, Detail og en gros.

∞ Sct. Knuds K., Odense 18. Juni 1949 *Vibeke Landsperg*, * Odense 13. Febr. 1930, dbt. sst. Sct. Knuds K. 7. Debr. (Datter af Tandlæge i Odense, W. Landsperg).

Ingen Børn.

135. z. 3. *Poul Foltmar*, * Odense 8. April 1929, dbt. sst. Sct. Knuds K. 23. Juni. Fabrikant. Sammen med Broderen Rud Indehaver af Firmaet: »Brødrene Foltmar« og »Fynsk Skumgummi«.

∞ Thomas Kingos K., Odense 5. Decbr. 1953 *Lizzi Karl- sen*, * Odense 30. Novbr. 1931, dbt. sst. Thomas Kingos K. 7. Febr. 1932. (Datter af Malermester i Odense Enrico Karlsen og Hustru Rasmine Christine Frederiksen). Ingen Børn.

BARN

i 2det Ægteskab:

136. z. 4. *Sonny Ulla Foltmar*, * Odense 12. Aug. 1944, dbt. sst. Thomas Kingos K. 19. Novbr.

B-TABEL 26

Ove Sigurd Foltmar, Nr. 130 (Søn af Rudolf Louis Jørgensen, Apoteker i Odense og Hustru Emmy Mathea Betty Foltmar, B-Tabel 24). Navneforandring iflg. kgl. Bevilling af 26. Juni 1918. * Kastrup 11. Oktbr. 1899, dbt. Taarnby K. 10. Decbr., † paa Dia- konissestiftelsen, Frederiksberg efter en Galdestensoperation 27. Novbr. 1940, begr. paa Solbjerg Kirkegaard 3. Decbr.

Efter at have taget Realeksamen fra Ribe Katedralskole i Juli 1916 kom han som Discipel i Lære paa sin Faders Apotek i Bøv- lingbjerg og det sidste Aar af Læretiden paa Svaneapoteket i Aar- hus. Han bestod den pharmaceutiske Medhjælpereksamen i Oktbr. 1920 med 1ste Karakter. Startede i 1926 sammen med Broderen Paul: Firmaet »Brødrene Foltmar«, som han senere fratraadte, og samme Aar, ligeledes sammen med Broderen, Essensfabriken »Hamburg & Seerups Eftf.«, som han blev Eneindehaver af i Juni 1932. Hans store Interesse for Fabrikation resulterede i en

lang Række Husholdningsprodukter, som blev landskendte under Navnet »Fuerte«. Sin Fritid helligede han sin store Hobby: Filatelen, saa han ved sin Død efterlod en fin Specialsamling danske Frimærker.

Han var meget musikalsk, spillede saavel Cello som Fløjte og samlede foruden Frimærker paa Malerier, Raderinger etc. Han elskede at eksperimentere i sit Laboratorium og endte jo ogsaa med at faa sin egen Fabrik, som hans Enke efter hans Død har videreført.

1⁰ ∞ Mariakirche, Flensborg 17. Jan. 1922 *Käthe Euphrosyne Magda Rapp*, * Flensborg 17. Jan. 1903, dbt. sst. Mariakirche 10. Marts. (Datter af Skibskaptajn Fritz Wilhelm Rapp, * i Tettngang ved Bodensøen 4. Novbr. 1874 og Hustru Emma Ingeborg Jessen, * i Flensborg 5. Oktbr. 1876).

Slægten kan føres tilbage til Aar 1443. Familien var i det 16. Aarhundrede bosat paa Slottet Rapperschwyl i Schweiz og bar da Navnet: Rapp von Frauenfels; endvidere har Familien i Aarhundreder været bosat i Schwarzwald og Schwaben. Fra denne Slægt stammer bl. a. General under Napoleon: Jean Rapp og Hermann Rapp, der i Amerika grundlagde Herrmannsordenen. Familievaabenet viser i et gyldent Skjold en Ravn (Rapp-Rabe), der i sit Næb bærer en Ring; ovenover sidder endnu en Ravn paa en blaagrøn Trone.

Fruen er nu Sproglærerinde i Tysk og Engelsk, samt Redaktør for de tyske Fagblade »Dorland Textil-Report«, »Strumpf & Socke, der Handschuh« og »Das Herrenjournal« i Berlin. I 1ste Ægteskab 1 Datter.

Hun 2⁰ ∞ Aarhus Raadhus 17. Febr. 1940 *Volmer Aae*, Direktør for I. T. Information. * Horsens 24. Juni 1903, dbt. sst. Vor Frelsers K. 13. Septbr. (Søn af Skibskaptajn, senere Assu-

randør i Horsens Svend Aae, * 30. Maj 1873 og Hustru Margrethe Frandsen, * Aarhus 20. Juni 1876).

2° ∞ Sct. Knuds K., Odense 10. Oktbr. 1931 *Frida Margrethe (Grethe) Mary Møller*, * Kbhvn. 26. Septbr. 1905, dbt. sst. Sct. Pouls K. 12. Novbr. (Datter af Værkmester Niels Albert Fanø Møller, * i Horsens og Hustru Agnes Alexandra Louise Larsen, * paa Frederiksberg).

Fruen, der efter sin Mands Død videreførte Firmaet »Seerup & Hamburgs Eftf.«, har fra Starten hjulpet sin Mand i Firmaet og deltaget i det daglige Arbejde med Regnskaberne. Firmaet er nu solgt. 1 Barn.

BARN

i 1ste Ægteskab:

137. ø. 1. *Ruth Elisabeth Foltmar*, * Odense 10. Oktbr. 1922, dbt. Haslev K. 1. Jan. 1923. Kom som 3-aarig til sine Bedsteforældre, Apoteker Jørgensen i Odense, hvor hun boede indtil 1932, da hun rejste til Faderen i København, der havde giftet sig igen, og her boede hun indtil Konfirmationen 11. Oktbr. 1936 (Jesusk. i Valby). Samme Aar, den 26. Oktbr., rejste hun til Fasteren Esther i Holland, hvor hun tilbragte 2 lærerige Aar. Under Verdenskrigen lærte hun Barnepleje og Sygepleje og rejste derefter den 16. Jan. 1946 til Sverige, hvor hun lærte sin Mand at kende. 2 Børn.

∞ Anderslöv K., Skåne 22. Decbr. 1946 *Karl Erik Persson*, * Ållholmes Gård, Anderslöv, Skåne, dbt. sst. 20. Juni. (Søn af Anders Persson, * i Tryde og Hustru Betty Maria, * i Klagstorp). Stilling: Ladugårdskörtere.

BØRN:

1. Rolf Anders Ove Persson, * 27. Decbr. 1947.
2. Lena Margrethe Betty Persson, * 19. Oktbr. 1951.

BARN
i 2det Ægteskab:

138. ø. 2. *Rachel Foltmar*, * Kbhvn. 29. Aug. 1932, dbt. Jesuskirken i Valby 15. Jan. 1933.

Efter først at have haft Ansættelse paa Kontoret i Københavns Telefon Akts. blev hun Kontrolassistent ved Flyvetropperne i Værløse. Endnu medens hun gik i Skole, korresponderede hun — ligesom flere andre Klassekammerater — med en »Penneven«. »Pennevennen«, der var bosiddende i Cairo, Ægypten, besøgte hun tidligt paa Aaret 1955, og det resulterede i Bryllup. Hun er nu bosiddende i Cairo, Adresse: Flat no. 9, 29, Sh. Mohammed Ramzy, Heliopolis, Cairo.

∞ Cairo 15. Febr. 1955 *Samah Ahmed Elsayed Mahfooz*, * Cairo 7. Septbr. 1928. (Søn af Forfatteren Ahmed Elsayed Mahfooz, * Cairo 2. Marts 1897 og Hustru Aly Kerem Bahive, * Cairo 12. April 1907).

Han har gennemgaaet Officersskolen i Cairo og studeret Politik paa Universitetet sammesteds og er nu Leder af Esso's Salgsafdeling i Cairo Lufthavn.

BARN:

1. Tarek Samah Ahmed Mahfooz, * 14. Jan. 1956.

139. y. 4. *Rachel Foltmar*, * 5. Jan. 1905 Amagerbrogade 145 (Sundby Sogn), dbt. Ebeltoft K. 6. Aug. s. A.

Medens Faderen var Apoteker i Bøvlingbjerg, naaede Rachel Skolealderen, men da der ikke fandtes en god Skole i Bøvlingbjerg eller i Omegnen, blev hun sendt til Ribe, hvor hun kom i Ribe Katedralskole og boede hos Matematiklæreren Lektor Christiansen. Efter at være kommet ud af Skolen, tilbragte hun et Aars Tid i Huset hos cand. pharm. Boalt i Fredericia og kom saa hjem til For-

(Nr. 139) Rachel Søndergaard
(Fotografi)

ældrene i Odense, hvor hun hjalp Faderen paa Apoteket med Regnskaberne. I Odense dyrkede hun flittigt Ride-sporten og deltog i mange Ridestævner, hvor hun vandt adskillige Præmier. 22 Aar gammel blev hun gift. Efter hendes Mands Død i 1946 har hun med sin Medhjælper, Herr Helmuth Johansen som Driftsleder, videreført »Poul Søndergaards Bogtrykkeri«, der er et af de største i sin Art i Odense. Trykkeriet er beliggende i Vestergade 67, medens Fruen privat bor i sin Villa Langelinie Nr. 34.

Fruens varme Interesse for Familien — hun er hele Familiens »Tante Rachel« — og Slægten, har hun bl. a. givet Udtryk for ved — vederlagsfrit for Familien — at paatage sig Trykningen af denne Slægtsbog paa sit eget Bogtrykkeri, saaledes at Bogen ikke alene er samlet, men ogsaa er trykt og udgivet af Slægtens egne Medlemmer.

∞ Sct. Knuds K., Odense 30. April 1927 *Poul Søndergaard*,

* Odense 15. Aug. 1901, dbt. sst. Sct. Knuds K. 22.

**Bogtrykker Poul Søndergaard
(Fotograf)**

Septbr., † Odense 13. Decbr. 1946, begr. paa Odense Assistens Kirkegaard 18. Decbr. (Søn af Poul Christian Frederiksen Søndergaard, Bogtrykker i Odense og Hustru Jørgine Marie Victoria Olsen).

Han blev uddannet som Bogtrykker paa »Fyens Stiftstidende« i Odense, studerede Faget i Tyskland og Schweiz og overtog i 1939 Faderens Trykkeri: »Poul Søndergaards Bogtrykkeri«, der blev etableret 1. Maj 1896. Trykkeriet, der beskæftiger ca. 30 Mennesker, er et af Byens største og mest anerkendte Firmaer. I Særlighed har Trykkeriets Flerfarvetryk faaet en meget stor Kundekreds.

Poul Søndergaard jun. var en meget stor Begavelse og gik op i sit Arbejde med megen Energi. Mange og forskelligartede Interesser havde han, deriblandt Musikken; han havde en smuk Sangstemme og spillede selv, navnlig Violin. Desuden var han en fremragende

Vestergade Nr. 67 i Odense.

I denne idyliske Gaard med aarhundredgamle Bindingværksbygninger mødes Fortidens Ro med Støjen fra en af Nutidens moderne Virksomheder:

Poul Søndergaards Bogtrykkeri

Grundlagt 1896.

(Midt i Billedet tilvenstre springer et Hjørne af Trykkeriets Bygning frem)

Imitator, den fødte Selskabsmand, der kunde underholde sine Gæster paa den fornøjeligste Maade. Som Filatelist havde han en meget fin Samling; navnlig en meget smuk Samling af Luftpostmærker, for hvilken han fik Guldmedaille paa en Filatelistudstilling i Fredericia. I sin Villa havde han indrettet sig et Laboratorium og et fotografisk Atelier, hvor han selv foretog

alle de fotografiske Arbejder, som Optagelser med hans almindelige og Smalfilmskameraer førte med sig.

I en Alder af kun 45 Aar gik han bort, hans Nekrolog, som her aftrykkes, findes i Bogtrykkerbladet Nr. 1, 15. Januar 1947 og i »Fyens Stiftstidende«, Onsdag 18. December 1946:

Poul Søndergaard jun.

Det er med Vemod, vi i dette første Nummer af D. P. B.s fortrolige Meddelelser maa bringe Budskabet om Poul Søndergaard jun.s Død, som indtraadte Natten til den 13. December.

Man havde Grund til fra Poul Søndergaards Ungdom at stille store Forventninger til ham, udstyret som han var med ualmindelig vidtfavnende Evner. Han var en usædvanlig Begavelse, men eksentrisk i sine overraskende Paafund, som i de fleste Tilfælde var harmløse, men ogsaa ofte virkede chokerende. Han var litterært interesseret og kunstinteresset. Som Kollega var han hjælpsom og altid parat til at gøre andre en Tjeneste. Han var interesseret i at fremstille den gode Tryksag, der var med til at højne Kvaliteten af vort Fags Frembringelser. Han kunde være charmerende som faa, og aabnede han sig undertiden i Fortrolighed, fik man Lejlighed til at lære at kende en Karakter, der var god i Grunden, og som kunde være rørende barnlig.

Ved hans Bortgang skal der fra Kollegerne lyde et Fred over Poul Søndergaards Minde.

† † †

Med Bogtrykker Poul Søndergaard er en elsket og afholdt Chef gaaet bort. Desværre kender Mennesker kun saa lidt til, hvad der bor i deres Næstes Hjerter og Sind. Gang paa Gang ser man Mennesker bedømt og vurderet forkert, fordi det dyberegaaende Kendskab til deres Egenskaber manglede. Saadan er det ogsaa gaaet her. Den senere Tid gav os stærke Beviser for denne triste Kendsgerning.

Netop derfor føler vi, der daglig var i Poul Søndergaards Nærhed, Trang til at mindes vor Chef som det elskelige og gode Menneske, han var. Naar han traadte ind ad Døren til sit Kontor og hilste os med sit venlige Smil, og naar han under Arbejdets Gang gav os en opmuntrende Bemærkning, ja, da mærkede vi, hvor gerne han vilde glæde andre, og vi var alle indstillet paa at yde vort bedste i Samarbejdet med ham. Og var der et eller andet Spørgsmaal, man gerne vilde tale med ham om, kunde man være sikker paa at finde Forstaaelse og Imødekommenhed. Enten Sagen havde været stor eller lille, gik man altid fra en Samtale med ham med et lysere og lettere Sind. Det hændte ofte, at fattige og trængende søgte ham med Anmodning om Hjælp, og de gik *aldrig* forgæves.

Saadan var Poul Søndergaard overfor Mennesker. For Forretningen betød hans Virke ogsaa meget. I Kraft af hans faglige og forretningsmæssige Dygtighed, hans Energi og Intelligens blev den gamle Forretning ført frem til den smukke Stilling, den indtager i Dag.

Nu er hans Plads tom — men vi vil bevare Erindringen om Poul Søndergaard og ære hans Minde. En mere forstaaende, venlig og god Chef vil sent kunne findes.

Medarbejdere
i Poul Søndergaards Bogtrykkeri.

EFTERSKRIFT

Af Slægtens 139 Medlemmer er de 69 Mænd og 70 Kvinder — eller ca. 50 pCt. af hvert Køn. Man vilde med disse Normaltal vente en blomstrende Slægt, men naar dette ikke er Tilfældet, skyldes det, at af disse 69 Mænd er: 20 mindreaarige, 7 ugifte og 1 død inden Giftealderen. Af de 41, som er eller var gifte, var 4 uden Børn og 13 uden efterlevende Sønner, saaledes at de voksne Mænd, der *ikke* har fortsat Slægten, udgør ikke mindre end 17 — eller 41,5 pCt., medens kun 24 — eller 58,5 pCt. — har givet Slægtsnavnet videre i 7—8 Generationer.

Om Slægtens sociale Position kan oplyses, at Embedsmænd var 1, Officerer 2, Akademikere 8, Kunstnere 5, ialt 16 eller ca. 33 pCt.; ved Handel og Industri 11, ved Haandværk 13 og andre Erhverv 8 — ialt 32 eller ca. 67 pCt.

Det, der præger A-Linien, er dels dens bedre økonomiske Forhold og dels dens højere sociale Standard. Af A-Liniens 14 voksne Mænd var saaledes: Officerer 1, Akademikere 7, Kunstnere 4 og andre Erhverv 2. Desuden havde den et kunstnerisk Islæt, idet ikke mindre end 6 dyrkede Musikken og har efterladt sig Kompositioner, ligesom 2 af dem var Miniaturemalere og 2 andre vides at kunne tegne godt.

B-Linien er — indtil vor Tid — en udpræget Haandværkerslægt indenfor det lettere Haandværk. Af B-Liniens 34 voksne mandlige Medlemmer var 10 Haandværkere, og hertil maa lægges 3 af de under »andre Erhverv« opførte, som tillige har faaet en haandværksmæssig Uddannelse, kun 1 var Akademiker.

Slægtens Navne var i de 2—3 første Generationer af udpræget tysk Afstamning: Johann, Hermann, Friderich, Christian, Christoph, Thomas, Wilhelm, Jacob, Ulrich, Cassemir og Albrecht. Navnet Albrecht findes i den danske Form: Albert i B-Linien fra 2. helt ned til 6. Generation. De hyppigst forekommende Navne er: Johan (Hans) 14, Carl 12, Christian 13, Friderich (Frederik) 9, Wilhelm 7, Albrecht (Albert) 7 og Hermann 4. Af Pigenavne findes hyppigst: Christine (Christiane) 15, Marie 12, Anna 9, Margrethe 7, Sophie 5 og Elisabeth 5.

Slægten er nu ved at uddø. Af A-Liniens Medlemmer findes nu kun 2 Kvinder tilbage i Norge — 1 født Foltmar og 1 gift Foltmar; og af B-Liniens 5 voksne Mænd har kun 1 en Søn (født 1954), saa Haabet om Slægtens Fortsættelse er meget ringe.

Ordrup, den 9. Februar 1955.

KAJ FOLTMAR

RETTELSER OG TILFØJELSER

Efter »† i Bagsværd i Oktober 1766« skal tilføjes »nogle og 80 Aar gl.« *Side 19*

Afd. dr. phil. Louis Bobé skal have besiddet en Salmebog (Udgave 1742, 8°), *Side 30*
der har tilhørt Organist Johan Foltmar. I den findes i Manuskript en Ud-
sættelse for Klaver af Salme Nr. 318 »O Gud, du fromme Gud - -« dateret:
Birkerød 4. Febr. 1786. Paa Bindet staar: I. F. og foran Titelbladet er skre-
vet: »*Min Bedstefader, min Moders Fader, Hoffolong, Concert- og Kapelmester
ved Hoffet, tillige Organist ved Trinitatis, født 1709, † i Foraaret 1793, 84 Aar
gl.*« (Han døde imidlertid den 26. April 1794 og hans Hustru den 30. Aug.
1795). Det er antagelig skrevet af hans Datter (Nr. 11) Juliana Maria Frede-
rica's Datter: Juliane Maria Henriette Hansen.

Begyndelsen til Johan Foltmar's Eddikebryggeri strækker sig langt tilbage
i Tiden. Aar 1676 købte Reinhold Horn Ejendommen, som 21. Juni 1680 efter
hans Død blev tilskødet hans Enke: Giertrud, der var Eddikebryggerske.
Hun ægtede Urtekræmmer Thomas Thorsmeden d. ældre og overlevede ham.
22. Maj 1713 solgte hun Ejendommen til Susanne Christine, Enke efter Thomas
Thorsmeden d. yngre. Hun bryggede en særlig god Vineddike. Hun ægtede
Toldskriver, Commerceraad Jacob Olsen og fortsatte med Eddikebrygningen.
Da Johan Foltmar 22. Juni 1773 solgte Ejendommen til Urtekræmmer Hans
Pay, fortsatte denne fra 1775 med at fabrikere: »*Den Sort Ædike, som forhen
haver været meget søgt hos Sal. Frue Commerce-Raadinde Olsen paa Hjørnet
af Boldhuusgaden og Stranden*« (Adresseavisen Nr. 126 den 9. Aug. 1775) »*til
hvilken Ende et Wiin-Eddike Bryggerie af Rosiner er anlagt udi forbemeldte
mit Huus*«. Da Hans Pay's Enke giftede sig med Søren Christian Sundorph,
fik denne kongl. Bevilling til at drive Eddikebryggeri. I Susanne Olsens Skøde
af 19. Juni 1713, hvori Ejendommens faste Inventar omtales, staar: »*i Kiel-
deren en indmuret Brøgger Kiedel*«. Ved en Brandtaksation af 31. Maj 1796
omtales den som: »*en aaben Skorsten med Jern Anker under, derved en ind-*

muret Kaaber Kiedel paa 4 Tønder«; saa sent som 18. Febr. 1870 omtales den ved en Vurderingsforretning: »i de første 2 Fag en Skorsten, derved en indmuret Kobberkjedel paa 4 Tdr. med Rist og Fyrdør, derover en Jernkappe«. Da jeg i 1955 besøgte Husets nuværende Ejer, Overrettsagfører G. T. Budde-Lund, viste denne mig i sit Bibliotek en Brændekedel af Kobber; det var Resterne af den aarhundredgamle Bryggerkedel.

Side 31 Oplysningen om, at Organist Johan Foltmar skulde have haft en Frugt- og Planteskole i Follerup i Jylland findes hos Carl Thrane: *Fra Hofviolonernes Tid*, Side 89. Oplysningen er imidlertid ikke rigtig. I 1784 oprettede Staten paa Foranledning af Slotsforvalter og Gartner C. F. Schmidt ved Frederiksberg Slot en Frugttræs-Planteskole i Follerup i Koldinghus Amt. Til at varetage Tilsynet med Planteskolen antoges som Plantør en tidligere Møller i Øe Kloster i Jylland: *Johan Voetmann*. Planteskolen ophævedes Aaret efter i 1785 og solgtes ved Auktion for Halvdelen af Købesummen til Møller i Follerup: Claus Jensen.

Side 37 Som Ungkarl boede Thomas Jacob Foltmar iflg. Mandtallet 1. Juli 1787 hos Sognepræsten i Birkerød Jacob Kiær. I Mandtallet staar: *Thomas Jacob Foltmar, til Huuse, 36 Aar, ugift. Substitut. Skoleholder.*

I Adresseavisen Nr. 97 den 6. Juni 1785 lader han offentliggøre et Sørge-digt paa tysk over sin gamle Ven C. Jørgensen (Silke- og Klædekræmmer Claus Jürgensen, død 79 Aar gl.), der afgik ved Døden den 19. Maj. Digtet er rigt spækket med Henvisninger til Det nye Testamente.

Side 38 Om Oprettelsen af Foltmar's Kattunfabrik findes i Adresseavisen Nr. 31 den 12. Febr. 1787 og Nr. 67 den 27. Marts 1787 følgende:

For de Herre Handlende og andre tiener til behagelig Efterretning, at min Cattunfabrique, beliggende uden Nørreport foran ved Lade-gaarden ved første Mølle, er nu saavidt istand, at jeg til Trykning kan imodtage alle Slags Sirtser og Cartuner. De derfor, som ville behage at lade fabriquere hos mig, lover jeg deres Vare i alle Maader lige saa god Behandling, som paa andre Steder.

I. F. Foltmar.

2. Juli 1805 skriver han et Brev fra sin Ejendom »Mosendal« til Professor Knud Lyhne Rahbek, der har kautioneret for en Værtshusholder Jørgensen, der rimeligvis har haft en »Sommerlejlighed« paa »Mosendal« og som har

en Modregning til Foltmar for »Opvartning«. Da dette Brev ikke bærer Frugt, sender han endnu et Brev til Rahbek dateret Kiøbenhavn d. 25. Septbr. 1805. (Ny kongl. Samling 2494 1'4.):

S. T. Hr. Professor Rahbeck.

Pr. M.

Skiønt ieg nu saa ofte haver haft Bud hos Jørgensen baade mundtlig og skriftlig, har han dog ey endnu tænkt paa at bringe det i Rigtighed med Leyen, ieg er nu kied af længere at lade mig fixere af den ufor-skammede Karl, og holder mig derfor een og allene til Hans Cautio-nist, af medfølgende Regning vilde Hr. Professoren behageligst erfare, at efter at have tilstaaet Jørgensen sin ublu Betaling for Opvartning, kommer mig endnu til gode 18 Rdl. 2 Mk. 7 Sk. som Di vilde være af den Godhed og betale i følge Deres Caution, imod qvitering, og for-moder ieg ikke det skulde giøres nødigt oftere at ventelere om denne Sag.

Kiøbenhavn, d. 25. Septbr. 1805.

I. F. Foltmar.

I Sakristiet i Marstal Kirke findes et Billede af Sognepræst Bernhard Matthias Wedel. Billedet, der ikke er ret stort, er med Sortkridt tegnet som Silhuet af Pastoren, set fra højre Side i hel Figur iført Ornat. Paa Kirke-gaarden op til Kirken findes hans Gravsted med en stor Gravsten paa Kir-kens Mur med følgende Tekst: Side 46

Her hviler Støvet af Bernhard Matthias Wedel
Født 13. Okt. 1759. Død 1. Decbr. 1819 i en Alder af 60 Aar 2 Maaneder
udi 30 Aar var han Religionslærer
først residerende Cappelan i Ærøeskøbing 10 Aar
og derefter Sognepræst 20 Aar for Marstals Menighed.
Forfærdiget af *Fl. Kiellerup* i Ærøeskjøbing.

Hans Hustru hviler i samme Grav.

En af Christopher's samtidige: Skolemester ved Vajsenhuset Ed. O. Schwartz- Side 49
kopf skriver om ham i sit Værk: »Et lille Erindrings-Lexicon over adskillige
Personer, saa vel i de ældre som yngre Tider, hvad Deres Studier og Kon-
ster angaar«:

Folthmar (Christoph.) Hafniensis. Fiolongen hans Fader har lært ham Instrum. Musiken, særdeles Klaver; selv har han lært sig at skildre med Vandfarver, og det saa ypperligt, at da han Aar 1747 aflagde Prø-

ver for og paa det hele kongel. Herskab fik han strax Expect. paa Holmens Organist-Tjeneste, men han burde dog først have seet Pariis eller Italien. — Forbemeldte Foltmar blev kort efter (1748) virkelig Miniatur Skildrer ved Hoffet. (Danske Samlinger, I. Rk. 3. Bd. S. 87)

En anden samtidig: Johann Benjamin Ackermann skriver om ham (1754) i BÜSCHING: Nachrichten vom den Zustande der Wissenschaften und Künste:

Herrn Christoph Foltmar

Königlicher Miniaturmahler, Organist an der Kirche des Waisenhauses, und bestimmter Organist an der Holmens Kirche.

Ist am 17. October 1718 zu Kopenhagen geboren. Sein Vater, Herr Johann Foltmar, dessen vierter Sohn er ist, ist ein wolbekannter Musikus, der nebst seiner Frau seine witzigen Kinder sehr wohl erzogen, und selbst unterrichtet hat, damit sie nicht, wenn er in eine Schule schickte, verwildern mögten.

Seine Mutter kan etwas zeichnen, daher ihre Kinder auch Lust dazu hatten, und sich von ihr vorzeichnen liessen, damit aber ihr zweiter Sohn weitem Fortgang in der Zeichnungskunst hätte, schickten ihr seine Eltern auss Cadettencorps woselbst er von dem Zeichemeister lernte. Seine Brüder ahmeten seiner Zeichnungen, welche er zu Haus brachte, nach, und übeten sich in der Abzeichnung und Abmahlung guter Kupferstiche. Unser Christoph hatte insonderheit grosse Lust dazu, und durch seinen eigenen geschickten Kopf und munteren Fleiss wurde er ein Meister in der Mahlerkunst. Auf eben solche Weise gelangte er auch zu einer grossen Fertigkeit in der Tonkunst. Auf dem Clavier lernte er von selbst spielen, und auf der Violine und Flöte unterwies ihn sein Vater. 1739 ward er Organist bey der Kirche des Waisenhauses, und legte mit Hülfe seiner geschickten Brüder die Orgel selbst an, obgleich keiner von ihnen den Orgelbau ordentlich gelernet hatte. 1747 erhielt er die Anwartschaft auf die Organistenstelle an der Holmens Kirche, und 1748 die Bestallung als königlicher Miniaturmahler. 1749 verheirathete er sich mit Jungfer Frederike Otzen, eines Rathmans und Postmeisters zu Roeskild zweiten Tochter. Er legt sich blos auf die Miniaturmahlerey, und zwar hauptsächlich auf Portraits. Seine Gemälde sind ungemein natürlich, und unverbessert wohl getroffen, und überdies fein und fest. Die königlichen Herrschaften lassen sich von keinen andern en miniature mahlen als von

ihm; und auser denenselben schätzen viele andere seine Gemälde billig hoch. Er legt sich ietzt auch stark auf die Emaillierung der Gemälde, oder auf das Mahlen mit Feuerfarben, worauf man ehemals in Dänemark mehreren Fleis gewendet hat, als in den neueren Zeiten nunmehr aber sucht man diese schöne Kunst wieder hervor, und bemühet sich, dieselbige Vollkommenheit zu bringen. Der König hat ihm zu seinen Versuchen, die recht wohl gelingen, eine beträchtliche Summe Geldes geschenket.

Pensionsreglement für die beym Armenwesen und den milden Stiftungen abgehender Bediente. Stadfæstet af Kongen den 16. October 1771. I Reglementet anføres: *Side 54*

Organist Foltmars Wittwe, seit ihres Mannes Tode, welcher dem
Waysenhause die Orgel gegeben 70 Rthl.

(Her oplyses altsaa at Christoph har givet Orglet til Vajsenhuset, medens tidligere Oplysninger kun gaar ud paa, at han har bygget det sammen med en Broder).

Barn Nr. 6 Juliane Augusta. Gift 7. Juni 1818 med Johan Christopher Cornisch, Klokker ved Vår Frelsers Kirke i Kristiania. Hans Bestilling rettes til: *Side 57*
Lensmand i Oplandet.

Frk. Eli Nannestad i Oslo, der har boet i Halden, har fortalt følgende *Side 76*
Anekdote om »Gamlepresten«:

Det var engang det var bispevisitats på Berg prestegård. Da Biskoppen hadde sett på forskjellige ting, sa han: »Ja, så var det arkivet da?« »Arkivet, det har jeg der!« sa gamlepresten og pekte på kakelovnen!

De seneste Undersøgelser synes at afkræfte Overleveringen om, at »Stammoderen« Anne Christine Lyre skulde stamme fra Holland. Mine Undersøgelser i Amsterdam viser, at Navnet: Lyre ikke er et almindeligt hollandsk Navn. Der findes kun een Familie Lyre i Amsterdam, og denne Familie stammer fra en Bryggerslægt i Tyskland. *Side 89*

Snarere er der Mulighed for, at Guldsmed (Nr. 47) Albrecht Foltmar's Hustru: Marie Pedersdatter er den omtalte »Stammoder«. Navnene: Wollum

og Wullem kunde tyde paa hollandsk Oprindelse; dog har jeg ikke fundet de nævnte Navne i Danmark, derimod fandtes i 1700tallet en Officersslægt i Norge bærende Navnet: Wollum.

Side 94 Sophia Hedevig blev gift med (Nr. 58) Hermann Cassemier Foltmar. Nummeret rettes til Nr. 59.

Side 106 En tredie Stavemaade af Marie Pedersdatter Foltmars Pigenavn findes i Adresseavisen Nr. 114 den 14. Maj 1790:

Døde i Kiøbenhavn: Guldarbejder Herr Foltmars Hustru Mad. Marie Wullem, 63. Aar, død 10. May.

Side 117 Paa Kunsthandler Carl Foltmars Gravsted paa Holmens Kirkegaard staar et Monument, en brudt Søjle paa en firkantet Sokkel. Gravstenen bærer følgende Indskrift i Guldbogstaver:

Anna Margrethe Foltmar, f. Göthgen

* 24. November 1801 † 3. Oktober 1879

Emma Marie Sofie Foltmar

* 8. Oktober 1830 † 9. Juli 1898

Carl Ludvig Theodor Foltmar

* 23. Marts 1833 † 25. Oktober 1905

Sofie Christiansen

* 16. Marts 1859 † 7. December 1916

Meta Anna Christophine Foltmar

* 14. Oktober 1856 † 26. August 1925

Mit Haab er Gjenforening.

Pigen Maren Sophie Christiansen (som er med paa det store Billede Side 121) havde tjent hos Kunsthandler Foltmar i mange Aar. Hun havde en stærk Indflydelse paa ham; hun var faktisk den eneste, som den despotiske Mand havde Respekt for, derfor kom hun ogsaa til at hvile i Familiegravstedet, ligesom Kunsthandleren i sit Testamente bestemte, at hun af hans Bo skulde have Ret til at udtage Indbo til en 2 Værelsens Lejlighed.

Ved at undersøge Lægdsrullerne kan man følge Vilhelm Foltmar fra hans 14. til hans 23. Aar. *Side 127*

Han blev indskrevet i Lægdsrullen i København den 12. Juni 1855. Han boede da hos Moderen i Klosterstræde Nr. 77, 14 Aar gammel. I Juli 1857 rejste han til Odense, men kom tilbage til København samme Aar og i Lære hos Hattemager A. F. Bodecker paa Kongens Nytorv. 23. Aug. 1861 fik han Udrejsebog til Ind- og Udlandet og 28. Aug. samme Aar Pas til Göteborg. 10. Oktbr. 1863 fik han Flyttebevis til Aarhus, men rejste allerede 23. Novbr. derfra videre til Viborg, kom paa Session og blev indkaldt 11. Febr. 1864 ved 1. Trænkompagni. Han var dog kun Soldat i 2 $\frac{1}{2}$ Maaned, saa blev han kasseret som for stedse udygtig til al Krigstjeneste paa Grund af en »betydelig Blodaarebrok«. Paa Sessionen maalttes hans Højde til 65" (1,70 m).

Nr. 83a Karen Karoline Christensen var Datter af Træskomand i Roskilde *Side 137*
Peder Christensen og Hustru Karen Jensdatter.

SLÆGTSREGISTER

- Voltmar,
 4.a Foltmar, Agnethe Maria f. Schow 31.
107. — Albert Emil Gottfred 141.
87. — Albert Thorvald, cand. polyt., Ingeniør 120, 121, 126, 127, 129.
47. — Albrecht, Guldmedemester 93, 105, 106, 111, 179.
55. — Andreas Peter, Underkonstabel v. Holmen 96, 103.
- 44.a — Anna f. Lassen (Larsen) 104.
- 77.b — Anna Caroline Frederikke f. Nielsen 152.
120. — Anna Emilie Alexandra 152, 155.
20. — Anna Margaretha Elisabeth 44.
21. — Anna Margaretha Elisabeth g. Wedel 45, 47, 84.
- 68.a — Anna Margretha f. Göthgen 115, 116, 119, 137, 180.
127. — Anna Margrethe g. Schertiger-Nielsen 154.
- 1.a — Anna Margrethe Elisabeth 11, 24.
23. — Anna Margrethe Elisabeth 55.
117. — Anna Marie Sofie Emilie g. Rasmussen 10, 148, 149.
- 24.a — Anna Medea f. Lund 58, 59.
- 9.a — Anna Regitze f. Petresch 37.
- 40.a — Anne Christine f. Lyre 11, 12, 89, 179.
- 43.a — Anne Kirstine f. Pedersdatter 96.
100. — Annelise 136.
- 108.a — Ansine Dorthea f. Nielsen 147.
112. — Anton Christian Marius 145.
114. — Antonette Emilie 145.
- 82.a — Augusta Wilhelmine Christina f. Ekstrøm (Nystrøm) 126.
126. — Axel Emil 153.
133. — Aase Lily g. Christoffersen 163.
108. — Bertram Emil Gottfred, Snedkermester 141, 146, 150.
115. — Betty Laura Christiane g. Larsen, 144, 145.
99. — Birgit 136.
- 19.a — Birgitha Rosing f. Luth (Jeger) 67, 69, 70, 71, 72.
105. — Birgitte Marie 140.
97. — Børge, Værkmester 135.
- 87.a — Camilla Emilie Edvardine f. Stendrup 128.
102. — Carl Albert 137.
71. — Carl Emil 114.
79. — Carl Ludvig Theodor, Kunsthandler 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 126, 137, 180.

- Voltmar,
 124. Foltmar, Carl Rudolph, Toldpakhusformand 152, 153.
 13. — Carl Wilhelm 35.
 85. — Carl Wilhelm Johan Ferdinand, Sergent 123.
 86. — Carlo Edvardt Valdemar, Inspector i Pittsburgh 124
 26. — Caroline Adolphina g. Hagerup 56.
 14. — Caroline Wilhelmine 35.
 15. — Caroline Wilhelmine g. Riise 35, 36.
 39. — Cate, g. 1° Due, 2° Brevig 86.
 44.b — Catharina Margaretha f. Holst 105.
 12.a — Cathrine Margaretha f. Kleffer 39.
 27. — Cathrine Maria 58.
 52. — Cathrine Marie 96.
 68. — Chors Remtloff, Skrædermester 113, 115, 137.
 38. — Christel 82, 84.
 62. — Christian 111.
 65. — Christian 113.
 70. — Christian Gottfried, Glarmester 113, 138, 139.
 5. — Christian Ulrich, Hoftapetvæver 10, 26, 41, 64, 84, 93.
 36. — Christian Ulrich Ditlef 82.
 29. — Christian Ulrich Ditlev, Sognepræst til Berg 71, 72, 73, 77, 84, 179.
 22. — Christiana Andrea 47.
 3. — Christiana Lucia 11, 26.
 51. — Christiane Louise 96.
 58. — Christina Catharina g. Schönwandt 105.
 48. — Christina Margaretha g. Schmidt 90, 93, 108.
 8. — Christina Margrethe 27.
 6. — Christoph(er), Hofminiaturemaler 10, 12, 26, 48, 54, 84, 177, 178, 179.
 28. — Christopher Friderich 59.
 50. — Dorothea Sophia (Sophie Christiana) g. Colding 90, 94, 104.
 54.a — Dorthe Jensdatter f. Wiingaard 97, 98, 100, 102.
 96. — Ebba 135.
 118. — Ebba Kyhn g. Sørensen 150.
 80. — Edvard Valdemar, Købmand 117, 122.
 91. — Eigil Albert August 130.
 25. — Elisabeth Christine g. Cornisch 54, 55.
 37.a — Elisabeth Henriette (Lili) f. Løchen 10, 41, 45, 49, 63, 69, 70,
 76, 77, 84.
 116. — Elise Olga Augusta g. Petrusky 146.
 86.a — Ellen Elvira f. Bolin 124.
 128. — Ellen Johanne g. Andersen 153, 154.
 32.b — Elna Constance f. Kōkeritz 82.
 93. — Else Johanne Camilla 132,
 129.a — Else Marie f. Hansen 163.
 106. — Emilie Ernestine Fransine 140.

- Voltmar,
 121. Foltmar, Emma Johanne Louise 152.
 109. — Emma Marie Caroline g. Sørensen 141, 143.
 78. — Emma Marie Sophie 116, 117, 119, 120, 121, 180.
 122. — Emmy Mathea Betty g. Jørgensen 151, 152, 155.
 131. — Esther Christiane, g. 1° Leentvaar, 2° Gieskes 160, 166.
 101. — Erik 136.
 6.a — Frederica f. Otzen 49, 53, 54, 55, 179.
 32. — Frederik Carl Christian, Sognepræst til Berg 11, 72, 79, 80, 81.
 77. — Frederik Rudolph, Bogtrykker 114, 150, 151.
 30. — Frederikke Christiane Napoleone g. Eriksen 71, 77.
 130.b — Frida Margrethe Mary (Grethe) f. Møller 166.
 46. — Friderich Cassemier, Løjtnant 93.
 19. — Friderich Christian, Foged i Norge 44, 63, 73, 84.
 17. — von, Friderich Wilhelm, Oberstløjtnant 39.
 56. — Frideriche Christiane 96, 104.
 81. — Georg Emil 117.
 88. — Georg Valdemar, Undermester v/ K. T. A. S. 126, 134.
 129.c — Gerda Elisabeth f. Nielsen 163.
 34. — Golette Ditlevine Natalia 72, 79.
 29.a — Golette Laurine Christiane f. Jacobsen 71, 74, 77.
 97.a — Grete Christine f. Pontoppidan 136.
 92. — Gudrun Camilla Mathilde g. Christiansen 130.
 90. — Gunnar Wilhelm Carl, Entreprenør 130, 132.
 119. — Gustav Alfred 152.
 67. — Gustav Ludvig, Skomagerfrimester 113.
 125. — Gustav Ludvig 153.
 63. — Hans Andersen, Snedkersvend 112.
 104. — Hans Christian Magnus, Snedkermester 140, 142, 143, 144.
 41. — Hans Jacob 89, 90.
 — Hans Rune (Johansson) 78.
 61. — Hansine Albertine 110.
 108.c — Hansine Caroline Dorthea f. Christiansen 148, 150.
 54.b — Helene Marie f. Rotschiaer (Røttger) 102.
 98. — Henny g. Jørgensen 135.
 — Herløv 140.
 59. — Herman Casimir, Urmagermester 94, 106, 107, 108, 180.
 40. — Hermann, Hoboist 11, 12, 13, 17, 89.
 42. — Hermann Andreas, Urmagermester 30, 89, 90, 91, 92, 93, 95, 106.
 2. — Hermann Friderich, Hofviolon 11, 24.
 85.a — Hulda Rebecka f. Anderson 123, 124.
 — Inga Elisabeth 78.
 — Inga Hjördis Davida f. Blomkvist 78.
 94. — Irene Lise Camilla g. Jensen 133.
 32.a — Jenny Nicoline Olava f. Aars 82.

- Voltmar,
 37. Foltmar, Jens Ludvig Aars, Byråsjef 83.
 44. — Joachim (Juchum) Christian, Toldkontrollør 92, 104.
 4. — Johan, Organist 10, 26, 27, 70, 90, 91, 175, 176.
 83. — Johan Albert, Hattemagermester 117, 136, 137.
 12. — Johan Friderich, Kattunfabrikør 35, 38, 176, 177.
 43. — Johan Fridrich, Underofficer 92, 95.
 16. — Johan Oluf Been 37.
 24. — Johan Peter Marquard, Skoleholder 55, 58.
 1. — Johann, Hoboist 11, 12, 13, 17, 19, 89.
 54. — Johann Carl, Skomagermester 96.
 53. — Johann Christian 96, 106.
 80.a — Johanna Christina f. Jönsson 122.
 5.a — Johanna Marie f. Westermann 43.
 57. — Johanne 104.
 108.b — Johanne Elisabeth f. Andersen 148.
 110. — Johannes Albert 141, 142.
 11. — Juliana Maria Frederica g. Hansen 34, 175.
 18. — von, Juliane Anna Margaretha 40.
 17.a — Juliane Louise Amalia f. Mohrhagen 40.
 89. — Kaj Thorvald Camillo, Bankrevisor 130, 131, 174.
 83.a — Karen Karoline f. Christensen 137, 181.
 33.b — Kathinka Jakobine f. Kökeritz 86.
 60.a — Kirstine Sophie f. Hansdatter (Andersen) 112.
 130.a — Kåthe Euphrosyne Magda f. Rapp 165.
 75. — Laura Augusta 114.
 31. — Laura Elise Bergitte g. Rist 71, 79.
 74. — Laura Nathalia 114.
 104.a — Laurentzine Bertaline Marentrine f. Oppenhäusser 143.
 95. — Lilli Ebba Jenny g. Christiansen 134.
 135.a — Lizzi f. Karlsen 164.
 90.a — Louise Cathrine Ella f. Paepke 133.
 45. — Ludcia Hinderichs (Lucia Henriette) g. Neresius 92.
 72. — Ludvig 114.
 33. — Ludvig Carl Lauritz Peter Martin, Sognepræst 72, 79, 82, 85.
 77.a — Margrethe Florentine f. Jacobsen 151, 155.
 70.a — Maria Elisa Francina f. Oppenhäusser 139, 142.
 49. — Maria Elisabeth 94.
 24.b — Mariana Christiansdatter f. Wissing 59.
 64. — Marie 113.
 111. — Marie Agathe Ludovica 142.
 67.a — Marie Kirstine f. Olsen (Amth) 114.
 47.a — Marie Pedersdatter f. Wolle (Wollum) 106, 179, 180.
 89.a — Martha Eleonora f. Olsen 129, 131, 132.
 84. — Meta Anna Christophine 116, 117, 119, 120, 121, 137, 180.

- Voltmar,
55.a Foltmar, Mette f. Rasmusdatter 103.
66. — Mette Christiane 113.
— Mouritz 34, 91.
69. — Nicolai Fritz 113.
60. — Niels, Snedkermester 107, 111.
129.b — Oda Nielsine Krajnert f. Frøsig 163.
103. — Olga Anna Marie Valgerda g. Baltzar 116, 118, 119, 120, 137.
130. — Ove Sigurd, Fabrikant 160, 161, 164.
135. — Poul, Fabrikant 162, 163, 164.
129. — Poul Joachim, Fabrikant 10, 160, 161, 162, 164.
139. — Rachel g. Søndergaard 167, 168.
138. — Rachel g. Mahfooz 167.
134. — Rud, Fabrikant 162, 163, 164.
137. — Ruth Elisabeth g. Persson 166.
136. — Sonny Ulla 164.
7. — Sophia Amalia g. Häusser 26, 110.
50. — Sophie Christiane g. Colding 90, 94, 95.
113. — Sophie Elise Marie 9, 141, 144, 145, 146.
59.a — Sophie Hedevig f. Schmidt 94, 108, 109, 110, 180.
10. — Susanne Christina g. Munderloh 32.
124.a — Theodora Christine Jensine Dorthea f. Pedersen 153.
123. — Therese Vilhelmine 152.
9. — Thomas Jacob, Substitut 32, 37, 38, 176.
90.b — Thyra Ada Karen Mathilde f. Jørgensen 133.
35. — Valborg Augusta Valentine g. Bekkevold 72, 80.
134.a — Vibeke f. Landsperg 163.
88.a — Vilhelmine Augusta Margrethe (Wille) f. Nielsen 121, 127, 135.
76. — Wilhelm Theodor 114.
82. — Wilhelm Thorvald, Hattemagermester 9, 117, 124, 125, 127, 181.
33.a — Wilhelmine Elisabeth f. Rode 86.
73. — Wilhelmine Juliane 114.
104.b — Wilhelmine Sophie f. Friis 143, 144.

PERSONREGISTER

- Ackermann, Johann Benjamin 178.
 Adamsen, Joh. Godtf., Urmagerm. 107.
 Alexander III, Zar af Rusland 118.
 Amalie, Prinsesse af Schlesv.-Holst. 40.
 Amberg, Rektor 73.
 Amth (Ambt), Anna Margrethe 114. —
 Christian Olsen, Hoboist 114. —
 Marie Kirstine Olsen 114.
 Andersen, Ane Margrethe 130. — Bodil
 Kirstine 154. — Ellen Johanne 153,
 154. — Emil Bertram 147. — Hans,
 Gaardmand 112. — Hans Henrik
 154. — Johanne Elisabeth 148. —
 Juliane Marie 163. — Knud Mogens,
 Vinduespudder 154. — Louis Moritz,
 Købm. i Horsens 154. — Niels, Sko-
 mager 98. — Peter Flemming 154.
 Anderson, Albert 123. — Hulda Re-
 becca 123, 124.
 Andrup, Otto, Museumsdir. 41, 42, 49,
 50, 52.
 Arends, Christian, Apoteker 139.
- Bahive, Aly Kerem 167.
 Baller, Byfoged 158.
 Baltzar, Ella Foltmar 138. — (Jørgen-
 sen), Herman Albert, Lærer 138. —
 (Jørgensen), Olga Anna Valgerda 116,
 118, 119, 120, 137. — Vagn Foltmar,
 Afdelingsbest. 138.
 Barbewitz, Løjtnant 21.
 Baurnefindts, Kaptajn 20.
 Bay, Hans Hansen, Skipper og Købm.
 46, 47. — Maren Johanne Christina 46.
- Bekkevold, Christian August Foltmar,
 Skibskaptajn 72, 80. — Frederik
 August 72, 80. — Ludvig Emil, Over-
 toldbetjent 72, 80. — Ludvig Frede-
 rik Christian 72, 80. — Valborg Augu-
 sta Valentine 72, 80.
 Berg, Ragnfrid 84.
 Berger, Andreas Ole, Gaardbruger 85.
 Bergwitz, Joh. K., Statsarkivar 86.
 Bie, Carl Lorentz Elberg, Prokurist
 128. — Mathilde Alvilda Bernhar-
 dine 128.
 Black, Snedkerm. 112.
 Blomkvist, Inga Hjördis Davida 78.
 Boalt, cand. pharm. 167.
 Bobé, Louis, dr. phil. 34, 38, 175.
 Bodecker, A. F., Hattemagerm. 124, 181.
 Bolin, Ellen Elvira 124.
 Bonnevie, Fuldmægtig 66.
 Borchorst, Mouritz, Hovedboghold. 34.
 Brevig, Cate 86. — Hans P., Købm.
 86. — Olaf Ragnvald, Tandlæge 86.
 — Olava 86.
 Brinckmeyer, Helene Marie 103. —
 Maria Elisabeth 103. — Baltazar
 Hermann, Soldat 103. — Johan Ja-
 cob Valentin, Underoff. 102, 103.
 Budde-Lund, G. T., Overretssagf. 176.
 Buemann, Niels Peter, Handelsagent
 143, 144. — Wilhelmine Sophie 144,
 145.
 Buhmann, Hans Christian, Klein-
 smedem. 144. — Mette Maria 144.
 Bull, Edvard, Forfatter 85, 86.
 Büsching, Anton Friderich 24, 27, 178.

- Christensdatter, Inger 99, 100, 101. — Mette 112.
- Christensen, Christen Jakobsen, Tømrerm. 133. — Hans Christian, Købm. 133. — Jacobine Margrethe 133. — Johanne Dorothea 132. — Karen Jensdatter 181. — Karen Karoline 137, 181. — Louise Marie 156. — Peder, Træskomand 181. — W. M., Installatør 134.
- Christian VI 23, 64, 65. — VII 10, 42, 51. — Kronprins (Chr. VII) 31, 34.
- Christiansen, Ane Christine 148. — Ane Margrethe 130. — Christian Iver, Købm. 134. — Eigil Edmund, Afdelingsbest. 134. — Flora Georgine 134. — Frederik 148. — Gudrun Camilla Mathilde 130. — Hansine Caroline Dorthea 148. — Jette 134. — Julie Sophie 149. — Lilli Ebba Jenny 134. — Magnus, Prokurist 130. — Maren Sophie 121, 180. — Thomas 130.
- Christoffersen, Aase Lily 163. — Carl Emil, Skomagerm. 163. — Harry, Maskinass. 163. — Jensine Annine Mathilde 163.
- Colding (Kolling), Morten Hansen, Urmagerm. 90, 95. — Sophie Christiane 90, 94, 95.
- Colmetz (Kolmitz), Andreas Adam, Graver 58. — Andreas Peter, Bagersv. 59. — Anna Medea 58, 59. — Ellen Cathrine 59. — Peder Christopher 59.
- Cornisch, Anders, Købm. 55. — Edle Valentine 54, 55. — Elisabeth Christine 54, 55. — Johan, Sognepræst 54, 55. — Johan Christopher, Lensmand 56, 57, 179. — Juliane Augusta 56, 57. — Magdalene Jessesdatter 55. — Peter Marquard, Klokker 54, 55.
- Cramer & Sønner, Købmænd 35.
- Dahl, Carl Theodor, Auditor 73.
- Danneskiold-Laurwig, Grevinde 104.
- Dorph, A., Maler 120, 137.
- Due, Brynjulf, Vicekonsul 86. — Cate 86. — Gunnar Eide, Generalkonsul 86. — Gunvor 86.
- Dyssel, J. A., Digter 49.
- Ekström (Nyström), Augusta Wilhelmina Christina 126. — Christina Margaretha 126.
- Engelsted, Malte, Maler 121.
- Erichsen, Anna Margit Josefa 78. — Frederikke Christiane Napoleone 71, 77. — Hans, Lensmand 77. — Hans Christian Foltmar, Major 78. — Henriette Sofia Marana 78. — Ida Dorthea 77. — Ida Golette 78. — Joseph, Agronom 71, 77. — Joseph Lorentz Richard, Købm. 79. — Josepha Bolette Nathalia 79.
- Essendrup, Biskop 75.
- Ewald, Johannes, Digter 30.
- Ewers, J. G., Snedkerm. 112.
- Ferdinand I, tysk Kejser 69.
- Fessel, Anne Hansdatter 104. — Johann, Soldat 103. — Mette Rasmusdatter 103.
- Filandre, M. 49.
- Fleischer, U., Renteskriver 65.
- Foltemar, Anna Margit Josefa 78. — Nils Alfred (Johansson), Cellist 78.
- Foltmar, Frederik, Ølbrygger 10.
- Fosie, Jacob, Organist 48, 49, 51, 52.
- Franck, Anne Margrethe 141.
- Francke, Anna Cathrina 92.
- Frandsen, Margrethe 166.
- Frederik IV 12. — V, 10, 24, 31, 34, 42, 50, 51. — Arveprins 31, 34.
- Frederiksen, Rasmine Christine 164.
- Friis, Bernt Mogensen, Skomagerm. 143. — Christine 91. — Karen Sophie 143. — Nicolai, Sognepræst

85. — Niels, Forfatter, Redakt. 11. — Wilhelmine Sophie 143, 144, 145. Frøsig, Johannes Iversen 163. — Marie Christine 163. — Oda Nielsine Krajnert 163.
- Geertsen, Zacharias, Sognef. 99, 100. Gieskes, Egbert Johan Hendrik Maria, Direktør 161. — Engelbertus, Skræderm. 161. — Esther 160. — Maria Bernadina Antonia 161.
- Godiche, Andreas Hartvig, Bogtrykker 53.
- Graubuer, Snedker 108.
- Grausen, Skomagerm. 10.
- Grüner, Kaptajn 21.
- Gurskov, Johanne Elisabeth 148. — (Larsen), Niels, Lygtetænder 148.
- Göring, Georg Ernst, Organist 29.
- Göthgen, Anna Margretha 115, 116, 119, 137, 180. — Peter, Overkonstabel 115. — Petronelle 116.
- Göttsche, Anna Margaretha 40.
- Hagerup, Ane f. Richard 56. — Anna Frederikke 57. — Antoinette Sophie 57. — Bente Thomine Cathrine 57. — Birthe 57. — Caroline Adolphine 56. — Caroline Severine 57. — Eiler Severin Adolph 57. — Frederik Adolph, Privatlærer 57. — Hans Christopher Adolph, Bataillonskirurg 57. — Hans Jørgen 57. — Hans Jørgen, Vejer og Maaler 56. — Juliane Augusta 56, 57, 179. — Magdalene Margrethe 57. — Søren, Sparekassefuldm. 57. — Søren, Toldinspektør 56.
- Hall, Skomagerm. 115.
- Hallager, C. B. 36.
- Hamborg, Rigart 91. — Hamburg & Seerups Eftf. 161, 164.
- Hansdatter, Kirstine Sophie (Andersen) 112.
- Hansen, Caroline Frederikke 148. — Christine 140. — Elise 143. — Else Marie 163. — Georg Friderich Ernst, Urmager 34. — Hans Carl Friderich 35. — Hedevig 37. — I. F., Maler 118, 137. — Jens Peter, Gæstgiver 163. — Juliana Maria Henriette 34, 38, 175. — Juliana Maria Frederica 34, 175. — Juliane Marie 163. — Lauritz, Snedkerm. 138, 142. — (Colding) Morten, Urmager 90, 95.
- Haundorf, Christian, Sognepræst 97.
- Heering, O. E., Consumtionsforv. 64.
- Hegge, Sognepræst 66.
- Heidekker, Antoinette Sophie 57.
- Hendriksen, F., Xylograf 119.
- Hennemann, Johann, Skrædersv. 19, 20.
- Henriksen, Ane Cathrine 151. — Pernille Margrethe 154.
- Heym, Christina Sophia 26.
- Holberg, Ludvig, Baron, Professor 30.
- Holmbom, Erna Carmen 136.
- Holst, Catharina Margaretha 105. — Margaretha 105. — Olaf, Kapellan 75. — Paul, Skomagerm. 105.
- Holter, Anne Lucie 86.
- Horn, Giertrud 175. — Reinhold 175.
- Hornemann, Johs. Chr., Gross. 141.
- Hulshoff, Maria Bernadina Antonia 161.
- Huulbeck, Edele Christine 44, 67. — Georg Christian, Faktor i Asiat. Co. 44, 67.
- Hvid (Hviid), Christina 59.
- Häusser, Christian, Overkonduktør, Drabant 26, 110. — Christina Sophia 26. — Elias David, Generalmajor 26. — Friderich, Løjtnant 27, 110. — Sophia Amalia 26, 110.
- Høpfner, Christian, Brygger 53. — Elisabeth Christiane 53. — Johann Friderich, Bogtrykker 49, 53, 54. — Margrethe 53. — Mette Magdalene 52, 53. — Nicolai Christian, Universitetsbogtrykker 52, 54.

- Høyer, Cornelius, Miniaturemaler 52.
 Haakon VII 84.
 Haan de, Steijntje 161.
- Iversen, Anders 112.
- Jacob, Hattemager i Næstved 44.
 Jacobsdatter, Anne Margrethe 89.
 Jacobsen, Ane Cathrine 151. — Elisabeth Magdalene Reutz 77. — Golette Laurine Christiane 71, 74, 77. — Hans, Smed i Marinen 151. — Jacobine Margrethe 133. — Lars, Bordskriver 71, 77. — Margrethe Florentine 151, 155.
 Jeger, Birgitha Rosing Luth 67, 69, 70, 71, 72. — Ephraim, Sognepræst 70. — Hans 70. — Laurits, Sognepræst 70. — Niels Winther Luth, Capitain 70.
 Jensdatter, Karen 181.
 Jensen, Alma Mathilde Viktoria 133. — Claus, Møller 176. — Dorthe Tønnes 133. — Esther Antonia 133. — Hans, Gaardmand 112. — Henrik, Slagterm, 133. — Irene Lise Camilla 133. — Jensine Christiane 144. — Magdalene Margrethe 57. — Niels, Husmand 99. — Otto Tønnes, Bartender 133. — William Julius, Snedkersv. 116, 120.
 Jessen, Emma Ingeborg 165.
 Jessesdatter, Magdalene 55.
 Jochimsen, Th., Stadsingeniør 128.
 Johanna, Kokkepige 31.
 Johannsen, Oberst 95.
 Johansen, Anders 148. — Helmuth, Driftsleder 168. — Karen Sophie 148. — Viggo, Maler 118, 137.
 Johansson, Anna Margit Josefa 78. — (Foltmar) Hans Rune 78. — (Foltmar) Nils Alfred, Musiker 78.
 Jost, Gunvor 86.
 Juliana Maria, Dronning 31, 34.
- Jönsson, Anna Lovisa 122. — Johanna Christina 122. — Lars, Arbetskarl 122.
 Jørgensen, Værtshush. 176, 177. — Alma Mathilde Viktoria 133. — (Jørgensen), Claus, Silke- og Klædekræmmer 176. — Emmy Mathea Betty 151, 152, 155. — Hanne Lise 135. — Henny 135. — (Baltzar), Herman Albert, Lærer 138. — Jens Frederik, Skomagerm. 133. — Jørgen Søren, Lærer og Klokker 138. — Karen 135. — Karen Sophie 148. — Klara Vilhelmine 138. — Leif Preben, Assistent 135. — Louise Marie 156. — Niels Christian, Skomagerm. 156. — Olaf, Grønthandler 135. — Rudolf Louis, Apoteker 156, 157, 158, 159, 160, 166. — Thyra Ada Mathilde 133.
- Karlsen, Enrico, Malerm. 164. — Lizzi 164. — Rasmine Christine 164.
 Kenckel, Stephan, Lærer 19.
 Kiellerup, Fl. 177.
 Kierschow, Biskop 71.
 Kingo, Thomas, Biskop 28.
 Kiær, Jacob, Sognepræst 176.
 Kleffer, Cathrine Margaretha 39.
 Klein, Catharina Dorothea 67.
 Krock, Hendrik, Maler 51.
 Kyhse, C., Malerm. 139, 142.
 Købmand, Hans 159.
 Kökeritz, Augusta Matthilde 82, 86. — Carl Frederik, Købmand 82, 86. — Elna Constance 82. — Kathinka Jacobine 82, 86.
- Laing, de la, Grosserer 132.
 Landsperg, Vibeke 163. — W., Tandlæge 163.
 Larsdatter, Birthe 57. — Karen (Cathrine) 105.
 Larsen, Agnes Alexandra Louise 166. — Betty Laura Christiane 144, 145.

- Bodil Kathrine 135. — Caroline Frederikke 148. — Cathrine Pauline 147. — Emma Mathilde 146. — Lydion Emanuel, Korrespondent 145. Mads, Tømrerm. 146. — Niels, Lygte-tænder 148.
- Lassen (Larsen), Anna 104. — Emil Grosserer 132. — Esther Antonia 133. — Juliana Maria Henriette 34, 38. — Ole, Skolelærer 34.
- Leentvaar, Esther Christiane 160. — Matthijs, Underdir 161. — Steintje 161. — Willem, Grosserer 160.
- Leger, Francois, Tapetvæver 41.
- Liermann, Margrethe 53.
- Lindqvist, Thora 117.
- Lindsted, Johan Chr. Johansen, Sognepræst 98, 99, 100, 101.
- Lorentsen, Ida Dorthea 77.
- Louise, Dronning 50, 162. — Prinsesse af Schlesv.-Holsten 40.
- Lund, Anna Medea 58, 59. — Annette 82. — Carl, Smedesv. 140. — Christine 140. — Mette Andersdatter 58. — Peder Jensen, Passagebetjent 58.
- Luth (Jeger), Birgitha Rosing 67, 69, 70, 71, 72. — Claudine Marie 70. — Ditlev Johannes, Sognepræst 70, 71. — Else 70. — Elisabeth Josepha 70. — Ingeborg Catharine 70. — (Jeger), Nils Winther, Capitain 70.
- Lykke, Benthe Thomine Cathrine 57. — Poul Frederik Købmand 57.
- Lyre, Andreas Henrichsen, Chirurgus 89. — Anna Christina 11, 12, 89, 179. — Anne Margrethe Jacobsdatter 89.
- Løchen, Einar, Høgsterettsjustisarius 84. — Elisabeth (Lili) Henriette 10, 41, 45, 49, 63, 69, 70, 76, 77, 84. — Ragnfrid 84.
- Machold, Carl Friederich, Hattema-germ. 136.
- Madsen, Ane Kirstine 152.
- Mahfooz, Ahmed Elsayed, Forfatter 167. — Aly Kerem 167. — Rachel 167. — Samah Ahmed Elsayed, Salgsleder 167. — Tarek Samah Ahmed 167.
- Majus, Carl, Sekondløjtnant 33.
- Mammen, Birgitha 66, 67. — Catharina Dorothea 67. — Christen Knudsen, Købm. og Savværksejer 67. — S. 67.
- Maschmann, Antonette Augusta 82. — Bernt Sverdrup, Provst 82.
- Meedelbye, Kirstine 44. — Sophia Amalia Pedersdatter 43, 44.
- Michelsen, Jens, Indsidder 95.
- Middelboe, Bernhard, Maler 117, 121.
- Mikkelsen, Jensine Annine Mathilde 163.
- Mohrhagen, Anna Margaretha 40. — Carl Fridrich, Klosterhovmester 40. — Juliane Louise Amalia 40.
- Moltke, A. G., Greve 42.
- Monderloë, Mouritz 34, 91.
- Mortensen, Anders, Husmand 99.
- Munderloh, Anna Margaretha 33. — Christian Friderich, Grosserer 33. — Friderich Ludwig, Kompagnichef 33. — Hans Carl Ludewig, Guld-smedem. 33. — Hermann Heinrich, Toldkontrollør 33. — Hinrich Bernhard 34. — Johan Adolph 33. — Johan Hermann Christian 33. — Ludwig, Godsinspektør 33. — Maria Magdalena 33. — Peter Anthon, Premierløjtnant 33. — Susanne Christina 32. — Vollert Heinrich, Gartner 34.
- Munthe, Jacob Lund, Præst 97.
- Møller, Agnes Alexandra Louise 166. — (Grethe) Frida Margrethe Mary 166. — Mathilde Alvilda Bernhardine Frederikke 128. — Niels Albert Fanø, Værkmester 166.
- Mørch, Bernt, Skibskaptajn 105. — Karen (Cathrine) 105.

- Nannestad, Eli 179.
- Neresius, Anna Cathrina 92. — Carl Albrecht, Raskmagerv. 92. — Carl Gustav, Musketér 92. — Christiana Wilhelmina 93. — Lucia Henriette 92.
- Nielsdatter, Ane 148.
- Nielsen, Anders 135. — Ane Kirstine 152. — Anna Caroline Frederikke 152. — Ansine Dorthea 147. — Bodil Kathrine 135. — Carl Christian, Mastemager 152. — Cathrine Pauline 147. — Chr. F., Apoteker 156. — Christian Wilhelm Christoffer, Snedkerm. 154. — Emma Mathilde 146. — Flora Georgine 134. — Georg, Glarmester 153. — Gerda Elisabeth 163. — Hans, Husmand 99, 100. — Lars, Husmand 148. — Laura Augusta 154. — Mette Maria 144. — Peter, Borgerskriver 147. — Th., Bogtrykker 151. — Vilhelmine Augusta Margrethe 135.
- Niss, Th., Maler 116, 137.
- Nissen, Caroline Severine 57. — Niss Marcus 57.
- Nyborg, Ingeborg Cathrine 70.
- Nyström, (Ekström), Augusta Wilhelmina Christina 126.
- Nørager, Jens, Amtsforvalter 101.
- Olsen, Jacob, Toldskriver, Commerceraad 29, 175. — Jens, Glacérmester 132. — Johanne Dorothea 132. — Jørgine Marie Victoria 169. — Martha Eleonora 131, 132. — Susanne Christina 29, 30, 175.**
- Oppenheuser, Christian Frederik, Snedkerm. 143. — Elise 143. — Laurentzine Berthaline Marentrine 143.
- Oppenhäusser, Maren 139. — Maria Elisa Francina 139, 142. — Matthias, Tømrersv. 139.
- Oscar d. I, Konge af Sverige 76.
- Otzen, Edle Valentine 54, 55. — Elisabeth Christiane 53. — Frederica 49, 53, 54, 55, 178. — Mette Magdalene 52, 53. — (Ottosøn), Peter Marquard, Raadmand og Postmester 53.
- Ovesen, Lauritz Christian, Styrmand 132. — Martha Eleonora 131, 132.
- Pæpke, Johanne Marie Vilhelmine 133. — Louise Cathrine Ella 133. — Peter Louis, Garverm. 133.**
- Pay, Hans, Porcelænsmandler 29, 30, 175. — Mette Christine 29.
- Pedersdatter, Anne Kirstine 96. — Petronelle 116.
- Pedersen, Jens, Vognmand 154. — Pernille Margrethe 154. — Theodora Christine Jensine Dorthea 153.
- Petersen, Degn 97. — Ellen Cathrine 59. — Johanne Marie Vilhelmine 133. — Peter Christian, Smed i Marinen 151.
- Persson, Anders 166. — Betty Maria 166. — Karl Erik, Ladugårdsskørttere 166. — Lena Margrethe Betty 166. — Rolf Anders Ove 166. — Ruth Elisabeth 166.
- Petresch, Anna Regitze 37. — Hedevig 37. — Oluf Been, Degn 37.
- Petrusky, Elise Olga Augusta 146. — Richard, Kapelmester 146.
- Pilegaard, Niels, Guldsmedem. 105, 111.
- Plessen, Scheel, Gehejmerraad 101.
- Pontoppidan, Erna Carmen 136. — Grete Christine 136. — Hjalmar, Redaktør 136.
- Poulsen, Karen 135.
- Povelsen, Emmy Anna 144. — Jacob Christian, Lærer 144. — Jensine Christiane 144. — Jesper Jensen, Snedkerm. 144. — Vilhelmine Sophie 144.
- Preuss, Sigismund Henrik, Skriverdrenge 67.

- Rahbek, Knud Lyhne, Professor 176, 177.
- Rapp, Emma Ingeborg 165. — Fritz Wilhelm, Skibskaptajn 165. — Hermann 165. — Jean, General 165. — Käthe Euphrosyne Magda 165. — von Frauenfels 165.
- Rasmusdatter, Mette 103. — Mette Andersen 112.
- Rasmussen, Anna Marie Sofie Emilie 10, 148, 149. — Anna Petra Grethe 149. — Agnes Theodora Elisabeth 149. — Arnold Niels 149. — Edith Caroline Sofie 149. — Julie Sophie 149. — Jørgen, Træarbejder 149. — Jørgen Peter Arnold 149. — Karen Sophie 143. — Keld Preben Hernerts 149. — Klara Vilhelmine 138. — Marie Christine 163. — Oda Kamma Else 149. — Peter Marius, Lygtetænder 149. — Tove Anna Laura 149.
- Reichau, Major 20.
- Reissiger, Sangforeningsformand 73.
- Rejersen, Toldkontrollør 64.
- Reuss, Adam, Grénadér 21.
- Rhode, Else 70.
- Richard, Ane 56.
- Riise, Carl Ferdinand 37. — Caroline Wilhelmine 35, 36. — Caroline Wilhelmine 35, 36, 37. — Christian Fischer, Vekselmægler 35, 36. — Diderich Bernhard, Gartner 35, 36, 37. — F., Overintendant 36. — Jacob, Boghandler 35, 36, 37. — Jacob Mathiasen, Sognepræst 35. — (Riese), Jacob Pedersen, Sognepræst 35. — Johan Christian, Insp. v. Klasse. 35, 36, 37. — Maria Wilhelmina 37.
- Rist, Anna Golette 79. — Christian Johan, stud. art. 79. — Johan Lauritz, Købmand 79. — Laura Elise Bergitte 71, 79. — Peter, Vicekonsul, Handelsagent 72, 79.
- Rode, Anne Lucie 86. — Frederik, Sognepræst 86. — Wilhelmine Elisabeth 86.
- Rosenberg, Holger, Forfatter 157.
- Rosenkrantz, Marcus Gjøe, Stiftsammand 68.
- Rosing, Birgitte 70, 84.
- Rothenborg, M., Oldermænd 124, 125.
- Rotschiaer (Røttger), Helene Marie 102.
- Rødbye, Ingeborg Margrethe Hansdatter 59.
- Sacken, Kaptajn 103.
- Sandbom, Mette Andersdatter 58.
- Sarti, Giuseppe, kgl. Kapelmester 24.
- Schertiger-Nielsen, Anna Margrethe 154. — Inge-Lise 154. — Preben 154. — Tage, Filmarbejder 154.
- Schmidt, Lærer i Roskilde 137. — C. F., Slotsforvalter, Gartner 176. — Christian Friderich, Skræderm. 94. — Christina Margaretha 93, 108. — Christina Margaretha 94. — Christina Petrina 94. — Frederica Henrietta 94. — Hans Peter, Skræderm. 43, 92, 93, 94, 108. — Peter Hermann, Skræderm. 94. — Sophia Hedevig 94, 108, 109, 110, 180.
- Schow, Agnethe Maria 31, 91. — Christine 91. — Gerhard, Brygger 32. — Hans Mortensen, Sognepræst 32, 91. — Martha Cathrine 91. — Morten Andreas, Controlleur 91.
- Schultz, Joh. Fr., Skræderm. 115.
- Schwalbe, August, Skomagerm. 113.
- Schwartzkopf, Ed. O., Skolem. 177.
- Schønheyder, Caroline Wilhelmine 35, 37. — Johan Martin, Justitsraad 37.
- Schönwandt, Amalie 105. — Christina Catharina 105. — Christina Dorothea 105. — Detlef Ferdinand 105. — Eduard 105. — Friederich Johann Marcus, Tuchbereiter 105. — Hans Heinrich 105. — Margaretha Elise 105. — Marie 105.
- Seegel, Anthon, Grénadér 21.

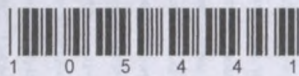
- Sjöbäck, Anna Lovisa 122.
 Sjöholm, Hulda Rebecka 123. — Otto, Maskinist 124.
 Sjömåling, Olava 86.
 Smiths Enke, Berhel Nissen 43.
 Sommerfeldt, Th., Kapellan 85.
 Sophie Magdalena, Prinsesse 31, 34, 50.
 Sparkiær, Peder Poulsen, Organist 28, 29.
 Staby, Mads, Procurator 46. — Maren 46.
 Staffeldt von, Generalmajor 19.
 Steen, Elisabeth Magdalene Reutz 77.
 Steenbusch, Overretssagfører 119.
 Stendrup, Camilla Emilie Edvardine 128. — Mathilde Alvilda Frederikke 128. — Niels Peter, kgl. Balletdanser 128.
 Stiedl, Adolph Sebastian, Cigarmager 147. — Albert Siegismund, Smed 147. — Ansine Dorthea 147. — Ferdinand Emil, Ejendomsm. 147.
 Storch, Johan August, Boghandler 104.
 Strockerjahn, Anna Margaretha 33.
 Sundorph, Mette Christine 29, 30. — Søren Christian, Thehandler 29, 30, 175.
 Sundström, Bruksägare 78. — Henriette Sofia Marana 78.
 Sætrang, Ivar, Sognepræst 71, 75, 76, 80.
 Søndergaard, Jørgine Marie Victoria 169. — Poul, Bogtrykker 168, 169, 170, 171, 172. — Poul Christian Frederiksen, Bogtrykker 169. — Rachel 167, 168.
 Sørensen, Ane Christine 148. — Anne Margrethe 141. — Axel Jens Christian, Gørtler 148, 150. — Ebba Kyhn 150. — Emma Marie Caroline 141. — Grethe 150. — Henrich, Arbejdsmand 141. — Preben 150. — Valdemar Georg Peter, Skibsbygger 150. — Vilhelm Sophus, Bogbinder-svend 141.
 Theigler, Ingeborg Margrethe Hansdatter 59. — Johan Fridrick 59. — Johan Jørgen, Glasmester 59. — (Teyler), Jørgen Lorentzen, Skoleholder 59. — Mariana Christiansdatter 59.
 Thomas, Minka 49.
 Thomasen, Emmy Anna 144.
 Thoresen, N. W., Distriktslæge 85.
 Thorsmeden, Susanne Christine 175. — d. ældre, Urtekræmmer 175. — d. yngre 175.
 Thrane, Carl 176.
 Thygesen, V., Farmaceut 158, 159.
 Weber, Regiments-Chirurg 66, 67.
 Vedel, Anders Sørensen, Sognepr. 46. — Johan Frederik Laugesen, Ejer af Gudumkloster 46.
 Wedel, Anna Margaretha Elisabeth 45, 47, 84. — Bernhard Mathias, Sognepræst 45, 46, 177. — Bernt Wilhelm, Skolelærer 47. — Carl Justus Valentin, Skolelærer 47. — Erich Ludwig, Toldbetjent 47. — Fritz Conrad Adolph, Bogbinder 47. — Jacob Lago Mathias, Købm. 47. — Johan Georg Christian, Løjtnant 47. — Maren 46. — Maren Johanne Christine 46, 47. — Peter August, Skolelærer 47. — Sophia Fridericha 47.
 Weidemann, Lars, Foged i Norge 65.
 Westermann, Bernt 44. — Edele Christine 44, 67. — Ewert, Stadsmusikant 43. — Johanna Maria 43. — Peter 44. — Sophia Amalia Pedersdatter 43, 44.
 Westphal, Maren 139.
 Vibe, Ditlev, Statholder i Norge 70.
 Vieregg, Kaptajn 21.
 Wiingaard, Jens Jensen, Skomager 97, 102. — Dorthe Jensdatter 97, 98, 100, 102.

- Wilhelmine Caroline, Prinsesse 50.
Winecke, Susanne Christina 29, 30.
Winkel, Erling, Magister 7.
Winther, Birgitte Rosing 70. — Claudine Marie 70. — Ingeborg Cathrine 70. — Nils, Rektor 70.
Wissing, Christian, Guldsmedem. 59. — Christina 59. — Mariana Christiansdatter 59.
Witt, Hermann Rudolph, Grénadér 21.
Wittorf, Margaretha 105.
Voetmann, Johan, Møller 176.
Wolle (Wollum), Marie Pedersdatter 106, 179. — Peder Pedersen, Skipper 106.
Wollner, Maria Elisabeth 103. — Johan Caspar, Murersv. 103.
Voltmar, Johan L. 13. — Moritz Løjtnant 13.
Wullem (Wollum), Marie Pedersdatter 106, 179, 180.
Wüller, Augusta Matthilde 82, 86.
Zahle, C. Th., fhv. Statsminister 10.
Østerberg, Isach, Guldsmedem. 113.
Aae, Kåthe Euphr. Magda 165. — Margrethe 166. — Svend, Assurandør 166. — Volmer, Direktør 165.
Aagaard, Konditor 39.
Aars, Annette 82. — Antonette Augusta 82. — Jenny Nicoline Olava 82. — Jens Ludvig, Værftsskriver 82.

**»Slægten Foltmar i Danmark og Norge«
er haandsat med Fransk Antikva og trykt i
Poul Søndergaards Bogtrykkeri, Odense.**

**Klichéerne er udført af
Fyns Klichéfabrik, Odense.**

DIS-Danmark

1 0 5 4 4 1